

Utrip

Junij, julij 2026 XXXIII / 3

GLASILO ZBORNICE ZDRAVSTVENE
IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE – ZVEZE
STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH
SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH
TEHNIKOV SLOVENIJE

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

**Vaše delo, predanost, strokovnost in človečnost
puščajo trajen pečat v razvoju zdravstvene
nege ter v življenjih številnih pacientov**

**Poklon delu in poslanstvu
izvajalcev zdravstvene nege in
babištva v Predsedniški palači**

**Izmenjava izkušenj za
boljšo oskrbo porodic**

**Znanje, izkušnje in sodelovanje – temelj
kakovostne enterostomalne terapije**

Celotno vsebino številke si lahko
ogledate preko QR kode oz. na
spletni strani www.zbornica-zveza.si

UVODNIK

- 3 Skrb je tista, ki življenje sploh omogoča

PRAZNOVALI SMO

- 4 Predsednica RS dr. Nataša Pirc Musar se je poklonila delu in poslanstvu izvajalcev zdravstvene nege in babištva ter priredila sprejem v Predsedniški palači
- 5 20. Simpozij zdravstvene in babiške nege ter slavnostna akademija
- 6 Slavnostna podelitev najvišjih priznanj Zbornice – Zveze

DELO ZBORNICE – ZVEZE

- 10 Največja dragocenost v zdravstvu
- 13 V slovo Petri Kersnič

BABIŠTVO

- 14 Izmenjava izkušenj za boljšo oskrbo porodnic
- 14 Sodobno materinstvo
- 15 10. študentska babiška konferenca

BABIŠTVO

- 14 V spomin Marija Sajovic

MEDNARODNA SREČANJA

- 17 IV. trilateralna konferenca študentov babištva
- 18 Na Cipru o prihodnosti zdravstvene nege in zdravja mladih v Evropi
- 19 Reševalci celjske regije na 3. Kongresu urgentne medicine v Sarajevu

MEDNARODNA SREČANJA

- 17 Delavnica za koordinatorje mobilnih paliativnih timov in za diplomirane medicinske sestre, članice specializiranih paliativnih timov

PRIDOBIVAMO NOVA ZNANJA

- 20 Znanje, izkušnje in sodelovanje – temelj kakovostne enterostomalne terapije
- 21 35. strokovni seminar Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endoskopiji in gastroenterologiji
- 22 Starati se z razumevanjem – spoznavanje izzivov skozi simulacijo starejše osebe
- 23 Skupaj za ustno zdravje, 34. strokovni seminar za zobozdravstvene asistente in medicinske sestre v zobozdravstvu
- 24 Pot do specialnih znanj izvajalcev zdravstvene nege na področju Periferno uvedenega osrednjega venskega katetra z ultrazvokom
- 24 Izkušnje, strokovnost in sodelovanje – recept za kakovostno in varno internistično zdravstveno nego

IZ DRUŠTEV

- 25 SDMSBZT Pomurja: Podelitev srebrnih znakov, priznanj in zahvalnih listin društva za leto 2026
- 28 DMSBZT Novo mesto: Občni zbor in strokovno srečanje
- 28 DMSBZT Novo mesto: Enodnevni izlet v počastitev svetovnega dneva zdravja
- 29 DMSBZT Celje: Svečana proslava ob mednarodnem dnevu medicinskih sester in mednarodnem dnevu babic
- 31 DMSBZT Ptuj-Ormož: Mednarodni dan higiene rok
- 31 SDMSBZT Koroške: Povezani za zdravje: fakulteta, stroka in lokalna skupnost
- 33 DMSBZT Celje: Ergonomija v negovalnem timu – strokovno srečanje
- 33 DMSBZT Maribor: Življenjska aktivnost dihanje, dihalne kanile, strokovno izpopolnjevanje z učno delavnico
- 34 DMSBZT Maribor: Vpliv pravilnega dihanja na odpravo bolečine
- 35 DMSBZT Gorenjske: Izlet upokojenih medicinskih sester
- 36 DMSBZT Ljubljana: Trubarjeva domačija in Rokodelski center Ribnica

IZ DELA ZDRAVSTVENIH ŠOL

- 37 Odkloni v zdravstvu: od zaznave do preprečevanja in sistemskih izboljšav
- 38 Živeti do konca ob podpori paliativne oskrbe
- 39 Izobraževanje medicinskih sester o duševnem zdravju posameznika – projekt EDU-MENT
- 40 Strokovna ekskurzija študentov zdravstvene nege: povezovanje teorije in prakse v socialnovarstvenem okolju
- 41 Sistematični pristop k nenadno obolelemu pacientu, naše izkušnje z izvedbo tečajev AMLS
- 42 Toplina na Srednji šoli Izola osvetlila dan 29. državnega tekmovanja srednjih zdravstvenih šol za priznanja Angele Boškin
- 43 Mednarodno sodelovanje kot dokaz konkurenčnosti domačega znanja na področju zdravstvene nege
- 43 Strokovno srečanje z zdravstvenimi delavci UKC Ljubljana
- 44 Izobraževanje za mentorje dijakom na praktičnem usposabljanju pri delodajalcu

45 NAGRADNA KRIŽANKA

46 IZOBRAŽEVANJA

Razpis za glavnega in odgovornega, izvršnega in spletnega urednika Obzornika zdravstvene nege

Na podlagi določil Pravilnika o delovanju uredništev, informativnih, strokovnih in drugih publikacij Upravni odbor Zbornice – Zveze vabi k sodelovanju:

- glavnega in odgovornega urednika Obzornika zdravstvene nege,
- izvršnega urednika Obzornika zdravstvene nege,
- spletnega urednika Obzornika zdravstvene nege

Od glavnega in odgovornega urednika se pričakuje:

- doktorat znanosti,
- dobro poznavanje zdravstvene oziroma babiške nege,
- izkazovanje znanstvenih in strokovnih referenc,
- izkušnje z znanstvenim publiciranjem,
- dobro poznavanje postopkov recenziranja,
- izkazovanje organizacijskih in komunikacijskih sposobnosti,
- dobro znanje slovenskega in angleškega jezika.

Od izvršnega urednika se pričakuje:

- izkazovanje znanstvenih in strokovnih referenc,
- samostojnost in odgovornost,
- dobro poznavanje postopkov recenziranja,
- izkazovanje organizacijskih in komunikacijskih sposobnosti,
- dobro znanje slovenskega in angleškega jezika.

Od spletnega urednika se pričakuje:

- dobro znanje slovenskega in angleškega jezika,
- natančnost in organiziranost,
- sposobnost samostojnega dela,
- delo z digitalnimi platformami,
- urejanje besedil.

Delo glavnega in odgovornega, izvršnega in spletnega urednika je honorirano.

Pravilnik o delovanju uredništev informativnih, strokovnih in drugih publikacij Zbornice – Zveze določa, da glavnega in odgovornega, izvršnega in spletnega urednika Obzornika zdravstvene nege imenuje Upravni odbor Zbornice – Zveze za mandatno obdobje štirih let.

Svoje prijave pošljite najkasneje do 30. 7. 2026, na naslov:

Zbornica – Zveza, Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana s pripisom: »**Povabilo k sodelovanju – Obzornik zdravstvene nege**« ali na email tajnistvo@zbornica-zveza.si.

Anita Prelec,
predsednica Zbornice – Zveze

Skrb je tista, ki življenje sploh omogoča

ANITA PRELEC

PRESEDNICA ZBORNICE – ZVEZE

Iz nagovora na svečani akademiji:

“Spoštovane prejemnice in prejemniki zlatih znakov ter priznanja Angele Boškin za življenjsko delo, cenjene kolegice in kolegi, dragi gostje!

Teden, ko praznujeta poklicni skupini babic in medicinskih sester, smo zaključili z že 20. simpozijem zdravstvene in babiške nege Slovenije in več kot 320 udeleženci. Povedno sporočilo plenarnih predavateljev je bilo, da je nujen radikalen odnos družbe do skrbstvenih poklicev, kajti skrb je tista, ki življenje sploh omogoča. Grajenje in vzdrževanje človečnosti je tako temelj sodobne družbe.”

Ob mednarodnem dnevu babic želim izraziti spoštovanje izjemni predanosti babic, ki si neutrudno prizadevajo za varno, spoštljivo in sočutno obravnavo žensk in novorojenčkov. Vendar pa ne moremo praznovati, ne da bi omenili realnost, s katero se globalno soočamo: svet se srečuje s kritičnim pomanjkanjem babic. Milijoni žensk, zlasti v državah z nizkimi in srednjimi dohodki, še vedno nimajo dostopa do usposobljenega kadra – s pogubnimi posledicami za reproduktivno zdravje mater in zdravje novorojenčkov. Kampanja Milijon babic več nas opozarja na obseg potrebnih ukrepov. Izobraževanje, zaposlovanje in ohranjanje milijona dodatnih babic bi lahko preprečilo večino preprečljivih smrti mater in novorojenčkov po vsem svetu. To se ne bo zgodilo brez namernih in trajnih vlaganj. Vlade in oblikovalci politik, tudi slovenski, se morajo zavezati k financiranju izobraževanja babic, zagotavljanju dostojnih delovnih pogojev in popolni vključitvi babic v zdravstvene sisteme. Vlaganje v babice ni strošek – je ena najučinkovitejših naložb v javno zdravje. Preidimo od besed k dejanjem, podpišite peticijo Milijon babic več in tako izrazite svojo naklonjenost potrebnim spremembam. Vsaka ženska si zasluži babico, vsaka babica pa si zasluži podporo, da lahko svoje strokovno delo opravlja dostojanstveno.

V času vse večje geopolitične nestabilnosti, zmanjševanju sredstev za zdravje, zmanjševanju sredstev za zdravstvene delavce in njihov razvoj ter političnim pritiskom na zdravstvene sisteme po vsem svetu, se medicinske sestre soočajo z izzivi, ki presegajo meje. Medicinske sestre po vsem svetu vsak dan opravljajo izjemno delo, da bi rešile in izboljšale življenje posameznikov in celotnih skupnosti. Da bi imele kar največji vpliv na zdravje ljudi, pa morajo biti v celoti opolnomočene, to sporočamo z letošnjim motom. Resnično opolnomočenje pomeni odpravo ovir, ki

medicinskim sestram preprečujejo, da bi pri svojem delu v celoti uporabile svoje znanje in veščine, ter ustvarjanje poti, da bi glas medicinskih sester oblikoval prihodnost zdravstvene obravnave. Pri tem tudi sporočamo, da je potreben vložek v lastne ljudi, naše medicinske sestre. Zaposleni v zdravstveni negi in babištvu soustvarjajo zdravstveni sistem vsak dan. Država mora več pozornosti nameniti zagotavljanju varnega, spoštljivega in spodbudnega delovnega okolja. Nacionalna raziskava, izvedena v letu 2025, je namreč pokazala, da se je s kakršnokoli obliko nasilja na delovnem mestu srečala skoraj vsaka medicinska sestra.

V teh dneh se skoraj vsako srečanje z novinarji konča z vprašanjem, kaj pričakujemo od nove vlade. Pričakujemo predvsem, da bo zdravstvo ostalo prioriteta. Potrebujemo dolgoročne, stabilne, strokovne in sistemske rešitve. Od države pričakujemo ukrepe za izboljšanje delovnih pogojev, kadrovske normative, vlaganje v izobraževanje in razvoj obeh poklicnih skupin ter spoštljiv dialog s stroko. Smo glasnik pacientov in bomo odločno zagovarjali javni zdravstveni sistem, ki bo vsem zagotavljal enako dostopno, kakovostno in varno zdravstveno obravnavo.

Prihodnje leto pa nas čaka še ena pomembna obležitev – 100 let organiziranega delovanja medicinskih sester in babic na Slovenskem. Skozi vse leto skupaj z regijskimi strokovnimi društvi načrtujemo številne aktivnosti na nacionalni in lokalni ravni in želimo tako opozoriti nase. Modrost 13 medicinskih sester, podpisnic ustanovnega pisma, naj bo vodilo, da lahko le povezani in združeni v močno organizacijo sodelujemo pri oblikovanju zdravstvene politike v dobro pacientov in zaposlenih v zdravstveni negi in babištvu.

Ves blišč in pozornost tega večera pa je namenjen vam, spoštovane prejemnice in prejemniki priznanj zlati znak ter prejemnica priznanja Angele Boškin za življenjsko delo, gospa Nana Domajnko. Vaše delo, predanost, strokovnost in človečnost puščajo trajen pečat v razvoju zdravstvene nege ter v življenjih številnih pacientov. Hvala vam za vse, kar ste in kar dajete naši stroki.

Iskrena hvala tudi vsem vam, cenjeni gostje, ter vsem, ki so v tem trenutku na svojih delovnih mestih – v bolnišnicah, zdravstvenih domovih, domovih starejših občanov, na terenu, v porodnišnicah in drugih zdravstvenih ustanovah. Hvala za vašo predanost, strokovnost, sočutje in človečnost. Vaš prispevek k zdravju posameznika in družbe je neprecenljiv.

11. 5. 2026

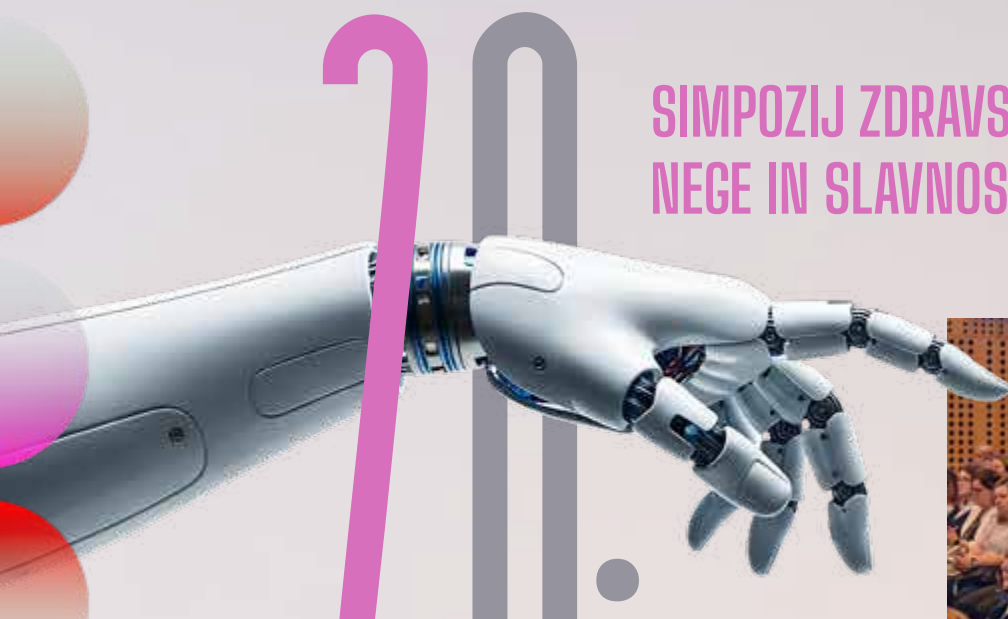
“

V zahvalo za strokovno, predano in požrtvovalno delo sem v Predsedniški palači gostila več kot 100 medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov. Polepšali so mi dan in upam, da se zavedajo, kako zelo jih cenimo.

Predsednica Republike Slovenije dr. Nataša Pirc Musar se je letos prvič prav na poseben način poklonila delu in poslanstvu izvajalcev zdravstvene nege in babištva. Za 260 predstavnikov dijakov, študentov, medicinskih sester, babic, tehnikov zdravstvene nege in bolničarjev-negovalcev je priredila sprejem v Predsedniški palači in zbrane nagovorila iz izbranimi besedami: » ... vi ste tisti, ki v najtežjih trenutkih vlivate upanje, spodbujate, bodrite in razumete, kako pomembna sta včasih že dotik in toplina.« Predsednica republike je opozorila tudi na izzive, s katerimi se soočamo zaposleni v zdravstveni negi in babištvu, predvsem na neustrezne delovne pogoje, pomanjkanje kadra in preobremenjenost. Poudarila je, da morajo biti naši glasovi slišani tudi pri oblikovanju zdravstvenih politik in odločanju o razvoju zdravstvenega sistema. Kot pomemben korak je izpostavila letošnji sprejem Zakona o zdravstveni negi in babištvu, za katerega smo si prizadevali vrsto let, ter poudarila pomen nadaljnega razvoja dostopnega, učinkovitega in solidarnega javnega zdravstvenega sistema. Zaključek govora je predsednica republike sklenila takole: »Največja dragocenost v zdravstvu ni napredna tehnologija, ki je vsekakor tudi potrebna, največja dragocenost je človeška dlan, ki drži človeka, ko mu je najtežje.« Zbranim se je še enkrat iskreno zahvalila za predanost, moč in ljubezen do ljudi.

SIMPOZIJ ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE IN SLAVNOSTNA AKADEMIJA

(Fotografije: Tjaša Barbo)

Letošnji, že 20. simpozij zdravstvene in babiške nege Slovenije, ki je potekal pod naslovom **Ohranjanje človečnosti v času družbenih sprememb in sodobnega zdravstva**, je v središče razprave postavil tisto, kar v času umetne inteligence, pospešene digitalizacije in nenehnih kriz pogosto ostaja spregledano – človeka. S simpozijem je Zbornica – Zveza obeležila mednarodna dneva babic, ki ga obeležujemo vsako leto 5. maja, in medicinskih sester, ki ga praznujejo 12. maja.

Udeleženci simpozija, ki je potekal pod častnim pokroviteljstvom predsednice Republike Slovenije dr. Nataše Pirc Musar, so prisluhnili predavanjem o tem, kako ohraniti človečnost v sodobnih zdravstvenih sistemih in kako je v družbi (ne)prepoznano skrbstveno delo medicinskih sester in babic, ter o psihološki varnosti na delovnem mestu in algoritmih človečnosti – o vrednotah, odnosih in odgovornostih, ki jih nobena tehnologija ne more nadomestiti. Posebna pozornost je bila namenjena soočanju s trpinčenjem na delovnem mestu in vlogi opazovalcev v tem procesu ter učinkovitem ukrepanju delodajalcev v zdravstvenih zavodih ob zaznavi trpinčenja.

Prof. dr. Renata Salecl je spregovorila o nevidnosti medicinskih sester in družbeni neprepoznavi skrbstvenega dela. Poudarila je, da skrbstvenega dela ne gre jemati s sentimentalnostjo, ampak da ta zahteva ustrezne pogoje za delo, da ne gre za naravno dolžnost žensk, ampak za javno dobro. Poudarila je, da ko odpove skrb, odpove celotna družba. Sledilo je predavanje prof. dr. Dana Podjeda, ki je spregovoril o algoritmih človečnosti v času umetne inteligence in izpostavil, da v času digitalne preobrazbe in umetne inteligence bolj kot kadarkoli potrebujemo človeški stik. Prof. dr. Eva Boštjančič je predstavila pomen psihološke varnosti v delovnem okolju, ki predstavlja temelj zadovoljstva na delovnem mestu ter večje delovne storilnosti zaposlenih. Prvi del simpozija se je zaključil s predavanjem Alenke Ružič Jovovič o pomenu skrbi zase. Predavateljica je poudarila, da pri skrbi zase ne gre za razkošje, temveč to predstavlja temelj človečnosti, zdravja in notranje stabilnosti.

Drugi del simpozija se je začel s pogovorom o pomenu psihosocialne pomoči po kriznih dogodkih in potrebi po sistemskem urejanju tega področja tudi za medicinske sestre in babice. Pogovor z **doc. dr. Andrejo Lavrič** in **mag. Petrom Markičem** je vodila **Doroteja Lešnik Mugnaioni**, strokovna sodelavka Delovne skupine za nenasilje v zdravstveni in babiški negi pri Zbornici – Zvezi. Sledilo je predavanje **dr. Sonje Robnik** o trpinčenju na delovnem mestu in nujnosti soočenja s tem pojavom. Robnikova je spregovorila o kulturi strahu ter molku in (ne)moči zaposlenih na področju zdravstvene nege pri soočanju s trpinčenjem.

Prim. mag. Elvira Koić, dr. med., je spregovorila o vlogi opazovalcev v procesu trpinčenja na delovnem mestu ter predstavila razliko med tem, kaj pomeni videti in ne ukrepati ter kaj pomeni videti in prevzeti odgovornost. Sklepno predavanje simpozija je nosilo naslov **Učinkovito ukrepanje delodajalcev v zdravstvenih zavodih ob zaznavi trpinčenja: misija mogoče!** Doroteja Lešnik Mugnaioni je v njem izpostavila, da učinkovito ukrepanje delodajalcev ob zaznavi trpinčenja ni utopija, ampak mogoča misija, če obstajajo znanje, jasni postopki, pogum vodstva in ničelna toleranca do poniževanja.

Zlati znaki za pomembne dosežke na področju zdravstvene in babiške nege ter priznanje za življenjsko delo Angele Boškin

Na večerni slavnostni akademiji, ki je potekala v okviru simpozija, je predsednica Zbornice – Zveze Anita Prelec izpostavila, da mora zdravstvo postati resnična prednostna naloga v državi, ne samo predvolilna tema. »Potrebujemo dolgoročne, stabilne, strokovne in sistemske rešitve. Od države pričakujemo ukrepe za izboljšanje delovnih pogojev, kadrovske normative, vlaganje v izobraževanje in razvoj obeh poklicnih skupin ter spoštljiv dialog s stroko,« je dejala Prelec in poudarila: »Smo glasnik pacientov in bomo odločno zagovarjali javni zdravstveni sistem, ki bo vsem zagotavljal enako dostopno, kakovostno in varno zdravstveno obravnavo.« Ob tem pa mora država več pozornosti nameniti tudi zagotavljanju varnega, spoštljivega in spodbudnega delovnega okolja za zaposlene v zdravstveni negi in babištvu.

Zbornica – Zveza je na slavnostni akademiji podelila priznanje za življenjsko delo Angele Boškin, ki ga je prejela Nana Domajnko, ter zlate znake, najvišja priznanja Zbornice – Zveze za pomembne prispevke in dosežke na področju zdravstvene nege in babištva. Prejeli so jih Nataša Kreft, Tamara Lubi, dr. Karmen Petek, Metka Plesničar, Ines Prodan, Nada Sirnik, Alenka Slapšak, Gloria Šepec, Marija Tomažič in Primož Velikonja.

2 0

2 6

PRIZNANJE

Zlati znak

Slavnostna podelitev najvišjih priznanj Zbornice – Zveze 14. maja na Brdu pri Kranju

Na slavnostni podelitvi so bili med nami v prvi vrsti tisti, ki gredo še malo višje, ki gredo še malo dlje ... Na oder je pred vse nas stopilo 10 takšnih medicinskih sester, ki so s svojim profesionalnim delom in odgovornostjo še posebej opozorile nase. Zato jim je strokovna organizacija Zbornica – Zveza podelila prestižno priznanje za pomembne dosežke na področju zdravstvene nege – zlati znak.

Priznanja sta zaslužnim izročili predsednica Zbornice – Zveze Anita Prelec in predsednica Komisije za priznanja Ksenija Pirš.

Nataša Kreft je svojo poklicno pot začela leta 2005 v Splošni bolnišnici Murska Sobota in ji ostaja zvesta še danes. Od prvih korakov na kirurškem oddelku do vodenja zdravstvene nege kirurških dejavnosti jo vodi neomajna zavezanost strokovnosti, odgovornosti in nenehnemu napredku. V bolnišnici so kmalu prepoznali vse njene vodstvene sposobnosti in ji zaupali odgovorne vodstvene naloge, med drugim mesto pomočnice direktorja za področje zdravstvene nege. Bogato klinično znanje je nadgradila z magistrskim študijem managementa, ki ga je zaključila kot najuspešnejša študentka generacije, ter ga ves čas dopolnjuje z različnimi specialnimi znanji in raziskovalnim delom na doktorski ravni.

Njena strokovna pot je prežeta z vodstveno odličnostjo, premišljenim strateškim pogledom in izjemno sposobnostjo povezovanja ljudi. Kot vodja – glavna medicinska sestra kirurškega oddelka ustvarja okolje zaupanja, sodelovanja in strokovne rasti, pri čemer posebno pozornost namenja razvoju zaposlenih ter kakovosti in varnosti zdravstvene obravnave. Njeno delo temelji na visokih etičnih načelih in globokem spoštovanju do vsakega posameznika.

V času epidemije covid-19 je s svojo predanostjo, odločnostjo in človeško toplino pomembno prispevala k obvladovanju izjemnih razmer, njeno delo pa je bilo nagrajeno tudi s priznanji.

Pomemben pečat pušča kot predavateljica na fakulteti, mentorica dijakom in študentom in aktivna članica strokovnih združenj doma in v tujini. Sodeluje v mednarodnih projektih, soustvarja strokovne smernice ter znanje nesebično prenaša na nove generacije. Več mandatov je aktivno delovala v Izvršnem odboru Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kirurgiji, prav tako je vidna članica regijskega društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja, kjer se vključuje v izobraževalne module in druge aktivnosti.

V domačem kraju je aktivna članica prostovoljnega gasilskega društva, njena vpetost v lokalno okolje pa presega strokovne okvire, saj s svojim delom še dodatno krepi zdravstveno ozaveščenost in ugled poklica.

Gospa Nataša Kreft je osebnost, ki združuje vrhunsko strokovnost, vodstveno moč in pristno človečnost. S svojim delom ne le sledi razvoju stroke, temveč jo tudi soustvarja. Zbornica – Zveza ji za njen prispevek k razvoju zdravstvene nege podeljuje najvišje priznanje – zlati znak.

Tamara Lubi, zaposlena v Zdravstvenem domu dr. Adolfa Drolca Maribor, je diplomirana medicinska sestra, odlična univerzitetna organizatorica dela, predavateljica in raziskovalka. Že 25 let dokazuje, da zdravstvena nega ni le poklic, ampak prostor znanja, inovacij in srčnosti. Njena poklicna pot je skoraj kot priročnik odličnosti: od vodenja kakovosti ter sodelovanja s Svetovno zdravstveno organizacijo, v okviru katere je v obdobju od 2007 do 2014 prevzela vodenje Kolaborativnega centra Svetovne zdravstvene organizacije za primarno zdravstveno nego do razvoja standardizirane strokovnega jezika in uvajanja sodobnih pristopov v klinično prakso ter dela z otroki in mladostniki tako v zdravstveni ustanovi kot na vsakoletnem letovanju v zdravstveni koloniji Rdečega križa v Punatu na otoku Krku. Prav delo z otroki je zanjo najlepše in neprecenljivo.

Od leta 2008 je vodja SLONDE, delovne skupine za negovalne diagnoze pri Zbornici – Zvezi, kjer skupaj s sodelavci s prevajanjem NANDA-International, NIC in NOC klasifikacij v slovensko zdravstveno nego uvaja standardiziran strokovni jezik in procesno metodo dela ter medicinske sestre in babice izobražuje za uporabo le-tega v praksi.

Pri delu s pacienti, pri mentorstvu, v izobraževanju in sodelovanju gradi medsebojno zaupanje. Je habilitirana predavateljica, ki ne prenaša le znanja, ampak navdušenje. Raziskovalka, ki teorijo pretvarja v prakso. In kolegica, ki ve, da se najboljše rešitve rodijo s sodelovanjem. Njena kariera ni zbirka funkcij, temveč zgodba vpliva.

Vse od leta 2002 je članica Upravnega odbora Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor, od leta 2008 do 2010 je bila tudi njegova podpredsednica. Leta 2022 je v društvenem - regijskem kompetenčnem centru za vseživljenjsko učenje in razvoj prevzela dela in naloge koordinatorja sistema vodenja kakovosti in odličnosti.

Tamarin prispevek k strokovni, etični, empatični, kakovostni in varni zdravstveni negi je neprecenljiv, njeno delo pa izjemno, so med drugim zapisali predlagatelji.

Če zlati znak prepoznava odličnost, razvoj, predanost in trajen prispevek stroki, potem gospa Tamara Lubi ta merila ne le dosega – pomaga jih postavljati.

Doktorica Karmen Petek je dokaz, da strokovnosti v zdravstveni negi ne prinašajo samo leta delovnih izkušenj (njenih 25 let), ampak nenehna radovednost, vztrajnost in sposobnost. Že od začetka zaposlitve v Zdravstvenem domu Velenje dela na področju zdravstvene vzgoje, promocije zdravja in preventivnih programov. Svojo poklicno pot je gradila vztrajno, skoraj trmasto natančno, a vedno z občutkom za človeka, ki stoji za diagnozo, procesom ali protokolom.

Delovala je na različnih področjih zdravstvenega sistema, kjer je postopoma prevzemala vedno bolj odgovorne naloge. Njena posebnost je sposobnost, da kompleksne strokovne izzive razbije na izvedljive korake – pri tem pa ne izgubi občutka za ljudi, ki so v središču vsake obravnave. Sodelavci jo opisujejo kot nekoga, ki zna »držati sistem pokonci«, hkrati pa ohraniti mirno kri tudi v najbolj nenavadnih situacijah.

Z nenehnim izpopolnjevanjem in pridobivanjem specialnih in dodatnih znanj, ki jih uporablja pri svojem dolgoletnem delu na področju preventive in promocije zdravja, pomembno prispeva k izboljšanju zdravstvenega stanja prebivalcev šaleške regije. Kot habilitirana predavateljica za področje zdravstvene nege in mentorica v kliničnem okolju znanje in izkušnje prenaša na mlade generacije študentov. Aktivna je v Društvu za boj proti raku Velenje in v Medobčinskem društvu gluhih in naglušnih Velenje ter že 25 let sodeluje z Varstveno delovnim centrom Ježek. Njeno delo pogosto presega meje ustanove in se preliva v projekte, ki povezujejo zdravstvene delavce, paciente in širšo javnost. Že skoraj 20 let je njena posebna ljubezen tudi radio Velenje, kjer kot moderatorica spretno izkoristi tudi svoje strokovno znanje in ga predaja poslušalcem. Njena umetniška žilica je del celostne podobe mnogih dogodkov regijska društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Velenje, kjer je aktivna članica.

Delo doktorice Karmen Petek potrjuje, da je odličnost v zdravstveni negi sestavljena iz znanja, srca in – včasih – tudi kančka humorja, ki vpletenim olajša še tako neprijetne trenutke. Priznanje zlati znak je zahvala za njeno dosedanje opravljeno delo in spodbuda za nadaljnje dosežke.

Metka Plesničar je diplomirana babica in magistrica zdravstvene nege z več kot 23-letnimi izkušnjami v zdravstvenem in socialnem varstvu. Strokovnost, odlično vodenje in predanost ljudem, ki jih vedno postavlja v središče obravnave, so njene odlike.

Svojo pot je začela tam, kjer se življenje začne najtiše in je najbolj občutljivo: na Pediatrični kliniki v Ljubljani, na oddelku za novorojenčke in nedonošenčke, kjer je prvič spoznala, da je vsak gram poguma pri majhnem otroku velik dosežek stroke.

Nadaljevala je v Domu upokoencev Nova Gorica in Varstveno-delovnem centru Nova Gorica, kjer je prevzela zahtevne strokovne in vodstvene naloge ter se srečala z raznolikimi potrebami ranljivih skupin. V svetu, kjer se prepletajo krhkost, kronična stanja in kompleksne potrebe uporabnikov, je razvila izrazit občutek za klinično presojo in predvsem empatijo.

Kot vodja je usklajevala delo več kot 300 uporabnikov in interdisciplinarnih timov. Uvajala je izboljšave v organizacijo dela in optimizacijo kadrov. V času covid-19 je zagotovila stabilno delovanje zavoda tudi v najbolj negotovih razmerah, ko so bile hitre odločitve del vsakdana. Njeno delo ves čas temelji na praksi, ki jo stalno nadgrajuje z iskanjem bolj učinkovitih in humanih rešitev.

Skoraj desetletje je bila predsednica Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Nova Gorica, ki je pod njenim vodstvom žarelo v vseh ozirih: strokovnem, organizacijskem, estetskem in tudi humanitarnem. Nepresegljiv bo njen projekt humanitarne pomoči ob največjih poplavah v naši zgodovini, kjer je s sodelovanjem skupine Perpetuum Jazzile združila vso Slovenijo in s tem pripomogla k izjemni pomoči stanovskim kolegicam in kolegom, ki so potrebovali našo pomoč. Kot koordinatorica regijskih strokovnih društev in članica upravnega odbora Zbornice – Zveze je s svojim izjemnim občutkom za povezovanje in strokovni razvoj pustila viden pečat.

Gospa Metka Plesničar ostaja predana prepričanju, da se odlična oskrba začne z razumevanjem človeka in se nadaljuje v vsakdanjih, pogosto tiho opravljenih dejanjih, ki imajo največji vpliv – na posameznika, na strokovno področje in družbo kot celoto, zato ji Zbornica – Zveza s hvaležnostjo in spoštovanjem podeljuje priznanje zlati znak.

Ines Prodan je strokovnjakinja, ki združuje tisto, kar se pogosto zdi nezdržljivo: vrhunsko klinično znanje, sodobno vodenje in iskreno človečnost. Njena poklicna pot, dolga več kot dve desetletji, se je začela v Ortopedski bolnišnici Valdoltra in nadaljevala v Splošni bolnišnici Izola, kjer je bila odgovorna medicinska sestra na oddelku za abdominalno kirurgijo. Kot enterostomalna terapevtka je postala ena ključnih strokovnjakinj na področju oskrbe ran, stom in kontinence v državi. V obdobju od 2016 do 2025 je bila podpredsednica Sekcije medicinskih sester v enterostomalni terapiji in odločilno prispevala k posodabljanju strokovnih smernic.

Danes je namestnica direktorja za področje zdravstvene nege in oskrbe v Domu upokoencev Izola, kjer skrbi, da strokovni standardi niso le na papirju, temveč zares zaživijo v vsakdanji praksi. Pri tem združuje organizacijsko natančnost, strateško razmišljanje in sposobnost povezovanja ljudi – lastnosti, zaradi katerih sodelavci vedo, da se lahko zanesejo nanjo, stanovalci pa se čutijo varni in spoštovani.

Njeno delo ne ostaja le znotraj zidov institucije. Aktivno sodeluje pri razvoju stroke, predava in navdihuje mlade, da se odločijo za poklic v zdravstveni negi. Sodelovala je pri mednarodnih promocijskih aktivnostih (zaposlitveni sejmji v tujini) in promociji poklica na Zavodu RS za zaposlovanje, kjer je ključno prispevala k predstavitvi poklica bolničarja-negovalca in medicinske sestre. Še posebej izstopa njena predanost preventivi in ozaveščanju, kjer s projekti v lokalni skupnosti pomembno prispeva k večji zdravstveni pismenosti. Vodi tudi projekt »Dijak dijaku proti raku«, ki vključuje srednje šole na Obali in v Postojni.

Ob vsem tem ostaja Ines Prodan predvsem človek. Njena empatija, sposobnost poslušanja in želja po izboljševanju odnosov ustvarjajo okolje, kjer sta strokovnost in toplina enakovredni.

Zlati znak Zbornice – Zveze tako ni le priznanje za posebne dosežke gospe Ines Prodan, temveč tudi poklon njeni energiji, viziji in srčnosti, s katerimi že vrsto let soustvarja boljšo in bolj humano zdravstveno nego.

Nada Sirnik je ena tistih medicinskih sester, ki dokazujejo, da zdravstvena nega ni le poklic, ampak poslanstvo. Njena več kot štiridesetletna poklicna pot je prežeta z znanjem, predanostjo in iskreno skrbjo za ljudi – še posebej za tiste, ki potrebujejo največ razumevanja in podpore.

Takoj po končani srednji šoli na Ohridu je voluntirala na internem oddelku regijske bolnišnice Ohrid, njeno zavzeto delo pa so kmalu opazili na nevropsihiatriji in ji ponudili stalno zaposlitev, vendar jo je leta 1987 pot zanesla na ljubljansko Kliniko za infekcijske bolezni in vročinska stanja. Na področju infektologije si je pridobila trdne strokovne temelje, ki jih uspešno nadgrajuje še danes. Ključni del svoje poklicne poti je posvetila delu v Centru za usposabljanje, delo in varstvo Draga, kjer kot vodja zdravstvene nege koordinira delo več enot in skrbi za celostno obravnavo oseb s posebnimi potrebami. Njeno delo zahteva visoko stopnjo strokovnosti, samostojnosti in predvsem človeške topline – vsega tega ji nikoli ne zmanjka.

Nada Sirnik ni le vodja, temveč tudi mentorica, predavateljica, raziskovalka v praksi s podeljenim nazivom višja svetovalka na področju socialnega varstva. Sodeluje pri številnih izobraževanjih, soustvarja strokovne vsebine ter mladim aktivno prenaša bogato znanje. Njena posebnost je, da zna tudi najzahtevnejše strokovne vsebine približati ljudem na razumljiv in navdihujoč način. Kot predavateljica je ključno prispevala k strokovnemu usposabljanju kadra v socialnem varstvu.

Več kot dvajset let aktivno deluje v Društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana, kjer je 15 let tudi podpredsednica za področje interesnih dejavnosti. Področje, ki mu je še posebej predana, so metode in tehnike komplementarnega ter naravnega zdravljenja ter aktivnosti izobraževanja na področju osebnostnega in profesionalnega razvoja izvajalcev zdravstvene in babiške nege.

V lokalni skupnosti je prepoznana kot človek, ki povezuje. S svojim delom na področju promocije zdravja, preventive in podpore ljudem v stiski – tudi skozi programe za žalujoče – pomembno prispeva k boljši kakovosti njihovega življenja. Njena sposobnost poslušanja in empatije ustvarja prostor zaupanja, tu se ljudje počutijo slišani in sprejeti.

Gospa Nada Sirnik je energija, ki spodbuja, znanje, ki navdihuje, in srce, ki povezuje. Zlati znak Zbornice – Zveze je zato poklon njeni strokovni odličnosti, neomajni predanosti in toplini, s katero že desetletja soustvarja bolj humano zdravstveno nego in družbo nasploh.

(Fotografije: Tjaša Barboj)

Alenka Slapšak je s skoraj štiridesetletnim delom v Zdravstvenem domu Ljubljana dokaz, da lahko vztrajnost, znanje in srčnost dolgoročno spreminjajo zdravje skupnosti in miselnost ljudi.

Ves čas se dodatno izobražuje in na strokovnih srečanjih sodeluje doma in v tujini – nemalokrat kot predavateljica in vodja delavnic z ozjega strokovnega področja promocije zdravja in zdravstvene vzgoje.

Kot diplomirana medicinska sestra s specialnimi znanji s področja promocije zdravja že več kot dve desetletji vodi Center za krepitev zdravja, kjer vsakodnevno skrbi, da preventiva ne ostaja le ideja, temveč postane način življenja. Njeno delo vključuje organizacijo in razvoj programov zdravstvene vzgoje, koordinacijo strokovnjakov ter uvajanje sodobnih pristopov, ki se odzivajo na izzive sodobne družbe. V okviru izvajanja sistema kakovosti skrbi za celovitost izvajanja zdravstvenovzgojnega dela v zdravstvenovzgojnih delavnicah za odrasle, vzgojo za zdravje in vzgojo za ustno zdravje za otroke in mladostnike ter podajo predlogov za izboljšanje organizacije in strokovnosti dela.

Alenkino znanje in predanost stroki zdravstvene nege je še posebej izstopalo v času epidemije covid-19, ko je s premišljenim vodenjem pomembno prispevala k učinkovitemu delovanju sistema.

A njena moč ni le v organizaciji, je v ljudeh. Kot mentorica, predavateljica in sogovornica zna znanje približati tako strokovnjakom kot širši javnosti. Sodeluje v mednarodnih projektih, prispeva k razvoju smernic ter predstavlja slovenske dobre prakse tudi v tujini.

Njeno delo močno odmeva tudi v lokalni skupnosti. S sodelovanjem z društvi bolnikov, mestnimi institucijami in mediji aktivno spodbuja zdrav življenjski slog. Kot inštruktorica nordijske hoje, promotorka preventivnih programov in zagovornica zdravja je prisotna tam, kjer ljudje živijo in delajo. Z znanjem, odprtostjo in nalezljivo energijo gradi mostove med stroko in ljudmi.

Alenka je dokaz, da preventiva nikakor ni dolgočasna in da je pomembnost medicinskih sester na primarni ravni, zlasti takšnih, kot je ona, izjemna.

Gospa Alenka Slapšak prejme priznanje zlati znak Zbornice – Zveze za izjemne prispevke k razvoju zdravstvene nege, krepitvi zdravja in boljši prihodnosti skupnosti.

Gloria Šepec ne le sledi razvoju zdravstvene nege, ampak že več kot dve desetletji soustvarja prihodnost zdravstvene nege ter navdihuje nove generacije. Poklicno pot je res začela na Očesni kliniki v Ljubljani, a jo je kmalu zatem posvetila vzgoji in izobraževanju. Na Šolskem centru Novo mesto že vrsto let predano poučuje prihodnje zdravstvene delavce ter uspešno povezuje teoretično znanje s klinično prakso. Kot vodja strokovnega aktiva in organizatorica praktičnega pouka skrbi za razvoj sodobnih učnih pristopov ter visoko raven strokovne usposobljenosti dijakov. Kot učiteljica, mentorica in vodja strokovnega aktiva združuje teorijo in prakso z izjemno spretnostjo in pedagoškim čutom.

Aktivno sodeluje v različnih projektih, poklic tehnika zdravstvene nege predstavlja na dnevih odprtih vrat, informativnih dnevih, tehniških dnevih, tržnici srednjih šol in drugih prireditvah. Je članica šolske komisije za poklicno maturo in izpitnih komisij, sodeluje pri pripravah dijakov za državna tekmovanja ter jih navdihuje in motivira za delo v zdravstveni negi in vključevanje v zunajšolske dejavnosti. Leta 2007 je pridobila prvo licenco za predavateljico prve pomoči pri Rdečem križu Slovenije, ki jo obnavlja vsaka tri leta.

Mlade uči vrednot, ki jih zahteva zdravstvena nega – strokovnosti, odgovornosti, empatije in spoštovanja do človeka. Prav te vrednote potrjuje tudi njeno dolgoletno in izjemno bogato prostovoljsko delo. Kot mentorica dijakom prostovoljcem v Splošni bolnišnici Novo mesto gradi mostove med mladimi in pacienti ter soustvarja okolje toplina, solidarnosti in človečnosti. Pri njej dobrodelnost ni projekt, ampak način razmišljanja. Je gonilna sila prostovoljstva – njeno delo zaznamujejo toplina, spoštovanje in neomajna vera v moč znanja in dobrote.

V času epidemije je poleg poučevanja stopila še v rdečo cono in pokazala, da vodja ni tisti, ki stoji ob strani, ampak tisti, ki stopi naprej. Kot predavateljica prve pomoči, organizatorica, povezovalka in promotorka zdravja skrbi, da znanje kroži – in da pride do ljudi, ki ga najbolj potrebujejo.

Gloria Šepec s svojim strokovnim, pedagoškim in humanitarnim delom uteleša bistvo zdravstvene nege – znanje, srce in predanost človeku.

Zbornica – Zveza podeljuje priznanje zlati znak gospe Gorii Šepec za njeno predano pedagoško in humanitarno delo na področju zdravstvene nege, s katerim krepi prepoznavnost in ugled zdravstvene nege v družbi.

Marija Tomažič

Marija Tomažič je ena tistih strokovnjakinj, ki dokazujejo, da je vrhunska zdravstvena nega pogosto skrita v podrobnostih – v doslednosti, znanju in neomajni skrbi za varnost ljudi. Svojo dolgoletno poklicno pot je posvetila higiensko-epidemiološkemu področju, kjer je s strokovnostjo in predanostjo postavila visoke standarde, ki danes varujejo tako paciente kot zdravstvene delavce.

V Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana je začela svojo pot na kirurških oddelkih, kjer je hitro prepoznala pomen bolnišnične higijene kot temelja kakovostne zdravstvene obravnave. Ščasoma je prevzemala vse odgovornejše naloge, od vodenja higiensko-epidemiološkega področja na Kirurški kliniki do današnje funkcije svetovalke glavne medicinske sestre UKC Ljubljana za to pomembno področje. Njeno delo zajema razvoj smernic, nadzor nad izvajanjem standardov in uvajanje izboljšav, ki neposredno vplivajo na zmanjševanje bolnišničnih okužb. Sodeluje pri pripravi pisnih navodil za higieno rok, izolacijske ukrepe, navodil za higienske pristope pri diagnostiki in zdravljenju.

Kot vodja kolegija higienikov uspešno združuje različne strokovnjake in spodbuja timsko delo, ki je ključno za varno in učinkovito zdravstveno okolje. Sodelavce vključuje v spremembe, zna jih pohvaliti, jim prisluhniti in jih razumeti. Sodeluje pri izobraževanju strokovnjakov, prenaša znanje na mlajše generacije ter aktivno soustvarja razvoj stroke tudi v okviru Zbornice – Zveze.

Marijo Tomažič odlikujejo toplina, empatija in spoštljiv odnos do sodelavcev in pacientov. Z razumevanjem in občutkom za človeka ustvarja okolje, kjer so kakovost, varnost in dostojanstvo neločljivo povezani.

S svojim raziskovalnim in strokovnim delom je pomembno prispevala k razvoju bolnišnične higijene in tako k izboljšanju zdravstvenega stanja prebivalstva.

Zlati znak Zbornice – Zveze gospe Mariji Tomažič je priznanje njeni izjemni strokovnosti, predanosti in sposobnosti, da tudi najbolj nevidne vidike zdravstvene nege spremeni v temelj zaupanja in kakovosti.

Primož Velikonja je človek, ki ga želite ob sebi, ko šteje vsaka sekunda. In tudi takrat, ko je čas za razmislek, razvoj in pogumne ideje. Njegova skoraj tridesetletna poklicna pot v nujni medicinski pomoči je zgodba o predanosti, znanju in nenehnem premikanju meja.

Svojo poklicno pot je začel na Reševalni postaji v Ljubljani, kjer si je kot reševalec, motorist in član helikopterske nujne medicinske pomoči nabiral izkušnje v najzahtevnejših situacijah. A prava širina njegovega delovanja se je razkrila v Kočevju, kjer je prevzel vodenje nujne medicinske pomoči in kasneje soustvaril ter danes vodi prvi Satelitski urgentni center v Sloveniji. Tam je postavil standarde, ki izboljšujejo dostopnost in kakovost oskrbe.

Je avtor številnih člankov, povezanih z urgentno medicino. Z rednimi usposabljanji zaposlenih je dosegel varno in učinkovito oskrbo pacientov. Pomemben del njegovega delovanja predstavlja napredek pri oskrbi pacientov predvsem pri opolnomočenju zaposlenih.

Njegova posebnost je sposobnost, da znanje ne ostane v učbenikih, temveč ga prenese v prakso in med ljudi. Kot inštruktor oživljanja z mednarodnimi licencami že desetletja izobražuje zdravstvene delavce in laično javnost doma in v tujini. Zaveda se, da je dobra oskrba bolnika povezana z znanjem in oskrbo na samem kraju dogodka. Pobuda »Slovenija oživlja« je le eden od primerov, kako lahko ena ideja reši nešteto življenj.

V lokalni skupnosti je gonilna sila sprememb – od vzpostavitve mreže naprav AED do inovativne organizacije cepljenja v času covid-19 z vzpostavitvijo lastnega računalniškega sistema. Njegov vpliv sega tudi preko meja, kjer je s projektom prve pomoči v Bosni in Hercegovini soustvarjal bolj varen prostor za ljudi.

Je prejemnik priznanja Zbornice – Zveze za posebne dosežke v letu 2024, prejemnik priznanja za reševalca leta 2023, imenovan za ime leta na Valu 202 leta 2018, dobitnik bronastega priznanja 2013 za požrtvovalno in uspešno opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči.

Gospod Primož Velikonja je človek z energijo, ki povezuje, navdihuje in motivira. Njegova zgodba dokazuje, da je vrhunska zdravstvena obravnava predvsem znanje, pogum in srce. Priznanje zlati znak Zbornice – Zveze je zato priznanje človeku, ki ne rešuje le življenj, ampak soustvarja prihodnost zdravstvene nege.

PRIZNANJE ZA
življenjsko
delo

Nana

DOMAJNKO,

viš. med. ses., univ. dipl. org., višja predavateljica,
prejemnica priznanja za življenjsko delo Angele Boškin za leto 2026

DARINKA KLEMENC, IRENA KERŠIČ

Zgodovino strokovne organizacije so med drugim zaznamovale tudi njene predsednice, vsaka na svoj način, vendar vse s skupnimi prizadevanji za dobro izvajalcev v zdravstveni negi in babištvi, stroke zdravstvene in babiške nege ter zdravstvenega varstva prebivalstva. In seveda so vse prispevale tudi k razvoju in prepoznavnosti strokovne organizacije Zbornice – Zveze. Ena izmed njih je Nana Domajnko.

Karierno pot je po končani diplomii na Višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani začela v **Zdravstvenem domu na Vrhniki v patronažni službi** in se za samostojno izvajanje delovnih nalog izpopolnjevala na različnih deloviščih. Poleg patronažne dejavnosti se je ukvarjala s področjem higijene, s tečajji prve pomoči in z materinskimi tečajji (Rugelj, 2009).

V pedagoško delo se je vključila najprej na Centru strokovnih šol v Ljubljani in nato na **Višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani**, kjer se je zaposlila kot predavateljica, v začetku pri predmetu Nega bolnika. Pred svojo mentorico Stano Kavalič je imela Nana velik »rešpekt«. Spominja se prijaznega sprejema zaposlenih na tej šoli, kjer so ji dali vedeti, da je zaželena sodelavka (Rugelj, 2009). Leta 1979 je diplomirala na **Visoki šoli za organizacijske vede v Kranju – zdravstvena usmeritev**.

Na Višji šoli za zdravstvene delavce je bila nosilka predmeta Metode zdravstvenega izobraževanja, ki je bil vključen v vse študijske programe omenjene institucije in bila v letih od 1983 do 1989 **predstojnica oddelka za zdravstveno nego**. Vodila je več delovnih skupin za pripravo vzgojno-izobraževalnih programov dodiplomskega in podiplomskega študija, pripravništva in specializacij, mednarodnih projektih zlasti na področju izobraževanj za zdravstveno nego v Evropi in pri izmenjavi učiteljev iz tujine. Sodelovala je pri izvedbi enoletnega študijskega programa iz managementa za vodilne medicinske sestre Kliničnega centra v Ljubljani in podpirala raziskovalno dejavnost. V obdobju neprestanih sprememb študijskih programov je bila vključena v skupino za pripravo **interdisciplinarnega univerzitetnega programa sedme stopnje Zdravstvena vzgoja**, ki se je izvajal v sodelovanju s Pedagoško fakulteto. Cilj programa je bil pridobiti zdravstvene delavce za strokovno delo na pedagoškem področju zdravstvene vzgoje, kjer so v izobraževalnem procesu enakovredno zastopane strokovne in pedagoške vsebine (Rugelj, 2029). Nana Domajnko še danes ne ve in ne razume, zakaj in kako se je lahko zgodilo, da je bil program po treh študijskih letih izvajanja enostransko ukinjen brez možnosti za dialog oz. priložnosti za argumentirano razpravo.

Pogled v bazo Cobiss razkrije, da ima gospa Domajnko kot mentorica med zanimivimi objavami tudi področje nasilja nad otroki v družinah, področje, ki je tedaj veljalo za precejšnje tabu temo. Prav tako je v nalogah usmerjala študente k širšemu vidiku obravnave pacienta, ne samo zdravstveno-negovalnemu, temveč tudi k ekonomskemu, psihološkemu, socialnemu vidiku, kar pomeni pogled na pacienta z vidika teorije etike skrbi – že pred tridesetimi leti. Napisala je učbenik **Metode zdravstvenega izobraževanja** in objavljala članke v strokovni periodiki (Zaletel, 2009).

Leta 1990 je bila izvoljena za predsednico Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije (ZDMZT Slovenije, v nadaljevanju zveza). Ko je zveza decembra 1992 ustanovila zbornico, je bila izvoljena tudi za prvo predsednico Zbornice zdravstvene nege Slovenije in je enoviti organizaciji predsedovala do leta 1997. Zapisala je, da je napočil pravi čas, ki ga stroka mora izkoristi v dobro razvoja in ugleda profesije zdravstvene nege: **»Nismo hotele biti samo izvajalke naročil, ampak tudi ustvarjalke boljšega, celovitega procesa zdravstvene nege. S kakovostno in celostno obravnavo smo želele doseči najboljši možni izid za pacienta. Dvigovanje iz podrejenosti v odgovorno sodelovanje je begalo tako do sedaj nesporno avtoriteto medicino kot tudi nas same.»** (Keršič et al., 2017)

Nana Domajnko je prejemnica priznanj: priznanja Republike Slovenije za področje zdravstvenega varstva, plakete Visoke šole za zdravstvo za življenjsko delo in najvišjega priznanja strokovne organizacije – zlatega znaka.

Sama pravi, da je imela srečo v življenju, ker je lahko delala tisto, kar je želela. Dneve v tretjem življenjskem obdobju preživlja kot aktivna gospa, ki zna ceniti svoj mir, pa tudi druženje. Rada se udeležuje kulturnih prireditev, zlasti v vnu-kinjo v gledališkem abonmaju in kolegico Vero Grbec v abonmaju Slovenske filharmonije. Vsak teden obiskuje vadbo joge in se veseli srečanj z dolgoletnimi stanovskimi kolegicami in do nedavna izletov s Sekcijo upokojenih medicinskih sester pri Društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana. Obožuje urejanje rožnih gredic v Rakitni, prebira Utrip, sledi razvoju zdravstvene nege in strokovne organizacije ter je na tekočem z dogajanjem v družbi. Ob tem se včasih jezi in sprašuje: »Kako je to mogoče«. Za mnoge generacije študentov in sodelavcev ostaja vljudna, dostojanstvena, urejena in dosledna gospa, ki ve, kaj je v življenju pomembno.

Priznanje za življenjsko delo Angele Boškin je zahvala krovne organizacije za njen prispevek v času poklicnega, društvenega in intenzivnega družbenega delovanja v obdobju družbenopolitične tranzicije, ki bo v zgodovini zdravstvene nege na Slovenskem zapisan kot posebno obdobje. Ne le, ker je zveza društev ustanovila prvo zbornico zdravstvene nege, temveč ker je organizacija dobila pomemben del svojih kompetenc, to je lastne regulacije poklice in uveljavitev potrebne izobrazbe za delo v negovalnem timu, vključitev strokovne organizacije v samostojni državi leta 1993 v polnopravno članstvo Mednarodnega sveta medicinskih sester, dosledno upoštevanje usposabljanja po smernicah ICN, vzpostavitev fakultetnega študija zdravstvene nege, prvi samostojni kodeks etike, informativni bilten Utrip, odprtje delovnega mesta svetovalke za področje zdravstvene nege pri Ministrstvu za zdravstvo, urejanje zasebnega dela medicinskih sester, razvoj avtonomije in vidnejši status medicinskih sester v zdravstvenih timih in družbi nasploh.

Tudi z njeno pomočjo in s prodornim, vizionarskim delovanjem je Zbornica – Zvezi skozi leta uspelo, da se danes lahko ponaša kot ena najbolj urejenih tovrstnih organizacij v zdravstvu in širše. Hvala vam, gospa Domajnko, za opravljeno delo in za vaš veliki prispevek k prepoznavnosti naše organizacije doma in v svetu.

VIRI:

1. Arhiv Zbornica – Zveza.
2. Nana Domajnko, intervju 28. 4. 2026
3. Domajnko N (2007). Nana Domajnko. In: ZVEZA, Z (ur). 80 let organiziranega delovanja medicinskih sester na Slovenskem 40 let izhajanja obzornika zdravstvene nege. Obzornik Zdravstvene nege, 41 (Suppl. 1), 8–9. Pridobljeno od <https://obzornik.zbornica-zveza.si/index.php/ObzorZdravNeg/article/view/2622>
4. Keršič I, Klemenc D, Berkopec M, Seničar Z (2017). Predsednice strokovne organizacije. In: Keršič I, Klemenc D, Berkopec M, Mihelič Zajec A, Seničar Z (ur.). Negovanje dediščine skozi devet desetletij - organizirano delovanje medicinskih sester na Slovenskem. Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, 92-93.
5. Rugelj D (2009). Intervju: Nana Domajnko. In: Zdravstvena fakulteta 2009. Ljubljana: Zdravstvena fakulteta, 108-111.
6. Zbornica-Zveza (1998). Podelitev priznanj zbornice zdravstvene nege Slovenije ob proslavi 70-letnice organiziranega delovanja in združevanja medicinskih sester v Sloveniji. Obzornik Zdravstvene Nege, 32(1/2), 63–67. Pridobljeno od <https://obzornik.zbornica-zveza.si/index.php/ObzorZdravNeg/article/view/2200>

»Največja dragocenost v zdravstvu ni napredna tehnologija, ki je vsekakor tudi potrebna, največja dragocenost je človeška dlan, ki drži človeka, ko mu je najtežje.«

dr. Nataša Pirc Musar

SANJA ARNAUTOVIČ, MONIKA AŽMAN,
ANITA PRELEC

APRIL IN MAJ 2026

Maj je za veliko ljudi eden najlepših mesecev v letu in ravno maja svoj mednarodni dan praznujejo babice in medicinske sestre, prve 5. maja in druge 12. maja. Letošnji mednarodni praznik je bil tako za prve kot za druge še posebej slovesen, saj je medicinske sestre, babice ter študente in dijake zdravstvene nege v ponedeljek, 11. maja 2026, v Predsedniški palači sprejela in nagovorila predsednica Republike Slovenije dr. Nataša Pirc Musar. Predsednica se jim je zahvalila za strokovno, požrtvovalno in sočutno delo ter poudarila njihov prispevek v zdravstvenem sistemu in družbi. Poudarila je, da morajo biti njihovi glasovi slišani tudi pri oblikovanju zdravstvenih politik in odločanju o razvoju zdravstvenega sistema, ter opozorila na izzive, s katerimi se soočajo danes, predvsem na neustrezne delovne pogoje, pomanjkanje kadra in preobremenjenost.

2. 4. 2026

Že lani je primarij Igor Mihael Ravnik, dr. med., specialist pediatrije, eden najuglednejših strokovnjakov za epilepsijo in tudi prevajalec strokovnih, poljudnih in leposlovnih del, predlagal, da bi Zbornica – Zveza gostila izjemno **francosko pisateljico Lise Marzouk**. Razlog za srečanje pa predstavitev njenega romana **La dernière porte** (Héloïse d'Ormesson, 2025) – **Zadnja vrata**. Avtorica v romanu ponuja pretresljiv in sočuten vpogled v sodobno intimo, družino in družbo skozi prostor porodnišnice, pri čemer izpostavlja tudi pogosto spregledano vlogo medicinskih sester in babic. Pisateljica, ki je doktorirala iz primerjalne književnosti na pariški Sorboni, v naših krogih še ni prepoznana, zagotovo pa bi s prevodom knjige, o kateri smo se pogovarjali skupaj s študentkami UL Zdravstvene fakultete, smer babištvo, lahko postala. Zanimiv večer je s svojim zahvalnim pismom sklenila tudi pisateljica, ki je zapisala:

»Iskreno se vam zahvaljujem za čudoviti dogodek, ki ste ga organizirali ob moji knjigi *La dernière Porte* v hotelu Radisson. Z velikim veseljem sem se pogovarjala s študenti in njihovimi profesorji. Še prav posebno me je ganilo premišljeno branje in pronicljivo razumevanje mojega dela. Veselilo bi me, če bi prevedli mojo knjigo in jo predstavili bodočim zdravstvenim delavcem. Verjamem, da si pravzaprav delimo isti jezik – jezik povezanosti in humanistične skrbi. Veselim se nadaljnjih srečanj.«

I. znanstveno zdravstvena čajanka
(Fotografija: arhiv Zbornica – Zveza)

Morda pa nam skupaj s primarijem Ravnikom prevod romana, posvečenega babicam in medicinskim sestram, zares tudi uspe.

7. 4. 2026

Ob svetovnem dnevu zdravja je po projekciji filma **Junakinja** potekal pogovor s predsednico Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije Anito Prelec, dekanjo Zdravstvene fakultete UL Martino Oder ter zdravnikom, publicistom in aktivistom Dušanom Kebrom. Celoten posnetek: <https://www.youtube.com/watch?v=cHT4Qc7rW5A>

Pogovor po projekciji filma *Junakinja* ob svetovnem dnevu zdravja (Fotografija: arhiv Zbornica – Zveza)

14. 4. 2026

Na seji OSS so bile predstavljene aktualne aktivnosti Zbornice – Zveze, med drugim novosti na področju izvajanja specializacij, priprave na uvedbo uvajalnega obdobja z mentorstvom po Zakonu o zdravstveni negi in babištvu ter priprave ob praznovanju 100-letnice organiziranega delovanja medicinskih sester na Slovenskem. Obravnavane so bile tudi pobude strokovnih sekcij, vprašanja glede izvajanja sedacije pri endoskopskih posegih ter predlogi za izboljšave portala za prijavo na izobraževanja. Prisotni so bili seznanjeni tudi s prihajajočimi dogodki, podelitvijo priznanj zlati znak Zbornice – Zveze ter aktivnostmi na področju priprave kataloga izobraževanj.

Na 5. redni seji Odbora regijskih strokovnih društev (ORS) Zbornice – Zveze so člani obravnavali ključne aktivnosti in razvojne usmeritve za prihodnje obdobje. Med pomembnejšimi poudarki so bile izvolitev nove koordinatorice ORSD Maje Praček za mandat 2026–2030, priprave na 20. simpozij zdravstvene in babiške nege ter svečano akademijo, aktivnosti za krepitev članstva ter predstavitev aktualnih projektov Zbornice – Zveze, med drugim raziskave o zadržanju mladih v poklicih zdravstvene nege. Posebna pozornost je bila namenjena tudi pripravam na obeležitev 100-letnice organiziranega delovanja medicinskih sester na Slovenskem.

15. 4. 2026

Ta dan je potekala že 12. seja Upravnega odbora Zbornice – Zveze, tukaj je nekaj najpomembnejših sklepov:

Sklep UO 114/12/2026

Člani Upravnega odbora se seznanijo in podprejo predlog Komisije za priznanja dobitnikov priznanj zlati znak za leto 2026. Prejemniki zlatih znakov za leto 2026 so (po abecednem vrstnem redu): Nataša Kreft, Tamara Lubi, Karmen Petek, Metka Plešničar, Ines Prodan, Nada Sirnik, Alenka Slapšak, Gloria Šepec, Marija Tomažič, Primož Velikonja. Sklep stopi v veljavo takoj.

Sklep UO 115/12/2026

Člani Upravnega odbora sprejmejo sklep, da je prejemnica priznanja za življenjsko delo Angele Boškin za leto 2026 Nana Domajnko. Sklep stopi v veljavo takoj.

Sklep UO 124/12/26

Člani Upravnega odbora sprejmejo sklep, da se na cenik Zbornice – Zveze uvrsti postavka za kotizacijo za upokojene člane Zbornice – Zveze. Višina kotizacije za upokojene člane znaša 40 evrov. Sklep stopi v veljavo takoj.

Predsednica je nagovorila zbrane na strokovnem dogodku Sekcije medicinskih sester v vzgoji, izobraževanju in raziskovanju z naslovom: Starati se z razumevanjem – spoznavanje izzivov skozi simulacijo starejše osebe.

V Državnem svetu je potekala redna 38. seja Državnega sveta RS, ki pa ni zajemala posebne vsebine s področja zdravstva. Dostop do gradiv je možen na tej povezavi: 38. seja Državnega sveta Republike Slovenije | Državni svet Republike Slovenije.

16. 4. 2026

Letošnja 122. skupščina EFN je bila zaradi bližine vojnih žarišč s Cipra premeščena v spletno okolje, dnevni red pa obsežen kot na vsaki redni skupščini.

122. EFN skupščina
(Fotografija: arhiv Zbornica – Zveza)

20. 4. 2026

Zbornica – Zveza se je kot partner in neposredni izvajalec v projektu, ki ga podpira Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve Republike Slovenije udeležila otvoritve druge faze projekta: **»Krepitev izobraževanja in regulacije poklicev v zdravstveni negi in babištvu v Republiki Severni Makedoniji (2026–2028)«**. Nosilec projekta je Center za evropsko prihodnost, osredotoča pa se na posodobitev izobraževanja, regulacijo poklicev ter krepitev vloge medicinskih sester in babic, zlasti na primarni ravni zdravstvenega varstva. Projekti, kot je ta, niso namenjeni le krepitvi zdravstvenega sistema, temveč tudi usklajevanju sistemov z evropskimi standardi, izgradnji odpornih institucij ter izboljšanju kakovosti življenja državljanov, je v uvodnem nagovoru poudaril državni sekretar Ministrstva za zdravje Denis Kordež. Izkušnje, ki smo jih pridobili ob sorodnem projektu v Bosni in Hercegovini, so izjemna priložnost za izmenjavo dobrih praks in krepitve profesionalnih odnosov tudi za našo strokovno organizacijo Zbornico – Zvezo.

Otvoritev 2. faze projekta od leve proti desni: Monika Ažman, Gregor Presker, veleposlanik RS v Republiki Severni Makedoniji, Denis Kordež, državni sekretar MZ, Jelka Klemenc CEP in Elvira Zlatič Presker.
(Fotografija: arhiv Zbornica – Zveza)

23. 4. in 24. 4. 2026

Predsednica se je v Mariboru udeležila 8. kongresa urgentne medicine IMRUA, ki je bil letos združen s 1. konferenco Blood Bikes. Kongres je privabil izjemno mednarodno zasedbo strokovnjakov, ki delujejo na področju nujne medicinske pomoči na motorjih: 213 udeležencev iz 33 različnih držav. Glavni namen kongresa je bila izmenjava praks reševanja in oskrbe s pomočjo motoriziranih reševalnih enot (MRU) ter gasilcev motoristov po svetu.

8. IMRUA kongres urgentne medicine
(Fotografija: arhiv Zbornica – Zveza)

5. 5. 2026

Na Ministrstvu za zdravje je potekal sestanek o povečanem obsegu dela v patronažnem zdravstvenem varstvu (PZV). Dr. Martina Horvat je predstavila ključne usmeritve in stanje v Sloveniji. Poudarila je pomen preventivnih dejavnosti, naraščajoče potrebe po kurativnih storitvah ter pomanjkljivo organizacijsko in pravno ureditev področja. Opozorila je tudi na pomanjkanje koordinacije med izvajalci, potrebo po večji podpori patronažnim medicinskim sestram ter neobstoječo pravno zavezujočo mrežo PZV za ZZS. Obravnavane so bile tudi preobremenitve timov, razlike med regijami in vprašanja kakovosti ter varnosti obravnav.

6. 5. 2026

Predsednica Anita Prelec in Monika Ažman sta se udeležili prvega razvojnega foruma Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije pod sloganom **»Sodelovanje. Znanje. Zdravje.«** Forum je bil zasnovan kot platforma za odprt strokovni dialog, ki je na enem mestu združil več kot 220 predstavnikov zdravstva, države, stroke in združenj pacientov. Osrednji namen foruma je bil predstaviti strateške novosti ter poiskati rešitve za dolgoročno stabilnost slovenskega zdravstva. Izpostavljene so bile štiri glavne usmeritve: dolgoročna finančna vzdržnost, učinkovita poraba javnih sredstev, vloga podatkov in analitike ter odgovornost pacientov.

12. 5. 2026

Predsednica se je udeležila okrogle mize Srednje zdravstvene in kozmetične šole Celje z naslovom **»Prostosrčnih 30 – Ko se dlani srečajo, se srca povežejo«**. Dogodek je bil organiziran v okviru dveh pomembnih mejnikov: Mednarodni dan medicinskih sester, ki ga obeležujemo na ta dan, in 30. obletnica organiziranega prostovoljstva na šoli. Razprava je bila posvečena pomenu prostovoljstva, srčnosti ter človečnosti v zdravstveni negi. Predstavljala je sklepno dejanje praznovanja visokega jubileja šolskega prostovoljnega dela.

Predsednica se je ob mednarodnem dnevu medicinskih sester udeležila svečane slovesnosti DMSBZT Pomurja, na kateri je društvo prejemnicam in prejemnikom podelilo najvišje društveno priznanje srebrni znak, priznanje društva in zahvalo. Srebrni znak so prejeli Angela Ambrož, Gabrijela Gomboc, Simon Jelenovec, Lidija Mlakar in Zlatka Murtič, priznanje društva Sanja Andrejč, Liljana Felkar Markovič in Pavlina Nemeč, zahvali pa Matej Kolmanič in Mario Pal.

Svečana slovesnost DMSBZT Pomurja ob mednarodnem dnevu medicinskih sester
(Fotografija: arhiv Zbornica – Zveza)

Sanja Arnautovič se je na Srednji zdravstveni šoli Ljubljana udeležila skupnega praznovanja dveh pomembnih dogodkov: mednarodnega dneva medicinskih sester in dneva prostovoljstva. Ob kulturnem programu so podelili priznanja in zahvale nagrajenim dijakom.

Sanja Arnautovič se je udeležila 10. študentske babiške konference na Zdravstveni fakulteti Univerze v Ljubljani. Rdeča nit dogodka je bila **»Ko se porodna bolečina preoblikuje v moč: babice in nefarmakološke poti«**. Dogodek je bil namenjen širjenju znanja, ozaveščanju javnosti, medsebojnemu povežovanju ter splošni promociji babiškega poklica.

10. študentska babiška konferenca na Zdravstveni fakulteti Univerze v Ljubljani
(Fotografija: arhiv Zbornica – Zveza)

15. 5. 2026

Monika Ažman se je kot državna svetnica predstavila zdravstva udeležila konference z naslovom **Družinski centri kot ključen naravni vir pomoči družinam**, ki je potekala ob mednarodnem dnevu družin in jo je organiziral Javni zavod Mala ulica – Center za otroke in družine v Ljubljani v sodelovanju z Mestno občino Ljubljana in Ministrstvom za zdravje. V predstavitev in razpravi so udeleženci razpravljali o vlogi in pomenu družine v sodobnem času. Družine danes za kakovostno vzgojo, preživljanje prostega časa ter ohranjanje duševnega zdravja potrebujejo podporo širše skupnosti. Tradicionalne oblike skupnosti vse pogosteje nadomeščajo lokalno organizirane oblike povezovanja, sodelovanja in psihosocialne pomoči, pri katerih imajo družinski centri pomembno vlogo.

Ob zaključku konference je bila dana pobuda o izvedbi posveta v Državnem svetu Republike Slovenije z namenom razvoja novih ter nadgradnjo obstoječih družinskih centrov v Sloveniji ter odpreti strokovni dialog o njihovem pomenu za sodobno družbo in zdrav razvoj otrok.

19. 5. 2026

V prostorih Zbornice – Zveze je 19. maja 2026 potekal sestanek Nacionalne koordinacije, posvetovalnega organa predsednice Zbornice – Zveze. Na srečanje so bili povabljeni vsi sindikati, ki so se pozivu odzvali. Obravnavane so bile ključne teme s področja zdravstvene nege in babištva, predvsem novosti, ki jih prinaša Zakon o zdravstveni negi in babištvu. Posebna pozornost je bila namenjena tudi specializacijam v zdravstveni negi, pri čemer je bila izpostavljena potreba po nadaljnjem razvoju kompetenc, strokovnem izobraževanju in zagotavljanju ustreznih pogojev za izvajanje specializacij, tudi ustrezni umestitvi v plačni sistem. V okviru tretje točke dnevnega reda je potekala razprava o strateškem sodelovanju s sindikati s področja zdravstvene nege. Poudarjen je bil pomen enotnega sodelovanja pri zastopanju interesov zaposlenih in izboljšanju delovnih pogojev.

20. 5. 2026

V Cankarjevem domu je potekala 2. slovenska MEN-TAL konferenca, posvečena duševnemu zdravju v poslovnem svetu. Konferenca je združila strokovnjake, predstavnike podjetij in druge deležnike, ki so razpravljali o pomenu skrbi za duševno zdravje zaposlenih ter ustvarjanju zdravega in podpornega delovnega okolja. Udeleženci so opozorili na vpliv stresa, izgorelosti in sodobnih delovnih obremenitev na posameznika ter pomen pravočasnega prepoznavanja duševnih stisk. Predstavljeni so bili primeri dobrih praks podjetij, preventivni programi in pristopi za krepitev psihološke varnosti ter dobrega počutja zaposlenih. Konferenca je poudarila, da je vlaganje v duševno zdravje zaposlenih pomembno tako za posameznika kot za uspešno in trajnostno delovanje organizacij. Dobrodelni dogodek s podporo aktivnostim Slovenskega društva Hospic je podprla tudi Zbornica – Zveza.

21. 5. 2026

Monika Ažman se je udeležila skupne seje Komisije za izobraževanje, kulturo, znanost, šport in mladino (41. seja) ter Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide (69. seja), kjer so državni svetniki obravnavali: **1. Predlog zakona o spremembah Zakona o dohodnini (ZDoh-2AF) – skrajšani postopek, EPA 11-X in 2. Predlog zakona o uvedbi študentskega samostojnega podjetnika (ZUŠSP-1) – druga obravnava, EPA 16-X.** Zlasti druga točka dnevnega reda je izzvala dolgo razpra-

vo navzočih na seji z različnimi mnenji in argumenti v prid izobraževalnemu procesu ozira podjetništvu v času študija. Komisija za izobraževanje, kulturo, znanost, šport in mladino Predloga zakona ni podprla, medtem ko je Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide Predlogu zakona prižgala zeleno luč. Povezava do gradiv: 41. seja Komisije za izobraževanje, kulturo, znanost, šport in mladino in 69. seja Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide - SKUPNA SEJA | Državni svet Republike Slovenije

Na Fakulteti za zdravstvene in socialne vede Slovenj Gradec je potekala 16. znanstvena konferenca z mednarodno udeležbo z naslovom »Pomen duševnega zdravja v sodobni družbi«. Konferenca je združila strokovnjake, raziskovalce in predstavnike različnih področij, ki delujejo na področju duševnega zdravja. Udeleženci so predstavili aktualne raziskave, dobre prakse in izzive pri obravnavi duševnega zdravja v sodobni družbi. Poseben poudarek je bil namenjen pomenu zgodnjega prepoznavanja duševnih stisk, preventivnim programom, destigmatizaciji duševnih motenj ter krepitvi podpore posameznikom v različnih življenjskih obdobjih. Anita Prelec je v nagovoru izpostavila podatek, da se vsak tretji zdravnik in vsaka četrta medicinska sestra spopadata z znaki depresije ali anksioznosti. Vsak deseti zdravstveni delavec je imel v zadnjih dveh tednih misli o samopoškodovanju – razširjenost suicidalnih misli je med njimi dvakrat višja kot v splošni populaciji. Za temi številkami stojijo strukturni razlogi: prekomerno delo, nasilje in trpinčenje na delovnem mestu. In vendar – dve tretjini medicinskih sester kljub vsemu izražata močan občutek smisla in namena. Ti ljudje ostajajo, ker jim je mar. Mi pa jim moramo zagotoviti pogoje, da pri tem ne bodo plačevali z lastnim zdravjem.

16. znanstvena konferenca z mednarodno udeležbo na Fakulteti za zdravstvene in socialne vede Slovenj Gradec (Fotografija: arhiv FZSV)

22. 5. 2026

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji je na Otočcu imela strokovno srečanje z volitvami. Nova predsednica strokovne sekcije za mandatno obdobje maj 2026 – maj 2030) je Anja Novak, novi člani izvršnega odbora pa Andreja Sušnik, Andreja Hrovat Bukovšek, Andža Duronjič, Barbara Smogavc, Blanka Rajh, Karla Vesel, Tanja Habinc in Tanja Polegek. Andreja Žertuš, članica Upravnega odbora Zbornice – Zveze, se je s šopkom zahvalila predsednici Ireni Trampuš za 8-letno strokovno in predano vodenje strokovne sekcije.

Zbornica – Zveza je letos vsak mesec omogočila preizkus slovenskega strokovnega jezika za izvajalce zdravstvene nege iz tujine. V petih mesecih je k preizkusu pristopilo 63 kandidatov, od teh je preizkus na ravni C1 ustno in B2 pisno uspešno opravilo 21 kandidatov, na ravni B2 15 kandidatov in na ravni B1 8 kandidatov, skupaj 44 kandidatov. Uspeh je tako v prvi polovici leta 70-odstoten.

25. 5. 2026

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v družinski medicini je ob izvedbi strokovnega srečanja opravila še volitve za novo mandatno obdobje maj 2026 – maj 2030, nova/stara predsednica je Barbara Bukovnik, ki ji želimo uspešno vodenje in povezovanje vseh nitk na ožjem strokovnem področju. Čestitke tudi članom izvršnega odbora: Miri Brodarič, Ireni Cvetičanin Čendak, Bernardi Hostnik, Tini Murko, Tomažu Rantaši, Aniti Smagej, Saši Šajn Lekše in Tjaši Šarič.

27. 5. 2026

Na Ministrstvu za zdravje je potekala seja usmerjevalnega odbora projekta Obvladovanje krhkosti. Na srečanju so bili predstavljeni namen, sestava in ključne naloge odbora, ki bo spremljal izvajanje projekta ter usmerjal njegove nadaljnje aktivnosti. Ob zaključku izobraževanja za specialna znanja s področja dermatovenerologije in iz zdravstvene nege v zobozdravstvu ter vzgoje za ustno zdravje smo udeležencem izobraževanja na manjši slavnosti izročili potrdila o vpisu v nacionalni register specialnih znanj. Vsem, ki so uspešno zaključili izobraževanje, iskreno čestitamo.

28. 5. 2026

Na svečanosti ob 30-letnici Sekcije izvajalcev zdravstvene nege in oskrbe v socialnem varstvu v Ankaru je predsednica Zbornice – Zveze podelila priznanje predsedniku sekcije Slavku Bolčeviču za 30 let uspešnega dela in kakovostnega izobraževanja zaposlenih v zdravstveni negi in oskrbi.

(Fotografija: arhiv Zbornica – Zveza)

29. 5. 2026

Na Primorskem se je svečanosti s podelitvijo najvišjih društvenih priznanj – srebrnega znaka udeležila predsednica Anita Prelec in čestitala vsem prejemnikom: dr. Ajdi Cenčič, Mojci Jarkovič, Hermini Kastelic, Željku Maksič in Nataliji Šenkinc Hrenovec.

30. 5.

Nada Macura Višič, koordinatorica strokovnih sekcij, se je udeležila strokovnega srečanja Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v onkologiji v Podčetrtku in se zahvalila Ani Istenič ob zaključku 8-letnega vodenja strokovne sekcije. Ana, iskrena hvala!

Sanja Arnautovič je nagovorila zbrane na srečanju timov družinske medicine ter izpostavila ključne aktivnosti, ki v tem trenutku potekajo na ožjem strokovnem področju, tudi na področju specializacij.

V zadnjih štirih mesecih je Komisija iz sklada za izobraževanje namenila za povrnitev stroškov izobraževanja našim članicam in članom: maj: 17.085 EUR, april: 9.390 EUR, marec: 9.893 EUR in februar: 16.550 EUR.

Petri Kersnic

V SLOVO

Spoštovana strokovna kolegica, cenjena medicinska sestra in babica, članica stanovske organizacije, dolgoletna generalna sekretarka Zbornice – Zveze, nekdanja državna svetnica, članica prenekaterih odborov in komisij, preprosto draga naša Petra.

V še zadnjih pripravah na letošnjo skupščino Zbornice – Zveze zadnje dni marca je prispelo vaše sporočilo, da se nam žal ne boste mogli pridružiti, ker da se je nabralo veliko vsega naenkrat, in nam na daljavo čestitali za opravljeno delo in najboljši pisarni v mestu zaželela uresničljive načrte za prihodnost in prijetno druženje. Le kdo bi si lahko pred tako rekoč nekaj dnevi mislil, da se bomo danes družili z vami ob vašem slovesu.

Štajerka po rodu in duši ste Maribor zapustili po maturi na 1. Gimnaziji Maribor in odšli na študij v Ljubljano.

Izbrati poklic medicinske sestre, pomeni imeti rad ljudi, biti predan skrbi za sočloveka, večkrat postaviti druge pred sebe in svojo družino, se predati stroki, biti v službi ljudi za soljudi. Že v času študija ste začutili, da je področje zdravja žensk tisto področje, kjer želite delovati, skrbeti in se tudi osebno razvijati. Več kot polovico profesionalne poti ste tako preživeli na Ginekološki kliniki Kliničnega centra v Ljubljani. Od leta 1973 do 1978 ste opravljali tudi dela in naloge pedagoške medicinske sestre na Katedri za ginekologijo in porodništvo Medicinske fakultete v Ljubljani.

Da bi lahko delali tudi kot babica, ste leta 1975 skupaj z mnogimi medicinskimi sestrami iz vse Slovenije na Babiški šoli opravili tudi dopolnilno babiško diplomu.

Prav vi ste bili tista, ki ste začela in vzpostavila sistem nadzora nad hospitalno higieno in začeli uveljavljati sodobna načela preprečevanja z zdravstvom povezanih okužb na Ginekološki kliniki.

Vaše izjemne organizacijske sposobnosti in čut za povezovanje so botrovali vašemu drugemu delu profesionalne poti v vlogi prve profesionalno zaposlene generalne sekretarke Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije. To je bil čas, ko se je naša država še postavljala na noge, zveza društev pa vzpostavljala lastne mednarodne vezi ter iskala mesto v domačih in tujih strokovnih in političnih okoljih. To je bil čas, kot ste sami zapisali ob praznovanju 90-letnice te iste organizacije, **ko ni bilo lahko iz stereotipov, da je medicinska sestra »zdravnikova sestra«, da dela po naročilu, da nima dovolj znanja in niti vseh pogojev za samostojno delo, spreminjati poglede in odnos do poklica samega, do izobraževanja in do vrednotenja našega dela.**

Vaša neizmerna prizadevanja k razvoju strokovnega področja so botrovala tudi vašemu nadaljnjemu osebnemu razvoju in diplomu prve generacije profesorice zdravstvene vzgoje. Obogateni z izjemnimi znanji ste pripomogli k razcvetu strokovnih sekcij na ožjih področjih, ki še danes predstavljajo vrh stroke zdravstvene nege in babištva.

Ustanovitev Zbornice zdravstvene nege Slovenije je bilo še eno prelomno obdobje, ki je zahtevalo skupaj z neposrednimi sodelavci vaše izjemne napore. Napore,

usmerjene v uveljavitev obstoja zbornice, afirmacijo poklica medicinske sestre in končno pridobitev možnosti fakultetne izobrazbe tudi za medicinske sestre.

Zametki organizacije službe zdravstvene nege in položaj pomočnice direktorja za zdravstveno nego v zdravstvenih zavodih segajo v obdobje ustanovitve strokovne sekcije v managementu, kjer sta si s Petrom v šali in tudi zares izmenjavala modrosti mentorja in učenca. Še danes se hudo mušno sprašujemo, v kateri vlogi je kdo nastopal ... Pogosto ste vi, Bojana in Peter nastopali tudi kot zagovorniki ministrske medicinske sestre, na koncu pa vendarle dosegli enega velikih premikov v zgodovini slovenske zdravstvene nege in babištva – podelitev javnih pooblastil Zbornici – Zvezi, za kar smo se vam ob 20-letnici prve podelitve decembra lani skromno zahvalili.

Skupaj z Zbornico se je rodil tudi Utrip – informativno glasilo, za katero ste si želeli, da bi ga dobil sleherni član in katerega temeljno poslanstvo bo ažurno informiranje o delovanju organizacije. 15 let ste beležili vse aktivnosti, neprestane borbe za prepoznavnost stroke, poklica, s kom so potekali pogovori za uresničitev različnih ciljev in o mnogih aktivnostih regijskih društev in strokovnih sekcij. In vse to beležimo po vašem »muštru« tudi še danes po 33 letih izhajanja glasila.

V času vašega intenzivnega predajanja strokovni organizaciji so vzniknili prvi simpoziji in kongresi zdravstvene nege, ki so se selili po regijah in združevali ter povezovali strokovnjake, civilno družbo in politiko. Odbori regijskih strokovnih društev so znali biti včasih tudi vaša nočna mora, še zlasti, ko je šlo za kakršne koli spremembe statuta in so predsednice v en glas zagovarjale društveno podstat organizacije.

Vse plati politike ste izkusili kot državna svetnica. V Državni svet Republike Slovenije ste bili izvoljeni v drugem (1997–2002) in tretjem mandatu (2002–2007) kot predstavnica negospodarskih dejavnosti. V obeh mandatih Državnega sveta ste opravljali funkcijo predsednice Mandatno-imunitetne komisije Državnega sveta ter bili članica Komisije za družbene dejavnosti. Obema z Bojano je za vedno ostala v spominu ena izmed nočnih sej v 90., ko medresorsko usklajeni Zakon o zdravstveni negi ni prejel podpore poslancev. Nanj smo čakali še dolgih 30 let vse do letos. Skupaj z nami ste se ga močno razveselili in poslali čestitko vodstvu vaše Zbornice – Zveze.

Solidarnost je bila vaše veliko vodilo življenja, pa naj si bo na humanitarnem področju, zastopanju interesov medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v Sindikatu zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije, kjer ste bili članica republiškega odbora ali pa na družabnem področju. Dobro voljo, smeh in pozitivno vzdušje ste razdajali kamorkoli ste prišli, poleg pa vsem podarili še darila in darilca, ki ste jih sama izdelala, po potrebi pa

organizirala še vse možne obletnice in proslave. Tiste ob dnevu nekdanje republike, ki so se vedno končale s plesom, odmevajo še danes. Tudi rubrika »za vaš smeh in še kaj več« ste skrbeli dolga leta v Utripu in kadarkoli vas je kdo vprašal, od kod le jemljete vso to dobro voljo, ste preprosto odgovorili »To maš ali pa nimaš v sebi!«

O vašem predanem delu zdravstveni negi in babištvu pričajo mnoga priznanja:

- priznanje ginekološke klinike ob njeni 60-letnici,
- republiško odlikovanje srebrni znak – za dolgoletno delo v republiškem odboru Sindikata delavcev v zdravstvenem in socialnem varstvu Slovenije,
- mednarodna nagrada ICN – 3M na predlog Zveze društev medicinskih sester Slovenije in Jugoslovanskega združenja medicinskih sester,
- jubilejna plaketa Zbornice ob 70-letnici organiziranja delovanja medicinskih sester Slovenije,
- plaketa Društva medicinskih sester iz zdravstvenih tehnikov Nova Gorica,
- plaketa in častno članstvo strokovne Sekcije medicinskih sester v urgentni medicini,
- najvišje priznanje Zbornice – Zveze za izjemne dosežke – **zlato znak**,
- jubilejno priznanje Zbornice – Zveze ob 95-letnici delovanja in 30-letnici izhajanja glasila Utrip.

V svoji knjigi ste zapisali, da imate svojo domovino neizmerno radi in da ste ponosni na to, da ste v vseh pogledih prava Slovenka. Skupaj z Jankom sta zgradila hiško, posadila tri drevesa, napisali ste knjigo Mojih prvih 60 let ali zgodba o sreči in zahvaljujoč Tonetu Forneziju in akciji Teleksa – sto žensk na Triglav, le tega tudi osvojili.

Naša organizacija ni izgubila le predane in aktivne članice, izredne generalne sekretarke, izgubili smo dragoceno prijateljico, odločno organizatorico, aktivistko, neustrašno borko za ustrezen položaj zdravstvene nege v zdravstvenem varstvu in družbi nasploh, odlično sogovornico, človeka, človeka in pol.

V imenu Zbornice – Zveze, v imenu več kot 17.000 medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, vam danes še zadnjič izrekamo iskreno zahvalo. Ostali boste v nepozabnem spominu mnogih, ki smo z vami sodelovali poklicno, se družili zasebno, se skupaj smejali in jokali. Pa tega slednjega zagotovo ne bi želeli ob svojem slovesu, ker bi že našli kakšno pozitivno, kako z Jankom spet skupaj pijeta kavo in imate to srečo, da vam ni več treba paziti na cukar in kile, ker za mavrico je vse drugače. Naj vam bo lepo.

Vaši družini in najožjim prijateljem izrekamo iskreno sožalje, tebi, spoštovana Petra, pa globok priklon – tvojemu delu in tvoji osebnosti.

Izmenjava izkušenj za boljšo oskrbo porodnic

NINA BADIČ

V Sloveniji imamo 14 porodnišnic, ki se razlikujejo po velikosti, organizaciji dela in številu porodov, vendar vse stremijo k enakemu cilju – zagotavljanju kakovostne in varne obravnave porodnic. Raznolikost praks predstavlja priložnost za učenje in izboljšave, zato je Sekcija bobic 23. 3. 2026 organizirala prvo srečanje v spletnem okolju za predstavnice vseh porodnih blokov v Sloveniji.

Izmenjava izkušenj med posameznimi ustanovami je pomembna za izboljšanje in poenotenje praks ob porodni oskrbi. Namen tokratnega srečanja je bila predstavitev organizacije dela v posameznih porodnišnicah, izmenjava izkušenj ter iskanje možnosti za usklajevanje protokolov in izboljšav v oskrbi

porodnic in novorojenčkov. Udeleženke so poleg predstavitve svoje organizacije razpravljale o kadrovskih izzivih, babiških praksah, dostopnosti analgezije in izobraževanju. Uvodno besedo je imela vodja srečanja Nina Badič. Poudarila je, da so taki sestanki pomembni za krepitev timskega dela ter izboljšanje varnosti in kakovosti babiške oskrbe. Predsednica Sekcije bobic Saša Matko je udeleženke povabila k nadaljnjemu sodelovanju ter odprtemu dialogu tudi sicer.

Glavne ugotovitve:

- Kadrovska vprašanja – skoraj v vseh enotah je bilo izpostavljeno pomanjkanje bobic in izzivi z mesečnim planom dela, zlasti zaradi mlajše delovne populacije (babice v rodni dobi in zato posledično več porodniških ter bolniških odsotnosti z dela, uveljavljanje skrajšanega delovnega časa).
- Dostopnost analgezije – vse porodnišnice nudijo nefarmakološke metode lajšanja porodnih bolečin, v večini porodnišnic pa je možna tudi izbira različnih farmakoloških metod lajšanja bolečin.

- Porod v vodi – nekaj porodnih blokov ima možnost poroda v vodi (Postojna, Murska Sobota, Ptuj, Slovenj Gradec).
- Krepitev babiških ambulant – več porodnišnic poroča o pozitivnem učinku ambulant na pripravo porodnic (Celje, Kranj, Jesenice, Izola). V Slovenj Gradcu se pripravljajo na odprtje babiške ambulante.
- Dobre prakse – večina porodnišnic nudi pogovor z babico in ogled porodnega bloka pred porodom. Posvet z babico (skupinski/individualni, online/v živo prinaša pozitivne rezultate pri vzpostavljanju odnosa z nosečnicami, kasneje porodnicami in njihovimi partnerji/spremljevalci. Porodnice imajo možnost uporabe TENS-a ter aromaterapije, žoge, porodnih stolov in pručk za boljšo izkušnjo porodnic. Vse porodnišnice spodbujajo porodnice k uporabi tuša kot eno od možnosti lajšanja bolečin. V nekaterih porodnišnicah ima porodna soba svojo kopalnico s tušem.

Predstavnice so se na srečanje pozitivno odzvale in so pripravljene sodelovati tudi v prihodnje ter tako prispevati k izboljšanju babiške obporodne oskrbe v Sloveniji. Naslednje srečanje je predvideno 25. 5. 2026.

Sodobno materinstvo

ROSEMARIE FRANCO

Materinski dan je neformalni praznik, posvečen materam, ki ga v Sloveniji praznujemo 25. marca.

Praznik ima korenine v različnih kulturah in verovanjih. Že v antični Grčiji so v čast boginje Ree, matere vseh bogov, pripravljali slovesnosti. Rimljani so podobno častili boginjo Kibelo, v Angliji pa so v 16. stoletju praznovali materinsko nedeljo, ko so si služabniki lahko vzeli prosti dan in obiskali matere.

V sodobni obliki se je materinski dan začel uveljavljati v ZDA v 19. stoletju, ko je socialna aktivistka Ann Jarvis organizirala »materinske klube« za izboljšanje zdravstvenih razmer žensk in otrok. Njena hči Anna Jarvis je nato leta 1908 prva uradno predlagala praznovanje materinskega dneva, ki ga je ameriški predsednik Woodrow Wilson leta 1914 razglasil za državni praznik. Praznovanje materinskega dne izvira iz ZDA, kjer ga od leta 1910 praznujejo 14. maja, v Evropo je navada prišla po prvi svetovni vojni.

Kaj je značilno za slovensko mater?

Rodnostni vzorci se spreminjajo zelo počasi in so posledica dolgotrajnih sprememb v družbi, kot so spremembe v vrednotah, življenjskem slogu, izobraževalnem sistemu in gospodarstvu. Rodnostno obnašanje se je v zadnjih 100 letih precej spreminjalo, na kar so vplivali različni dejavniki. Če je bilo v preteklosti število rojstev pretežno odvisno od sklenjenih zakonskih zvez in zmožnosti reprodukcije, otroci pa so bili obravnavani kot delovna sila oziroma so bili potrebni za ekonomsko varnost v starosti, je danes število rojstev v družbi odvisno od več dejavnikov, hkrati pa vse bolj intimna odločitev. Spremembe v družbi so vplivale na upad rodnosti. Pojem družine, še posebej v njeni tradicionalni obliki, se ves čas spreminja. Nastajajo nove oblike družin, v partnerstva posamezniki vstopajo kasneje in se tudi za starševstvo odločijo kasneje, več je razhodov, sestavljenih in enostarševskih družin, otrok, rojenih zunaj zakonske zveze (Bratuž Ferk, 2024). Zaznati je zviševanje povprečne starosti mater, deleža otrok, rojenih v zunajzakonski skupnosti, in deleža žensk brez živorojenih otrok (SURSO, 2024).

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (2024) se povprečna starost mater ob rojstvu otrok zvišuje in je leta 2024 znašala 31,1 leta. Stopnje delovne aktivnosti mater v Sloveniji so ene najvišjih med članicami EU. Stopnja delovne aktivnosti

mater (18-64 let) z enim otrokom je v Sloveniji predlani znašala 80,6 odstotka, kar nas je uvrščalo na četrto mesto med članicami EU. Pri materah z dvema otrokoma je bila ta stopnja 85-odstotna, s čimer je Slovenija ravno tako zasedla četrto mesto, pri tistih s tremi ali več otroki pa 82,2-odstotna. Višjo so imele le matere na Danskem (83,2 odstotka) in Švedskem (83,8 odstotka).

V sodobni slovenski družbi, kjer so družinske strukture vse bolj raznolike, se materinski dan prilagaja in razvija, da vključuje različne oblike družin in skrbstva. Pomembno je omeniti, da je v nekaterih družinah vlogo materinske figure prevzela babica, teta ali druga ženska, kar pomeni, da materinski dan ni omejen zgolj na biološke matere, temveč vključuje vse ženske, ki prevzemajo materinsko vlogo v življenju otroka. Ob tem je treba opozoriti, da se premalo ozavešča, da so si naziv matere pridobile in ohranile tudi vse tiste ženske, ki so izgubile svojega otroka bodisi v času nosečnosti, poroda, v poporodnem obdobju ali kadarkoli kasneje v življenju. Ta vključujoči pristop k čaščenju materinskega dne odraža razvoj sodobne slovenske družbe, ki vse bolj prepozna in sprejema raznolikost družinskih oblik, hkrati pa ohranja osrednje vrednote ljubezni, skrbi in povezanosti.

Materinstvo, zgodovinsko gledano, nikoli ni preprosto. Če so naše babice in prababice rojevale veliko število otrok, se spopadale z revščino,

na podeželju trdo delale na poljih, se današnje matere spoprijemajo s povsem drugačnimi izzivi, skrbmi in dilemami. Tudi dandanes je biti mama v marsičem težje, kot je bilo nekoč. Ne zaradi otrok, temveč zaradi sveta, v katerem ti otroci odraščajo.

Mateja Florjančič (2026) v kolumni *Onaplus* naveda, da so digitalizacija in družbena omrežja prinesla materinstvu novo dimenzijo. Nosečnost, dobrodošlica otroku, še preden se rodi, pompozno odkrivanje spola, porod, prvi nasmeh, prvi koraki, prvi šolski dan ... Vse je postavljeno na ogled. Kot da je materinstvo nekakšna javna zgodba, ki jo je treba dosledno dokumentirati in deliti s celim svetom. Kar je bilo nekdaj del intime družine, je vse prevečkrat vsebina za objave, všečke in komentarje ter neprestano primerjanje. Fotografije popolnih otroških sob, skrbno izbranih dragih oblačil, idealnih rojstnodnevnih zabav in brezhibno urejenih družinskih trenutkov ustvarjajo občutek, da mora biti materinstvo popolno. Da mora biti otrok vedno nasmejan, dom vselej urejen in mama vedno polna energije.

Ko se spomnim svoje prve in druge nosečnosti, me to navdaja s toplino. Novico o prihodu novih družinskih članov smo najprej delili v krogu najožje družine. Zasebni trenutki v času nosečnosti, poroda, dojenja in drugih pomembnih mejnikov v razvoju otrok so večno zapisani v družinskih albumih in posnetkih, zasebni trenutki z otroki pa so res ostali zasebni in

imajo še danes neizmerno težo. Današnja mama preživi veliko časa pred telefonskimi ali računalniškimi zasloni. Dojenje naj bi omogočalo materi boljše navezovanje z otrokom. Babice v kliničnem okolju vse pogosteje vidijo, da se matere ne »odlepijo« od svojih mobilnih telefonov niti med dojenjem in pestovanjem svojega novorojenčka. Z vseh strani je sodobna mama zasipana z lepotnimi ideali, nasveti samooklicanih strokovnjakov in vsiljivimi oglaševalci. Florjančič (2026) priznava, da se tem poplavam informacij zlahka vdaš, saj v času, ko si malce negotov vase in sploh ko si prvič starš, hitro podvomiš, ali bitju, ki ga imaš najraje, res daješ dovolj? Toda zavedati se moramo, da je vse to zrežirana predstava o popolnem starševstvu, ki ne služi ničemu drugemu kot lastnemu egu ali zaslužku trgovcev.

Materinski dan smo obeležili tudi v porodnišnici Maribor. Nosečnicam, otročnicam in vsem zaposlenim smo pripravili koncert, ki so ga izvedli otroci zaposlenih ter mešani akademski pevski zbor Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. Nastopajoči so peli, recitirali in igrali na glasbila. Nežna melodija in petje otrok nas je opomnilo, da otroci potrebujejo čas, bližino, občutek varnosti in starše, ki so prisotni, a ne nujno popolni. Ljudje nismo popolni. Mame, ki delamo v zdravstvu, smo zelo pogosto odsotne od svojih otrok, včasih zelo utrujene, še manj pa popolne.

Dovolite mi, da prispevek končam s citatom Mateje Florjančič: »Materinstvo ni predstava za javnost in ni tekma. Ni zbirka popolnih fotografij, temveč kolaž nešteti drobnih trenutkov, ki pogosto ostanejo v ozadju, a so najpomembnejši. Najlepši spomini največkrat nastanejo prav tedaj, ko jih tketa samo dva: ko otrok zaspi v naročju, ko se z mamo skupaj smejeta nečemu povsem nepomembnemu ali ko se njun svet za nekaj minut v tišini doma ustavi. Brez fotografije, brez objave, brez dokazovanja.«

Spoštovane medicinske sestre, babice, bolničarke in zdravnice, naj vas vsak dan spremlja občutek, da je to, kar dajete svojim otrokom – ljubezen, skrb in čas – največ, kar lahko dobijo. Poskrbite pa tudi zase, zavedajte se svoje notranje moči, dobronamernosti, duhovnega miru in pozitivne energije. Materinski dan naj krepí vaše družinske vezi in ustvarja tradicijo, ki se prenaša iz generacije v generacijo.

Literatura:

Bratuž Ferik, B. (2024). Kazalniki rodnosti v Sloveniji. Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj.

Florjančič, M. (2026). Prav nič ne zavidam mamicam, ki si v tem času ustvarjajo družine. Delo – priloga Ona plus. <https://onaplus.delo.si/kolumne/prav-nic-ne-zavidam-mamicam-ki-si-v-tem-casu-ustvarjajo-druzine/>

SURS. (2024). Si-stat [podatkovna baza]. Ljubljana: Statistični urad RS. <https://pxweb.stat.si/sistat/sl>

10. študentska babiška konferenca: »Ko se porodna bolečina preoblikuje v moč – babice in nefarmakološke poti«

MANCA MELJAK, ZALA KAMENIK IN
SARA LIŠINOVIČ

12. maja 2026 je na Zdravstveni fakulteti potekala že deseta študentska babiška konferenca, ki jo tradicionalno organiziramo študentke 3. letnika babištva. Gre za letni strokovni dogodek, namenjen širjenju znanja in izkušenj, ozaveščanju, povezovanju ter splošni promociji babištva.

Na dogodku se vsako leto zberejo predstavniki različnih strok in področij, z raznolikimi praksami in izkušnjami, študenti vseh letnikov babištva ter drugi zainteresirani.

Konferenca predstavlja prostor, namenjen izmenjavi znanja, mnenj in izkušenj ter odpira razpravo o aktualnih vprašanjih, dilemah in izzivih na področju babištva, hkrati pa spodbuja oblikovanje predlogov za izboljšave stroke.

Utrinki s konference (Fotografiji: vir organizatorja)

Letošnja konferenca je bila posvečena **nefarmakološkim metodam lajšanja porodne bolečine**. Predavatelji iz različnih strokovnih okolij, porodnišnic in praks dela so s svojim znanjem prispevali k širšemu razumevanju obravnavane tematike. Dotaknili smo se naslednjih tem:

- Lajšanje porodne bolečine s hipnozo – Anže Čeh, mag. z. n., dipl. bab., ing. zoot.;
- Lajšanje porodne bolečine z aromaterapijo – Jaka Osredkar, dipl. bab., mag. soc. del.;
- Lajšanje porodne bolečine s TENS-om – Nastja Pavel, dipl. bab., mag. zdr. nege;
- Lajšanje porodne bolečine s pomočjo hidroterapije – Sabina Šega, dipl. bab.;
- Onkraj koncepta bolečine kot patologije: babiški pristopi k udobju in ugodju ženske, ki rojeva doma – Nina Radin, dipl. bab.;
- Lajšanje porodne bolečine z dihanjem in mentalnimi triki – Maja Koprivnikar, dipl. bab.;
- V telesu, v kulturi, med babico in žensko: pogovorimo se o porodni bolečini – dr. Zalka Drglin, viš. pred.

Porodna bolečina je eden najintenzivnejših in hkrati najbolj edinstvenih človeških doživljajev. Ni le fizični občutek, temveč kompleksen proces, v katerem se prepletajo telo, um, pričakovanja, strahovi in notranja moč ženske. Kljub temu menimo, da se o njej govori premalo, preozko. Prepogosto jo razumemo zgolj kot nekaj, kar je treba utišati, zmanjšati ali odpraviti.

Za letošnjo temo smo se odločile, ker v praksi opažamo, da se obvladovanje porodne bolečine še vedno v veliki meri opira predvsem na farmakološke metode. Te so seveda pomemben del sodobne babiške obravnave in imajo svoje mesto, vendar ob njih pogosto ostaja v ozadju širok spekter nefarmakoloških pristopov, ki lahko ženski ponudijo drugačno, bolj aktivno in opolnomočeno izkušnjo poroda.

Hkrati opažamo, da se nefarmakološke metode **v praksi uporabljajo redkeje**, kot bi si želeli. Razlogov za to je več, med njimi pomanjkanje znanja in poznavanja teh pristopov. Pogosto so v kliničnem okolju

- premalo predstavljeni,
- nesistematično vključeni v prakso ali celo
- podcenjeni.

Kot babice imamo pri tem ključno vlogo. Me smo tiste, ki spremljamo žensko **v enem najbolj ranljivih in hkrati najpomembnejših trenutkov njenega življenja**. Naše znanje, pristop in odnos pomembno oblikujejo njeno porodno izkušnjo. Če nefarmakoloških metod ne poznamo dovolj dobro ali jim ne zaupamo, jih tudi ne bomo mogli ponuditi. Posledično številne ženske ne vedo, da takšne možnosti obstajajo.

Cilj konference je bil razširiti pogled na nefarmakološko lajšanje bolečine, spodbuditi razmislek ter omogočiti izmenjavo znanja in izkušenj.

Kot rdeča nit predavanj se je izpostavila večplastnost lajšanja bolečine ter vračanje k osnovam – k poslušanju ženske, spoštovanju njenega telesa ter ustvarjanju varnega in podpornega okolja. Ob tem bi želele poudariti misel, da bolečina ni nujno vedno sovražnik, temveč lahko ob ustrezni podpori postane signal, vodnik ali celo vir moči.

Kako so dogodek videli udeleženci?

Najbolj so jih nagovorili: predavanje Maje Koprivnikar o dihanju in mentalnih trikih; aromaterapija; TENS in hipnoza. Opaziti je, da zanimanje za nefarmakološke pristope k porodni bolečini raste. Dogodek je bil ocenjen zelo dobro, zato se že zdaj veselimo naslednje, 11. študentske babiške konference.

OBVESTILO

Spoštovani,
naslednja številka Utripa
avgust / september
izide
v prvih dneh avgusta 2026.

Prispevke sprejemamo do 20. julija.

Če ne želite prejemati Utripa v papirni obliki, ker ga prebirate preko spletne strani Zbornice – Zveze, nam to sporočite na e-naslov:
clanarina@zbornica-zveza.si

Uredništvo

IV. trilateralna konferenca študentov babištva – krepitev znanja, sodelovanja in strokovne rasti

METKA SKUBIC, TITA STANEK ZIDARIČ

8. maja je na Univerzi v Sarajevu, na Fakulteti zdravstvenih študija, potekala IV. trilateralna konferenca študentov babištva z naslovom »Psihofizična priprava – as iz rukava«, ki je združila študente in profesorje iz Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine. Dogodek je bil namenjen izmenjavi znanj, predstavitvi dobrih praks in razpravi o sodobnih pristopih v babiški obravnavi.

Konferenca je bila vsebinsko razdeljena v tri tematske sklope: psihofizična priprava na porod, profesionalna komunikacija ter praktična uporaba znanja v babištvu. Udeleženci so skozi predavanja, diskusijo in delavnico poglobili razumevanje vloge babice pri pripravi na porod, pomena vključevanja partnerja ter aktivne vloge nosečnice v procesu priprav. Poseben poudarek je bil namenjen komunikaciji, predvsem neverbalni podpori, občutku varnosti porodnice in vzpostavljanju zaupanja, kar predstavlja temelj kakovostne babiške obravnave.

Zdravstveno fakulteto Univerze v Ljubljani sta zastopali študentki 2. letnika babištva **Julija Tomažević in Elma Pehlič**, ki sta na konferenci aktivno sodelovali s strokovnimi prispevki. Elma Pehlič je predstavila vlogo babice pri edukaciji nosečnice pred porodom, Julija Tomažević pa pomen neverbalne komunikacije kot oblike tihe podpore porodnici. Skupaj sta sodelovali tudi pri predstavitvi o

avtonomiji izbire porodnega položaja, poleg tega pa sta prevzeli vlogo moderatorok v posameznih sekcijah, kar dodatno potrjuje njuno strokovno zrelost in aktivno vključenost v mednarodni prostor.

Študentki sta na konferenci spremljali mentorici viš. pred. Tita Stanek Zidarič in doc. dr. Metka Skubic, ki sta nudili strokovno podporo pri pripravi prispevkov ter spodbujali njuno aktivno udeležbo. Takšna oblika mentorstva predstavlja pomemben most med teoretičnim znanjem in njegovo predstavitvijo v mednarodnem strokovnem okolju.

Udeležba na mednarodnih strokovnih dogodkih, kot je trilateralna konferenca, ima za študente babištva izjemen pomen. Ne le da omogoča pridobivanje novega znanja in vpogled v različne prakse, temveč tudi krepi komunikacijske kompetence, samozavest ter sposobnost strokovnega argumentiranja. Hkrati spodbuja povezovanje med institucijami in prispeva k razvoju skupnega strokovnega prostora.

Dogodek v Sarajevu je tako ponovno potrdil pomen mednarodnega sodelovanja v izobraževanju babic ter poudaril psihofizično pripravo kot ključen element kakovostne, ženski osredotočene obravnave. Za slovenski študijski program babištva pa predstavlja tudi pomemben korak k večji prepoznavnosti in aktivni vlogi v širšem evropskem prostoru.

Posebna zahvala gre Aniti Prelec, **predsednici Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije**, za vso podporo in pomoč pri razvoju ter realizaciji mednarodnega sodelovanja. Njena prizadevanja pomembno prispevajo k povezovanju strokovnega prostora, krepitevi vloge babištva ter omogočanju aktivnega vključevanja študentov v mednarodno okolje.

Od leve proti desni: viš. pred. Tita Stanek Zidarič, študentka Elma Pehlič, doc. dr. Metka Skubic, študentka Julija Tomažević

Sodelujoči profesorji babištva iz Slovenija, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine (Fotografiji: Metka Skubic)

Študentje babištva in profesorji iz Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine (Fotografija: arhiv organizatorja)

Na Cipru o prihodnosti zdravstvene nege in zdravja mladih v Evropi

LUCIJA ROJKO, MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE,
SEKTOR ZA KADRE V ZDRAVSTVU

V okviru ciprskega predsedovanja Svetu Evropske unije (EU) sta med 19. in 21. majem v Pafosu potekali dve pomembni mednarodni delovni srečanja s področja zdravstva in zdravstvene nege, na katerih so sodelovali tudi predstavniki Ministrstva za zdravje Republike Slovenije.

Nursing Action – evropska pobuda za krepitev zdravstvene nege

Prvi dogodek je bil tretji sestanek nacionalnih kontaktnih točk projekta *Nursing Action* (v Sloveniji: Akcija za medicinske sestre), ki poteka pod okriljem Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) in Evropske komisije ter je usmerjen v krepitev in stabilizacijo kadrov v zdravstveni negi po Evropi. Drugi dogodek pa je združil predstavnike ministrstev za zdravje držav članic EU – glavne svetovalce za medicino (*Chief Medical Officers/CMO*), zdravstveno nego (*Chief Nursing Officers/CNO*) in zobozdravstvo (*Chief Dental Officers/CDO*). Osrednja tema srečanja je bila promocija in varovanje zdravja otrok ter mladostnikov.

Obe srečanja sta jasno pokazali, da Evropa vse bolj prepoznava dejstvo, da brez stabilne, kompetentne in ustrezno podprte delovne sile ni mogoče graditi odpornih zdravstvenih sistemov prihodnosti.

Med ključnimi prioritetami prihodnjega razvoja zdravstvenih politik v EU so bili izpostavljeni duševno zdravje mladih, preventiva, zdravstvena pismenost, digitalizacija in medsektorsko sodelovanje.

Akcija za medicinske sestre – evropski odgovor na pomanjkanje kadra

Projekt *Nursing Action* je nastal kot odgovor na vse izrazitejše pomanjkanje medicinskih sester v Evropi, ki danes predstavlja eno največjih tveganj za vzdržnost zdravstvenih sistemov. SZO opozarja na staranje zdravstvene delovne sile, izgorelost zaposlenih, zahtevne delovne pogoje ter upad zanimanja mladih za poklic medicinske sestre.

Razprave med predstavniki držav so bile osredotočene na izzive privabljanja in zadržanja kadra, vpliv delovnih pogojev na fluktuacijo zaposlenih ter pomen sodobne in pozitivne promocije poklica med mladimi. Poseben poudarek je bil namenjen mentorstvu, razvoju kariernih poti, vlaganju v izobraževanje ter zagotavljanju varnega in podpornega učnega okolja za študente in novozaposlene medicinske sestre.

Ključno sporočilo srečanja je bilo jasno: medicinske sestre niso strošek, temveč strateška naložba v zdravje družbe in dolgoročno stabilnost zdravstvenih sistemov. Evropska komisija in SZO sta ob tem poudarili tudi pomen aktivnega vključevanja nacionalnih kontaktnih točk pri prenosu evropskih usmeritev v nacionalne politike.

Slovenija med bolj aktivnimi državami

Slovenija je bila na srečanju prepoznana kot ena izmed aktivnejših držav v okviru projekta. Predstavljene so bile nacionalne izkušnje z analizo izobraževalnega sistema na področju zdravstvene nege ter aktivnosti na področju mentorstva.

Posebej je bil poudarjen slovenski prispevek v pilotnem mentorskem programu SZO, v katerem je Slovenija sodelovala z največjo skupino udeležencev – desetimi mentorskimi pari iz različnih zdravstvenih ustanov. Program je vključeval strukturirano usposabljanje s šestimi moduli za mentorje in šestimi moduli za mentorirance, pridobljeno znanje

pa se je neposredno prenašalo v klinično prakso. Pilotno izvajanje je spremljalo tudi sistematično testiranje, vrednotenje programa ter strukturirano zbiranje povratnih informacij z namenom nadaljnje razvoja mentorskega modela in njegove širše uvedbe v zdravstvenih ustanovah.

Svojo izkušnjo je predstavila tudi mentoriranka Melisa Veberič iz Splošne bolnišnice Murska Sobota, ki je poudarila pomen strukturiranega mentorstva pri uvajanju medicinskih sester v klinično okolje ob prvi zaposlitvi ter pri podpori njihovega strokovnemu razvoju. Gre za pomembno priznanje Sloveniji, saj potrjuje pomen sistematičnega uvajanja v delo, podpore mladim zaposlenim in razvoja mentorskih kompetenc. Usmeritve projekta se hkrati povezujejo tudi s podporo zakonodajnim spremembam na področju zdravstvene nege in babištva v Sloveniji, kjer se krepi pomen strukturiranega uvajanja v delo.

Pomemben del razprav je bil namenjen tudi duševnemu zdravju zdravstvenih delavcev. SZO opozarja, da psihološka obremenjenost ostaja eden ključnih razlogov za odhajanje kadra iz zdravstva, zato bodo prihodnji ukrepi še izrazitejše usmerjeni v zaščito zdravja zaposlenih in izboljšanje delovnih pogojev.

V okviru projekta *Nursing Action* se začne tudi serija mednarodnih učnih delavnic Learning Labs, namenjenih krepitevi politik za varno kadrovanje in zadrževanje medicinskih sester v zdravstvenem sistemu. Interaktivna srečanja bodo v naslednjih dvanajstih mesecih povezovala predstavnike držav, strokovnih združenj, regulatorjev, delodajalcev in drugih ključnih deležnikov pri izmenjavi dobrih praks ter oblikovanju rešitev za ključne izzive zdravstvene nege v Evropi.

Ministrstvo za zdravje bo v okviru projekta konec septembra organiziralo tudi strokovni politični dialog o prihodnjih usmeritvah razvoja zdravstvene nege v Sloveniji. Razprava bo osredotočena na krepitev kadrov v zdravstvu, zadržanje in pridobivanje zaposlenih, zagotavljanje varnih kadrovskih standardov ter uvajanje digitalnih rešitev in trajnostnih politik v zdravstveni sistem. Političnega dialoga se bo udeležila tudi Margrieta Langins, svetovalka za politike na področju zdravstvene nege in babištva pri Regionalnem uradu SZO za Evropo, ki bo 1. ok-

Nacionalne kontaktne točke projekta Nursing Action (Fotografiji: vir organizatorja)

tobra sodelovala tudi na kongresu managementa v zdravstveni negi.

Zdravje otrok in mladostnikov kot evropska prioriteta

Drugo srečanje je bilo posvečeno prihodnosti zdravja otrok in mladostnikov ter krepitvi preventivnih pristopov v Evropi. Uvodni govorniki so poudarili, da zdravje prihodnjih generacij ni rezultat naključja, temveč preišljenih politik, sodelovanja in dolgoročnih vlaganj. SZO opozarja na zaskrbljujoče trende na področju duševnega zdravja mladih, debelosti, uporabe elektronskih cigaret, alkohola ter vplivov digitalnega okolja na razvoj otrok in mladostnikov. Posebej je bila poudarjena potreba po aktivnem vključevanju mladih v oblikovanje zdravstvenih politik. Ukrepi za mlade so lahko učinkoviti le, če mladi

pri njihovem oblikovanju in izvajanju tudi aktivno sodelujejo. Predstavljene so bile številne dobre prakse na področju mladinske participacije, psihosocialne podpore ter krepitve odpornosti mladih. V okviru srečanja so bile izpostavljene tudi teme razvoja zdravstvene nege – od kontinuiranega strokovnega razvoja, naprednih praks in minimalnih varnostnih standardov do vključevanja medicinskih sester v procese odločanja na nacionalni in evropski ravni.

Kaj to pomeni za Slovenijo?

Sodelovanje Slovenije v evropskih pobudah ni pomembno le z vidika mednarodne prepoznavnosti, temveč predvsem zaradi prenosa znanja, dobrih praks in razvojnih usmeritev v domače okolje. Projekt *Nursing Action Sloveniji* omogoča dostop do analiz, strokovnih orodij, mentorskih modelov

in primerov dobrih praks ter podpira oblikovanje nacionalnih politik na področju zdravstvene nege. Pomembno vrednost predstavlja tudi povezovanje z državami, ki se soočajo s podobnimi kadrovskimi izzivi. Srečanja hkrati potrjujejo, da se izzivi, kot so pomanjkanje kadra, izgorelost zaposlenih, potreba po kakovostnem mentorstvu in digitalizaciji, pojavljajo po vsej Evropi. Prav zato postaja mednarodno sodelovanje ključno za skupno iskanje rešitev in razvoj sodobne zdravstvene nege.

Ob zaključku srečanja je bilo poudarjeno, da prihodnosti zdravstva ni mogoče graditi brez močne zdravstvene nege, vlaganja v ljudi ter aktivnega vključevanja mladih generacij. Medicinske sestre ostajajo eden ključnih stebrov odpornega, dostopnega in varnega zdravstvenega sistema prihodnosti.

Delegacija reševalcev celjske regije na 3. kongresu urgentne medicine v Sarajevu

TILEN MENART

Celjski reševalci smo se med 15. in 17. majem 2026 udeležili 3. kongresa urgentne medicine (treči kongres hitne medicine), ki je potekal v Sarajevu.

Kongres je združil strokovnjake s področja urgentne medicine, tako zunajbolnišnične kot bolnišnične, iz različnih držav naše regije.

Dogodek je predstavljal pomembno priložnost za izmenjavo strokovnih izkušenj, predstavitev sodobnih pristopov pri obravnavi nujnih stanj ter krepitev sodelovanja med zdravstvenimi in reševalnimi organizacijami. V okviru kongresa so potekala številna predavanja, delavnice in strokovne razprave o aktualnih izzivih na področju nujne medicinske pomoči (NMP), organizaciji reševalne službe ter varnosti zaposlenih ter pacientov.

Celjski reševalci smo aktivno sodelovali pri strokovnih razpravah ter izmenjali izkušnje s kolegi iz tujine. Med drugimi smo prisluhnili ravnateljici Zavoda za nujno medicinsko pomoč Hrvaške (HZHM) dr. Maji Grba Bujevič, ki nam je predstavila vzpostavitev in delovanje helikopterske nujne medicinske pomoči na Hrvaškem, sistem reševanja z hitrimi plovili na morju ter digitalizacijo sistema NMP. Pomocnik ravnateljice HZHM Saša Balija, mag. med. techn., je predstavil projekt uvedbe specializacije za diplomirane medicinske sestre/zdravstvenike na področju NMP, ki jih financira Evropska unija, ter so bile uvedene na pobudo Zavoda za nujno medicinsko pomoč Hrvaške. Razlog za uvedbo specializacij na Hrvaškem po vzoru najrazvitejših držav je specifično in izredno zahtevno delo v urgentni dejavnosti, za katerega diplomanti zdravstvene nege po končanem formalnem izobraževanju nimajo dovolj znanja in kompetenc za varno in kakovostno oskrbo pacientov. Z zaključkom enoletne specializacije (v Sloveniji bo trajala dve leti) se je reševalcem povečal obseg kompetenc in pooblastil, potrebnih za njihovo samostojno delo. Eden glavnih razlogov za uspešen razvoj hrvaškega sistema NMP, ki nas počasi, vendar vztrajno prehiteva, je enoten Zavod za

3. kongres nujne medicinske pomoči Sarajevo 2026

Celjski reševalci pred kongresnim centrom hotela Hollywood Sarajevo (Fotografije: osebni arhiv avtorja)

nujno medicinsko pomoč, ki omogoča boljšo organizacijo, poenotene standarde dela, učinkovitejšo upravljanje s kadri ter hitrejše uvajanje novosti in izboljšav v sistem. Takšen sistem, ki temelji na analizah, raziskavah in študijah ter na primerih dobre prakse, ne samo na strokovnem mnenju posameznikov, predstavlja pomembno spodbudo tudi za nadaljnji razvoj sistema NMP v Sloveniji.

Ker kongresi niso namenjeni izključno predavanjem in strokovnim razpravam, smo nekaj prostega časa namenili tudi raziskovanju Sarajeva. Med drugimi smo se sprehodili po Baščaršiji, zapeljali z znamenito žičnico na Trebevič ter obiskali legendarno olimpijsko bob stezo, kjer smo obujali spomine na zimске olimpijske igre.

Večeri so bili rezervirani za druženje, izmenjavo vtisov in krepitev prijateljskih vezi. Ob dobri glasbi, prijetnem vzdušju in plesnih korakih smo dokazali, da reševalci nismo spretni le na intervencijah, temveč se odlično znajdemo tudi na plesišču. Nekateri so pokazali zavidljivo plesno kondicijo.

Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujem Sindikatu reševalcev v zdravstvu Celje ter Društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Celje za finančno podporo in pomoč pri udeležbi na kongresu. Hvala za zaupanje in podporo, ki prispevata k strokovni rasti in povezovanju reševalcev.

Kongres v Sarajevu nam bo tako ostal v spominu po prijetnem druženju, novih prijateljstvih in čudoviti prestolnici, ki nas je navdušila s svojo gostoljubnostjo, zgodovino in edinstvenim utripom.

Znanje, izkušnje in sodelovanje – temelj kakovostne enterostomalne terapije

DRAGANA PEJNOVIĆ, TADEJA KRIŠELJ

Na dvodnevem strokovnem srečanju v Čatežu ob Savi 10. in 11. aprila 2026 so udeleženci v okviru bogatega programa predavanj in učnih delavnic spoznali aktualne strokovne vsebine s področja ran, stom in kontinence (enterostomalne terapije) ter celostne obravnave pacientov v različnih kliničnih okoljih.

Področje ran, stom in kontinence (enterostomalne terapije) zajema obravnavo pacientov s stomami, kroničnimi ranami in motnjami kontinence ter predstavlja pomemben segment sodobne zdravstvene nege in zahteva visoko raven strokovnega znanja, kliničnih izkušenj in interdisciplinarnega sodelovanja. Zaradi vse večje kompleksnosti zdravstvene obravnave pacientov ter potrebe po nenehnem strokovnem razvoju je bilo strokovno srečanje medicinskih sester s področja ran, stom in kontinence (enterostomalne terapije), namenjeno predstavitvi aktualnih vsebin, izmenjavi dobrih praks, ter krepitvi kompetenc zdravstvenih delavcev na tem področju.

Da so izbrane vsebine aktualne in potrebne v vsakodnevni klinični praksi, potrjuje dobra udeležba strokovnjakov, ki delujejo na različnih ravneh zdravstvene obravnave, od bolnišničnega do patronažnega varstva, ter socialnovarstvenih ustanov.

Pomemben del vsebin je bil namenjen obravnavi fekalne inkontinence na terciarni ravni ter podpori pacientom v ambulanti enterostomalne terapije. Predstavljeni so bili tudi specifični klinični primeri, med drugim življenje otroka z atrezijo anusa, ki dodatno osvetljuje kompleksnost obravnave in pomen individualnega in multidisciplinarnega pristopa.

Poseben poudarek je bil namenjen predoperativni pripravi kirurškega pacienta in sodobnim terapevtskim pristopom, kot je reinfuzija črevesne vsebine. Obravnavana je bila tudi enteralna prehrana ter vloga zdravstvenih delavcev pri obravnavi pacientov s stomo v različnih okoljih, vključno s patronažnim varstvom in socialnovarstvenimi zavodi.

Na področju oskrbe ran so bile predstavljene sodobne metode priprave dna rane, uporaba sistemov z negativnim tlakom ter problematika biofilma kot pomembnega kliničnega izziva. Predstavljeni klinični primeri so dodatno poudarili pomen celostnega pristopa in individualizirane zdravstvene nege.

Udeleženci so v okviru učnih delavnic pridobili praktična znanja s področja uporabe sistemov za zdravljenje z negativnim tlakom ter pravilne izbire in uporabe pripomočkov za inkontinenco.

Predstavitve ambulant in posvetovalnic so dodatno izpostavile pomen dostopnosti, kontinuitete zdravstvene obravnave ter povezovanja različnih ravni zdravstvenega varstva.

Najzanimivejši strokovni povzetki srečanja:

- **Celostna in individualno prilagojena zdravstvena obravnava pacienta bistveno vpliva na uspešnost zdravljenja in kakovost življenja.**
- **Interdisciplinarno sodelovanje predstavlja temelj varne in učinkovite zdravstvene obravnave.**
- **Uvajanje sodobnih terapevtskih pristopov in pripomočkov pomembno izboljšuje klinične izide.**
- **Stalno strokovno izpopolnjevanje in razvoj kompetenc sta ključna za nadaljnji razvoj področja ran, stom in kontinence (enterostomalne terapije).**

Strokovno srečanje je ponudilo številne priložnosti za pridobivanje novih znanj, izmenjavo izkušenj ter krepitev strokovnega sodelovanja. Predstavljene vsebine bodo udeležencem v pomoč pri vsakodnevnom delu in bodo prispevale k še bolj kakovostni in varni zdravstveni obravnavi pacientov.

Ob strokovnem delu je srečanje omogočilo tudi neformalno druženje, izmenjavo izkušenj ter krepitev medsebojnih strokovnih vezi. Pozitivno vzdušje, odprtost za nova znanja ter pripravljenost na sodelovanje so potrdili, da je prav povezovanje znanja, izkušenj in ljudi ključ do razvoja stroke.

Kljub številnim izzivom, s katerimi se srečujejo zdravstveni delavci na tem področju, ostajata strokovna zavzetost in želja po napredku ključni gonilni sili razvoja področja ran, stom in kontinence (enterostomalne terapije). Prav to daje trdno osnovo za nadaljnje delo in izboljševanje kakovosti zdravstvene obravnave tudi v prihodnje.

Udeleženci strokovnega srečanja

Strokovno-organizacijski odbor (Fotografiji: Dragana Pejnović, Tadeja Krišelj)

35. strokovni seminar Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endoskopiji in gastroenterologiji: Ko ne gre vse po načrtu

TJAŠA ZUPANČIČ, MATEJA ZAJC ČIŽMAN

Strokovni seminar je potekal 10. in 11. aprila 2026 v Hotelu Lipa v Šempetru pri Gorici. Polna dvorana udeležencev je prisluhnila temam, ki so predstavile težke in nepredvidene situacije v praksi zdravstvene nege, ki so lahko del vsakdanjega poteka dela. V okviru seminarja je izšel tudi zbornik predavanj.

Seminar je s pozdravnim nagovorom začela predsednica sekcije gospa Marija Petrinec Primožič, ki nas je prijazno povabila k poslušanju in se topla zahvalila vsem za aktivno in pasivno udeležbo na strokovnem srečanju.

Pozdravni nagovor je udeležencem namenil tudi direktor šempetrske bolnišnice dr. Dimitrij Klančič. S strani Zbornice – Zveze nas je v nagovoru prijazno pozdravila gospa Metka Plesničar, koordinatorica dejavnosti regijskih strokovnih društev, ki se je zahvalila predsednici sekcije Mariji Petrinec Primožič za vodenje sekcije v zadnjih dveh mandatih.

Prvo predavanje je začel dr. Jan Drnovšek, ki nam je predstavil najpogostejše zaplete pri endoskopsko vodeni tankoigelni biopsiji, kot so perforacija, krvavitev, okužba in pankreatitis. Poudaril je, da so perforacije izjemno redke. Krvavitve so v večini blage, večje tveganje imajo bolniki na antikoagulantni terapiji. Kljub možnim zapletom je metoda varna in zelo učinkovita diagnostična preiskava.

Urolog dr. Jošt Janša je s predavanjem opozoril na najpogostejše zaplete pri endoskopskih uroloških posegih. Mednje se šteje perforacija sečnega mehurja, urosepsa, TUR-sindrom in striktura sečevoda po ureteroskopiji. Vsi zapleti zahtevajo visoko stopnjo klinične pozornosti. Omenjeni zapleti so razmeroma redki, vendar zahtevajo hitro diagnostiko in ukrepanje. Skrbna tehnika, pravočasna diagnostika in interdisciplinarno sodelovanje omogočajo uspešno obvladovanje večine zapletov.

Saša Puconja, dipl. m. s., je predstavila značilnosti raka požiralnika in zgodnjega raka želodca. V zadnjih desetletjih se je delež bolnikov, pri katerih je bolezen odkrita v zgodnjem stadiju, povečal. Predvsem na račun napredka endoskopskega zdravljenja, ki vključuje endoskopsko resekcijo, endoskopsko ablacijo in paliativno zdravljenje.

Manca Hostnik Martinčič, dipl. m. s., je s predavanjem z naslovom Tanka meja med uspehom in luknjo: perforacija kot zaplet ESD želela opozoriti, da je perforacija eden najresnejših zapletov. Predstavila je dejavnike tveganja, klinične znake in načine, ki preprečujejo nastanek perforacije med posegom.

Od leve proti desni: Veronika Koren, Leon Mavrič in Marija Petrinec Primožič

Aktivna razprava na delavnici: Ciljna uporaba specifičnih zdravil med endoskopskimi posegi (Fotografiji: Miha Kranjc)

Medicinska sestra Monika Lazar je prikazala primer zapleta po ERCPju. Pri bolniku je prišlo do zagozditve Dormia košare med odstranjevanjem kamna iz žolčnika. Navadno se zaplet rešuje s pomočjo holangioskopije in elektrohidravlične litotripsije. Avtorica je poudarila pomen hitrega prepoznavanja zapleta in ustrezne tehnične izvedbe posega.

Aida Alijagić, dipl. m. s., je opisala primer bolnika, pri katerem je bil rektalno vstavljen tujek. Tak primer zahteva ustrezno diagnostiko. Kadar je bolnik klinično stabilen, je prva izbira endoskopska ekstrakcija tujka. Obravnava bolnikov z rektalno vstavljenimi tujki poleg kakovostne zdravstvene nege vključuje tudi psihološki in etični vidik.

Vesna Podkoren, dipl. m. s., je zanimivo prikazala primer nenavadnega zapleta pri uporabi elektrokirurške enote. Med gastrokopijo je bila izvedena argon plazma koagulacije fistule, ob tem pa je prišlo do vžiga ostankov alkoholnega razkužila na koži. Ogenj so pogasili v šestih sekundah, na koži je bila vidna opekline. Čeprav uporaba elektrokirurških enot v gastroenterološki endoskopiji predstavlja nepogrešljiv del, zahteva visoko stopnjo strokovne

usposobljenosti, natančnosti pri izvedbi posega in doslednega upoštevanja varnostnih ukrepov.

Marina Karadža, dipl. m. s., je predstavila izzive in zaplete v prebujevalnici v endoskopski enoti. S staranjem prebivalstva in naraščanjem števila endoskopskih posegov postaja pomen učinkovitega in strokovnega delovanja prebujevalnice še večji. Prebujevalnica naj bi imela posebno usposobljeno osebje, ki skrbi za bolnike po vseh vrstah anestezije.

Mavricij Litvai, dipl. zn., in Boštjan Rezar, dipl. zn., mag. kadr. izobr. sist., sta s predavanjem predstavila pomen funkcionalne diagnostike pri obravnavi bolezni požiralnika. Opišeta postopka monometrije in 24-urne pH metrije z impedenco. Poudarila sta pomen pravilne priprave bolnika in zdravstvene nege ter sodelovanje bolnika med diagnostiko. Dodala sta tudi primer iz klinične prakse.

Elvana Budimir, dipl. m. s., je z vidika medicinske sestre slikovito prikazala izkušnjo 24-urnega nedeljskega dežurstva v terciarni ustanovi. Namen je bil prikazati zahtevnost, organizacijsko kompleksnost in psihofizično obremenitev dela

v dežurstvu. Dežurstvo predstavlja visoko odgovorno in strokovno obliko dela.

Anestezist dr. Ivan Petrovič je zelo zanimivo predaval o sedaciji in vseh zdravilih, ki se uporabljajo pri sedaciji. To so plini, hipnotiki, opioidi, antiemetiki, spazmolitiki, antidoti benzodiazepinov in opioidov. Za varno izvajanje sedacije je treba poznati vsako zdravilo, kar zajema poznavanje začetka delovanja, trajanje delovanja, hitrost eliminacije in vpliv na bolnika.

Špela Goljevšček Škarabot, dipl. m. s., nam je razložila smernice za varno upravljanje antikoagulantne in antigregacijske terapije pred endoskopskimi posegi. Priprava bolnika na poseg je individualni proces. Ustrezno načrtovanje terapije resno zmanjša možnost zapletov.

Carmen Bobnar Sekulič, dipl. m. s., in Tadeja Polanc, dipl. m. s., sta prikazali primer dveh bolnikov. Avtorici sta poudarili pomen endoskopskih, histoloških in laboratorijskih preiskav pri postavitvi pravilne diagnoze. Napačna diagnoza lahko vodi v neustrezno zdravljenje in slabši izid za bolnika.

Dr. Nataša Fikfak je pojasnila najpogostejše vrste anemij, njihove vzroke in diagnostične postopke.

Poudarila je pomen laboratorijske diagnostike. Anemija je pogosto povezana z boleznimi prebavil in pomembno vpliva na kakovost življenja. Predavanje je zaključila z opozorilom, da anemija ni bolezen, temveč znak bolezni.

Dr. Tina Kurent Francky je predstavila intestinalni ultrazvok kot sodobno in neinvazivno metodo spremljanja bolnikov s KVČB. Avtorica je poudarila dostopnost, varnost in uporabnost ultrazvoka v vsakodnevni klinični praksi. Intestinalni ultrazvok omogoča hitrejšo in bolj ciljno obravnavo bolnikov.

Maruša Žebaljec, dipl. m. s. je predstavila uporabo kriobiopsije v pulmologiji, ki predstavlja minimalno invazivno endoskopsko metodo. Uporablja se tako v terapevtske kot diagnostične namene. Metoda je zlasti pomembna pri obravnavi intersticijskih pljučnih bolezni, kjer za postavitve diagnoze potrebujemo večje biološke vzorce, kot jih dobimo s klasično metodo. V zadnjem času se ta metoda uporablja tudi pri perifernih pljučnih lezijah in vzorčenju mediastinalnih bezgavk preko endobronhialnega ultrazvoka.

Doc. dr. Nataša Mlinar Reljič je predstavila duhovnost kot element celostne obravnave pacienta, ki potrebuje endoskopijo. Poudarila je, da je

duhovnost odnos, ki ga medicinske sestre imamo z bolnikom. Medicinske sestre s svojo prisotnostjo, komunikacijo in odnosom ustvarjajo prostor, v katerem pacient lahko ohranja dostojanstvo in notranje ravnovesje.

Tjaša Zupančič, dipl. m. s., je predstavila obravnavo bolnika s trajnim urinskim katetrom. Opisala je najpogostejše zaplete, s katerimi se bolniki spopadajo, in poudarila, da trajni urinski kateter lahko pomembno vpliva na kakovost življenja bolnika.

Seminar smo zaključili z učnimi delavnicami, kjer smo se seznanili z endoskopskim šivanjem, poglobili znanja o zunanjih prijemih trebuha med kolonoskopijo in trenirali namestitve različnih hemostatskih klipov.

Na seminarju smo izvolili nove člane izvršnega odbora in novo predsednico Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endoskopiji in gastroenterologiji. Dosedanji predsednici Mariji Petrinec Primožič smo se zahvalili za ves trud in srčnost, nova predsednica Veronika Koren pa je sprejela nalogo, da z novo izvoljenim izvršnim odborom popelje endoskopsko sekcijo čez prihodnja štiri leta.

STARATI SE Z RAZUMEVANJEM – spoznavanje izzivov skozi simulacijo starejše osebe

JUDITA BENDELJA

Strokovno srečanje je bilo namenjeno vsem zaposlenim v kliničnem okolju na področju zdravstvene nege, visokošolskim učiteljem, učiteljem zdravstvene nege in kliničnim mentorjem v učnih zavodih, ki pri svojem delu pomembno sooblikujejo odnos do starejših. Z izkustvenimi pristopi, simulacijo starostnika in refleksijo smo želeli odpreti prostor za globlje razumevanje staranja ter prenos empatičnih pristopov v pedagoško in klinično prakso.

Strokovnega seminarja se je udeležilo 38 udeležencev, med udeleženci so bili tudi študenti socialne gerontologije, saj je področje obravnave starejših interdisciplinarno.

V strokovnih predavanjih je bila poudarjena pomembna vloga medicinske sestre pri celostni obravnavi starejših odraslih, predvsem pri zgodnjem prepoznavanju krhkosti, preprečevanju zapletov, spodbujanju samostojnosti ter zagotavljanju psihosocialne in paliativne podpore z ohranjanjem dostojanstva in kakovosti življenja.

Spoznali smo pomen strokovne prehranske obravnave starejših, ki mora biti empatična in usmerjena v človekovo dostojanstvo ter kakovost življenja. Posebna pozornost je bila namenjena preprečevanju podhranjenosti z ustrezno prilagoditvijo teksture hrane, zagotavljanjem hidracije ter preprečevanjem aspiracije.

Ključni poudarki strokovnega srečanja:

- **Staranje je naraven življenjski proces, ki ga je treba sprejeti z razumevanjem, spoštovanjem in strokovno občutljivostjo.**
- **Ustvarjanja prijaznega življenjskega okolja za starejše odrasle, kjer je v ospredju uresničevanje njihovih želja in potreb.**
- **Namesto izraza starostnik se vse pogosteje uporablja izraz starejši odrasli, saj je manj stigmatizirajoč in bolj spoštljiv do posameznika.**

Starejši odrasli predstavljajo zelo heterogeno populacijo, saj se med seboj razlikujejo glede zdravstvenega stanja, funkcionalnih sposobnosti, življenjskih izkušenj in socialne podpore. Zaradi različnih potreb posameznikov enotni pristopi pri obravnavi starejših niso ustrezni. Predavatelji so opozorili na pomen holističnega pristopa, ki poleg telesnega zdravja vključuje tudi psihološke, socialne, duhovne in bivanjske vidike kakovosti življenja.

Izkustvene delavnice in simulacije so udeležencem omogočile poglobljeno razumevanje omejitev, občutkov in stisk starejših odraslih ter oseb z demenco. Poudarjeno je bilo, da za kakovostno obravnavo starejših ni dovolj zgolj teoretično znanje o pomoči in solidarnosti, temveč je pomembno razvijati tudi sposobnost vživljanja v doživljanje starosti. **Starost je treba tudi začutiti, ni dovolj le govoriti o tem kako moramo pomagati starejšim odraslim in negovati solidarnost.**

Udeleženci srečanja (Fotografija: Judita Bendelja)

Skupaj za ustno zdravje – zdrav nasmeh ni naključje, 34. strokovni seminar za zobozdravstvene asistente in medicinske sestre v zobozdravstvu

MIHAELA SENČAR

V četrtek, 16. aprila 2026, in petek, 17. aprila 2026, je potekal 34. strokovni seminar za zobozdravstvene asistente in medicinske sestre z naslovom »Skupaj za ustno zdravje – zdrav nasmeh ni naključje«.

Dogodek je združil številne strokovnjake s področja ustnega zdravja ter ponudil bogat program predavanj, praktičnih delavnic in vsebin, namenjenih osebnemu razvoju ter dobremu počutju udeležencev.

Prvi sklop predavanj je bil usmerjen predvsem v praktične vidike vsakodnevnega dela. Udeleženci so se seznanili z dostopom do pomembnih sistemov (ZZ, NP, QR kode), pomenom timskega dela pri obravnavi malega pacienta ter osnovami štiročnega dela, ki predstavlja temelj učinkovite in varne zobozdravstvene obravnave. Posebna pozornost je bila namenjena tudi pacientom z zmanjšanimi zmožnostmi in zahtevnejšim posegom v splošni anesteziji.

Drugi sklop je poudaril pomen preventive, strokovnega razvoja in širšega konteksta dela v zobozdravstvu. Predavanja so osvetlila dolgoletno tradicijo tekmovanja za čiste zobe, najpogostejše oralno-kirurške posege ter pomembno vlogo zobozdravstvene asistentke v kirurškem timu. Predavanje o mišično-skeletnih težavah pri delu v zobni ambulanti je ponudilo tudi konkretna priporočila za ohranjanje zdravja in preprečevanje poškodb.

Popoldanski del seminarja je bil izrazito praktično naravnano. Udeleženci so lahko izbirali med različnimi delavnicami, kot so osnove štiročnega dela, priprava ambulante na kirurški poseg ter interaktivna »soba pobega« z naslovom Skrivnosti ustnega zdravja. Predavanje o specialnih znanjih in nacionalni poklicni kvalifikaciji (NPK) je osvetlilo možnosti nadaljnega strokovnega razvoja medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu.

Zaključni del prvega dne je bil posvečen skrbi zase in profesionalni podobi. Predavanje o ličenju medicinske sestre je na zanimiv način povežalo profesionalno urejenost z osebnim izražanjem in samozavestjo.

Drugi dan seminarja je bil usmerjen v preventivo in celostno obravnavo pacientov. Predavanja so poudarila pomen odstranjevanja bakterijskega biofilma, vlogo ustnega higienika ter izzive in priložnosti preventive pri odraslih in starejših. Poseben poudarek je bil namenjen tudi digitalizaciji ter vključujoči obravnavi mladih s prirojenimi anomalijami.

Izvršni odbor sekcije (od leve proti desni): Barbara Zmerzlikar, Teote Ibrahim, predsednica Valerija Skopec, Ksenija Škerbot, Mihaela Senčar, Maja Mandić Kresojević (Fotografije: arhiv strokovne sekcije)

Udeleženci strokovnega srečanja

Soba pobega

Seminar se je zaključil z navdihujočim predavanjem Polone Požgan: »Prijazno je biti prijazen«, ki je udeležence spodbudilo k razmisleku o pomenu empatije, medosebnih odnosov in pozitivne komunikacije v zdravstvenem okolju.

34. strokovni seminar je znova potrdil, da je delo zobozdravstvenih asistentov in medicinskih sester izjemno pomembno in odgovorno. S stalnim izobraževanjem, sodelovanjem in skrbjo za lastno dobro počutje lahko pomembno prispevajo h kakovostni obravnavi pacientov in k širjenju zavedanja o pomenu ustnega zdravja.

Pot do specialnih znanj izvajalcev zdravstvene nege na področju Periferno uvedenega osrednjega venskega katetra z ultrazvokom

NATAŠA ČERMELJ, JANJA GRŽINIČ

UNIVERZITETNI KLINIČNI CENTER LJUBLJANA

Periferno uvedeni osrednji venski kateter (OVK), vstavljen z ultrazvokom (UZ), predstavlja enega ključnih dosežkov na področju varnega in zanesljivega žilnega pristopa pri pacientu.

V klinični praksi je postal nepogrešljiv pri pacientih vseh starosti, ki potrebujejo dolgotrajno parenteralno zdravljenje. Uporaba UZ omogoča natančno vizualizacijo žilnih struktur, večjo uspešnost vstavitve ter manj poskusov, hkrati pa pomembno zmanjšuje tveganje za zaplete, kot so poškodbe žil, infiltracije ali okužbe, ki so pogostejše pri klasičnih perifernih katetrah.

Metoda Periferno uvedenega OVK z UZ se je prvič pojavila leta 1975 v Angliji in se hitro razširila po svetu. V Sloveniji, predvsem v UKC Ljubljana, je bila uvedena v devetdesetih letih. Sprva so posege izvajali zdravniki, kasneje pa tudi izvajalci zdravstvene nege. Kljub dobrim praksam se je pokazalo, da znanje med izvajalci zdravstvene nege ni bilo enotno, kar je vplivalo na kakovost postopkov in

opredelitev kompetenc diplomiranih medicinskih sester (dipl. m. s.).

Zaradi potrebe po poenotenju strokovnih standardov je leta 2016 nastala pobuda za oblikovanje izobraževalnega programa s področja Periferno uvedenega OVK z UZ za izvajalce zdravstvene nege. Pobudo sta podali Nevenka Brolih, takratna glavna medicinska sestra UKC Ljubljana in Nataša Čermelj, takratna pomočnica glavne medicinske sestre za izobraževanje. Oblikovana je bila delovna skupina za organizacijo in izvedbo izobraževanja s področja Periferno uvedeni OVK z UZ.

Prvo izobraževanje je bilo izvedeno leta 2018 za dipl. m. s., ki so katetre že uvajale, vendar niso imele zaključenega veljavnega izobraževanja. Program je vpisan v nacionalni register specialnih znanj pri Zbornici – Zvezi, usklajen z zakonodajo in mednarodnimi priporočili ter temelji na kombinaciji teorije, simulacijskega učenja in klinične prakse.

Program izobraževanja izvajamo v UKC Ljubljana v sodelovanju s Sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji. Celoten program obsega 160 ur. Teoretični del vključuje anatomijo in fiziologijo žilnega sistema, indikacije in kontraindikacije, obravnavo pacientov s težavnim žilnim pristopom, preprečevanje zapletov, zagotavljanje kakovosti in varnosti ter druge teme. Poseben poudarek je v izobraževanju namenjen uporabi UZ. Praktični del

poteka najprej v simulacijskem okolju, nato v klinični praksi pod vodstvom izkušenih mentorjev.

Zaključek izobraževanja vključuje pisni izpit, pozitivno oceno mentorja ter praktični preizkus pred strokovno komisijo, kar zagotavlja visoko raven usposobljenosti. Do leta 2025 je program uspešno zaključilo 37 izvajalcev zdravstvene nege iz UKC Ljubljana in drugih zdravstvenih ustanov, kar potrjuje njegov širši nacionalni pomen.

Vzpostavitev enotnega izobraževalnega programa na področju Periferno uvedeni OVK z UZ predstavlja pomemben mejnik v profesionalizaciji zdravstvene nege v Sloveniji. Program prinaša poenotene standarde znanja in kompetenc ter jasno opredeljuje vlogo dipl. m. s. pri izvajanju zahtevnih invazivnih postopkov. S tem se krepi strokovna avtonomija izvajalcev zdravstvene nege in varnost pacientov. Celostna zasnova programa omogoča visoko raven pripravljenosti za delo v kompleksnih kliničnih okoljih, udeleženci pa pridobijo ključna znanja za varno in učinkovito vzpostavitev žilnega pristopa z UZ pri pacientu. Slovenija s tem programom izobraževanja aktivno prispeva k razvoju sodobnih pristopov na področju žilnih dostopov ter krepi kakovost zdravstvene obravnave pacientov.

Za dodatne informacije o poteku izobraževanja so člani delovne skupine v sestavi: Nataša Čermelj, Janja Gržinič, Dragica Karadžić, Asim Kenjar, Mirjam Marn, Erik Mihelj, Alenka Mrvar Tavčar in Janja Perme Hajdinjak dosegljivi preko e - naslova: periferni.ovk@kclj.si

Izkušnje, strokovnost in sodelovanje – recept za kakovostno in varno internistično zdravstveno nego

BOJANA SEČNJAK

UNIVERZITETNI KLINIČNI CENTER MARIBOR,
KLINIKA ZA INTERNO MEDICINO

21. aprila letos je v Univerzitetnem kliničnem centru Maribor potekalo 1. izobraževanje internistične zdravstvene nege z naslovom Izkušnje, strokovnost in sodelovanje – recept za kakovostno in varno internistično zdravstveno nego.

Dogodek je združil izvajalce zdravstvene nege, ki vsakodnevno skrbijo za paciente in ponudil priložnost za poglobitev strokovnega znanja, izmenjavo izkušenj in krepitev medsebojnega sodelovanja.

Uvodno predavanje Gregorja Poljanca Kirscha je bilo posvečeno motivaciji pri delu, zavzetosti ter ohranjanju profesionalnosti v času povečanih delovnih obremenitev – temi, ki je v današnjih zahtevnih delovnih razmerah še posebej aktualna. S svojim predavanjem nas je spodbudil tudi k razmisleku o skrbi za lastno psihofizično dobro.

V nadaljevanju izobraževanja so predavatelji predstavili bogate klinične izkušnje, sodobne terapevtske pristope ter primere dobrih praks iz vsakodnevnega dela s pacienti. Poseben poudarek je bil namenjen celostni obravnavi pacienta, kakovosti in varnosti pri izvajanju zdravstvene nege ter pomenu strokovnega in usklajenega timskega dela.

Predavanja so pokazala, da imajo izvajalci zdravstvene nege nepogrešljivo vlogo pri zagotavljanju kakovostne in varne zdravstvene oskrbe.

Udeleženci so izobraževanje ocenili kot izjemno koristno in navdihujoče, saj je omogočilo povezovanje različnih strokovnjakov, izmenjavo znanj ter odprto razpravo o izzivih, s katerimi se izvajalci zdravstvene nege srečujejo v vsakodnevni praksi.

Takšni dogodki pomembno prispevajo k strokovni rasti in razvoju zdravstvene nege kot stroke.

Želimo si, da bi izobraževanje postalo tradicionalno strokovno srečanje, ki bo tudi v prihodnje spodbujalo razvoj novih znanj, sodelovanja in dobrih praks v korist pacientov.

Od leve proti desni 1. vrsta: Vesna Žižek, Dejan Perša, od leve proti desni 2. vrsta: Vesna Turnšek, Ana Koroša, Nataša Kranvogel Solina, Ksenija Šipek, Andreja Vinkler, Bojana Sečnjak, Gregor Poljanec Kirsch, Petra Kolar, Tadej Ademović, prof. dr. Robert Ekart (Fotografija: osebni arhiv)

Podelitev srebrnih znakov, priznanj in zahvalnih listin društva za leto 2026

Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja
Lendavska ulica 5A, 9000 Murska Sobota

DRAGICA JOŠAR

Strokovno društvo vsaki dve leti podeljuje srebrne znake, priznanja in zahvale svojim članom, ki izstopajo, so prepoznavni po svojem delu ter požrtvovalnosti v zdravstveni in babiški negi ter širši skupnosti in so vzgled mlajšim generacijam.

Prejemniki srebrnih znakov, priznanj in zahval so s svojim delom dokazali, da odličnost ni naključje, temveč rezultat dolgoletnega truda, predanosti in poklicne integritete. Njihova pot je bila prepletena z izzivi, odgovornostmi in številnimi preizkušnjami, a prav skozi te so oblikovali svojo strokovnost, požrtvovalnost in človeško veličino.

Za vsakim dobitnikom priznanja so tudi sodelavci in seveda razumevajoča družina, ki je velikokrat prikrajšana.

Skozi slovesnost, ki je bila ob mednarodnem dnevu medicinskih sester 12. maja so nas popeljali: Vokalna skupina Žarek, na cimbalah Andi Sobočan, Živa Hegeduš s petjem ter povezovalca slovesnosti Simon Jelenovec in Damjana Pestner. Govorniki na slovesnosti so bili predsednica SDMSBZT Pomurja Dragica Jošar, predsednica Zbornice – Zveze Anita Prelec in Darko Horvat, pomočnik direktorja za področje zdravstvene nege v Splošni bolnišnici Murska Sobota.

Letošnji dobitniki srebrnih znakov so Angela Ambrož, dipl. m. s. iz Splošne bolnišnice MS, Gabrijela Gomboc, dipl. m. s. iz Patronažne službe Zdravstvenega doma MS, Simon Jelenovec, dipl. zn. iz ZD Murska Sobota, Lidija Mlakar, mag. zdr. nege iz ZD Gornja Radgona in Zlatka Murtič, mag. zdr. nege iz Doma starejših Lendava.

Dobitnice priznanj so Sanja Andrejč, dipl. m. s. iz Splošne bolnišnice MS, Liljana Felkar Markovič, ZT iz SB MS in Pavlina Nemeč, TZN iz SB MS.

Dobitnika zahval sta Matej Kolmanič, TZN iz Doma Lukavci in Mario Pal, TZN iz ZD MS.

SREBRNI ZNAKI SDMSBZT POMURJA 2026

ANGELA AMBROŽ je po zaključeni Srednji zdravstveni šoli v Murski Soboti svojo pot nadaljevala na Visoki zdravstveni šoli v Mariboru, kjer je leta 2002 diplomirala. Po študiju se je zaposlila v Zdravilišču Radenci, a je kmalu začutila, da je njeno pravo poslanstvo ob bolniku, v bolnišničnem okolju, kjer se znanje vsak dan pogloblja, izkušnje širijo, človek pa raste, tako strokovno, kot osebnostno.

Decembra 2002 se ji je izpolnila dolgoletna želja, postala je del bolnišnične-ga tima. Že kmalu po prihodu jo je pot vodila v diabetološko ambulanto, kjer predano deluje že več kot dvajset let.

V ambulanti za osebe s sladkorno boleznijo svoje bogato znanje vsakodnevno prenaša na bolnike. Izobražuje jih o različnih oblikah bolezni, jih vodi skozi sodobne načine spremljanja glukoze, skrbi za zgodnje odkrivanje zapletov ter pomaga tudi pri najzahtevnejših primerih diabetičnega stopala.

Svoje znanje nenehno nadgrajuje. Med drugim je uspešno zaključila izobraževanje s področja oskrbe diabetičnega stopala ter mentorstva. Aktivno sodeluje s strokovnjaki na vseh ravneh zdravstvene dejavnosti, kar ji predstavlja poseben strokovni izziv in ponos.

Pomemben del njenega dela je prenos znanja. Kot mentorica in regijska koordinatorica že vrsto let pomaga mlajšim sodelavcem na njihovi poklicni poti ter prispeva k razvoju stroke. Za pomursko društvo organizira popoldanska izobraževanja za zdravstvene delavce o sladkorni bolezni, s katerimi pomembno prispeva k strokovnemu razvoju in kakovostnejši obravnavi bolnikov.

Aktivna je tudi na strokovnem področju, sodeluje na domačih in mednarodnih srečanjih, pripravlja strokovne prispevke in soustvarja razvoj sodobnih pristopov pri obravnavi oseb s sladkorno boleznijo.

Njeno delo odlikujejo strokovnost, predanost, toplina in izjemna sposobnost komunikacije. Prav zato jo je kolektiv Internega oddelka z velikim spoštovanjem predlagal za prejemnico srebrnega znaka.

GABRIJELA GOMBOC je v patronažnem varstvu Zdravstvenega doma Murska Sobota zaposlena že 43 let. Sodelavci jo poznajo kot izjemno potrpežljivo in toplo osebo, ki svoje delo opravlja z veliko predanostjo ter spoštovanjem etičnih načel zdravstvene nege.

Svojo poklicno pot je začela leta 1983 po končani Zdravstveni šoli Juga Polaka v Mariboru (ginekološko-porodniška smer). Najprej je delala v patronažni službi Murska Sobota – ZP Grad, od leta 1989 pa v centralni enoti patronažnega varstva v Murski Soboti.

Začetki njenega dela so bili zahtevni, teren je bil težko dostopen, razmere skromne, opreme je bilo malo. Kljub temu je delo vedno opravljala iznajdljivo, srčno in odgovorno. Vsa ta leta ga ni razumela le kot poklic, ampak kot poslanstvo.

Leta 2012 je ob delu diplomirala na Fakulteti za zdravstvene vede v Mariboru. Ves čas se strokovno razvija ter aktivno sodeluje pri razvoju sodobnih pristopov v patronažnem varstvu.

Njeno delo obsega celostno skrb za posameznike, družine in skupnost – od novorojenčkov in mater do kroničnih bolnikov in starejših.

Posebej se posveča zdravstvenovzgojnemu in preventivnemu delu, sodeluje z lokalnim okoljem ter pomembno prispeva k izboljšanju zdravstvenega stanja prebivalstva. Kot predavateljica je sodelovala v programu Priprava na porod in starševstvo ter izvajala številna zdravstvenovzgojna predavanja in meritve v lokalni skupnosti. Aktivno je sodelovala tudi v času epidemije covid-19, ko je izvajala cepljenja na terenu in ozaveščala prebivalstvo.

Pomembno vlogo ima tudi kot mentorica študentom in novim zaposlenim, saj z veseljem prenaša svoje bogate izkušnje na mlajše generacije. Aktivna je tudi v strokovnem društvu, kjer sodeluje na strokovnih srečanjih in izobraževanjih.

Pri svojem delu izkazuje izjemno empatijo, spoštljiv odnos in visoko strokovnost. Uživa zaupanje pacientov, njihovih svojcev in sodelavcev. Vedno je pripravljena prisluhniti, pomagati in iskati rešitve.

Med nagrajenci (Fotografije: SDMSBZT Pomurja)

Njene besede najbolje povzamejo njen odnos do dela: »V nekatere hiše hodim več mesecev, v nekatere tudi več let. Ko bolnik odide, ostane praznina – saj mi postane skoraj kot svojec.«

V enem stavku: empatična, strokovna, predana, srčna, spoštljiva in izjemno predana svojemu poslanstvu.

Predlagatelj: Patronažno varstvo Zdravstvenega doma Murska Sobota

LIDIJA MLAKAR je po končani Srednji zdravstveni šoli v Rakičanu začela opravljati pripravništvo v splošni ambulanti Zdravstvenega doma Gornja Radgona. Svojo poklicno pot je leta 1988 začela kot zdravstvena tehničarka v splošni ambulanti.

Zaradi zagotavljanja neprekinjenega zdravstvenega varstva je delovala tudi v službi nujne medicinske pomoči, kjer že več kot 37 let predano opravlja delo v ambulanti in na terenu.

Delovala je v različnih dispanzerskih dejavnostih, med drugim v pljučnem dispanzerju in očesni ambulanti ter v dislociranih enotah v Svetem Juriju ob Ščavnici, Apačah in Radencih, pa tudi v obratnih ambulantah podjetij Elrad in Arcont. Pomembno vlogo je imela tudi v času vojne za Slovenijo. Želja po dodatnem znanju jo je vodila na Visoko zdravstveno šolo v Mariboru, kjer je leta 2008 diplomirala, nato pa leta 2013 zaključila magistrski študij na Fakulteti za zdravstvene vede in pridobila naziv magistrica zdravstvene nege.

Delovala je tudi v posvetovalnici za diabetike ter si z nenehnim izobraževanjem pridobivala poglobljeno znanje s področja sladkorne bolezni. Kot predavateljica je sodelovala v društvu diabetikov in na številnih dogodkih, krajši čas pa je nadomeščala tudi kot patronažna medicinska sestra.

Med letoma 2015 in 2018 je opravljala naloge vodje zdravstvene nege v urgentni dejavnosti. Leta 2011 je bila med prvimi, ki so začeli delo v referenčni ambulanti, kjer deluje še danes. Sodelovala je pri projektih, kot sta SOPA in Osteoporoza ter pomembno prispevala k vzpostavitvi covidne cone v času epidemije. Leta 2025 je začasno prevzela vlogo odgovorne medicinske sestre v ambulantah družinske medicine.

Poleg strokovnega dela je aktivna članica strokovnega društva, kjer se redno izobražuje, leta 2025 pa je bila predlagana v nadzorni odbor. Več let je kot predavateljica delovala v Društvu diabetikov Gornja Radgona. Aktivna je tudi v Rdečem križu, kjer izvaja meritve in izobražuje o temeljnih postopkih oživiljanja ter uporabi AED, od leta 2025 pa deluje tudi kot prva posredovalka.

Svoje delo opravlja s predanostjo, strokovnostjo in izrazito empatijo. Uživa zaupanje pacientov, sodelavcev in širšega okolja. Svoje bogato znanje in izkušnje z veseljem prenaša na mlajše kolegice, pripravnike in študente ter aktivno sodeluje pri izobraževanju zdravstvenega osebja.

Predlagatelj: sodelavci ambulant družinske medicine in strokovni kolegij ZN ZD Gornja Radgona.

SIMON JELENOVEC svoje poslanstvo uresničuje v službi nujne medicinske pomoči ZD MS.

Njegova poklicna pot je tesno povezana z razvojem nujne medicinske pomoči v Pomurju, saj je tudi njegov

oče bil štiri desetletja reševalec. Po zaključku šolanja in opravljenem pripravništvu je leta 2002 začel delati kot zdravstveni tehnik, kmalu zatem pa se je posvetil nujni medicinski pomoči in postal član znanstvenoraziskovalne enote.

Kot prvi diplomant zdravstvene nege na Alma Mater Europaea je s svojo zavzetostjo prispeval tudi k razvoju in ugledu fakultete. V času študija je bil zelo aktiven tudi v študentskem svetu. Kot predsednik ŠŠ je sodeloval pri razvoju fakultete, deloval kot član senata ter član komisije za znanstvenoraziskovalno delo.

Svoje znanje nenehno nadgrajuje ter ga nesebično deli, tako med sodelavci kot tudi v lokalni skupnosti, kjer izvaja izobraževanja o temeljnih postopkih oživiljanja in uporabi defibrilatorja. Pridobil je licence ALS, ITLS, EPALS in MRMI, ki mu omogočajo izvajanje zahtevnih posegov v nujni medicinski pomoči. Na tem zahtevnem področju že vrsto let pomembno prispeva k varnosti in zdravju prebivalcev pomurske regije.

Med letoma 2012 in 2014 mu je direktorica ZD MS Edith Žižek Sapač zaupala, da je v zavodu opravljal naloge na področju odnosov z javnostmi in s tem skrbel za obveščanje javnosti o dejavnostih zavoda ter za ozaveščanje prebivalstva o pomembnih zdravstvenih temah. Gostoval je tudi v radijskih oddajah, kjer je spregovoril o organizaciji nujne medicinske pomoči v Pomurju, o pomenu hitrega začetka temeljnih postopkov oživiljanja in o uporabi avtomatskega zunanega defibrilatorja ter o promociji zdravja.

Simon je avtor strokovnih prispevkov ter soustvarjalec internega časopisa ZD Murska Sobota z naslovom »Zdrave novice«. Je urednik jubilejne publikacije 80 let Zdravstvenega doma Murska Sobota, v kateri je zbral zgodovinski pregled razvoja ustanove. V strokovnem društvu aktivno deluje kot predavatelj, član izvršnega odbora, v komisiji za priznanja, poslanec pri Zbornici – Zvezi in kot moderator na slovesnih dogodkih.

Ob vsem tem pa ga odlikujeta tudi izjemna človečnost in spoštljiv odnos do pacientov in sodelavcev. Simon Jelenovec je pomemben steber nujne medicinske pomoči v Pomurju in zgled strokovnosti ter srčnosti v zdravstveni negi. Zato mu z velikim spoštovanjem podelimo srebrni znak.

Predlagatelj: Zdravstveni dom Murska Sobota

ZLATKA MURTIČ je svojo izobraževalno pot je začela na Visoki zdravstveni šoli v Mariboru, kjer je leta 1999 diplomirala, nato pa nadaljevala študij na Fakulteti za zdravstvene vede v Mariboru. Svoje znanje je nadgradila še na področju duševnega zdravja in leta 2007 pridobila naziv specialistke duševnega zdravja v skupnosti. 2011 je zaključila magistrski študij zdravstvene nege.

Ob formalnem izobraževanju se je ves čas strokovno izpopolnjevala. Pridobila je dodatna znanja s področij promocije zdravja na delovnem mestu, psihiatrije ter pulmološke diagnostike, usposobila pa se je tudi za vodenje kakovosti in spremljanje higienskih standardov.

Svojo poklicno pot je začela v Splošni bolnišnici Murska Sobota, nato pa jo je nadaljevala v Domu Lukavci, kjer je vrsto let opravljala vodstvene naloge kot vodja tima in koordinatorica

zdravstvene nege. Kasneje je v Domu starejših Radenci delovala kot vodja zdravstvene nege ter koordinirala tudi evropske projekte.

Med letoma 2020 in 2022 je delovala v specialistični ambulanti za pljučne bolezni v Zdravstvenem domu Murska Sobota. Od leta 2022 je zaposlena v Domu starejših Lendava, kjer vodi gospodinjstvo skupnosti Mali dom in Dnevni center Odranci ter opravlja funkcijo vodje kakovosti. S svojim delom pomembno prispeva k razvoju organizacije, kakovosti oskrbe in uvajanju sodobnih pristopov.

V svoji karieri je vodila številne strokovne time, sodelovala pri izboljševanju kakovosti zdravstvene nege ter aktivno sodelovala pri izobraževanju zaposlenih. Svoje znanje je prenašala tudi kot predavateljica na strokovnih srečanjih.

Pomemben del njenega dela predstavlja projektno sodelovanje. Sodelovala je pri mednarodnih in nacionalnih projektih, med drugim na področju duševnega zdravja ter razvoja dolgotrajne oskrbe. Je tudi soavtorica strokovnega prispevka o vplivu polifarmacije na padce v starosti.

Aktivna je bila tudi v strokovnih društvih, med drugim kot članica izvršilnega odbora SDMSBZT Pomurja, kjer je prispevala k razvoju in prepoznavnosti poklica.

Zlatka Murtič s svojim znanjem, izkušnjami, vodstvenimi sposobnostmi in predanostjo pomembno prispeva k razvoju kakovosti zdravstvene nege in socialnega varstva, zato jo je Goran Kuzma, direktor Doma starejših Lendava s sodelavci predlagal za prejem priznanja društva.

PRIZNANJA DMSBZT POMURJA 2026

LILJANA FELKAR - MARKOVIČ

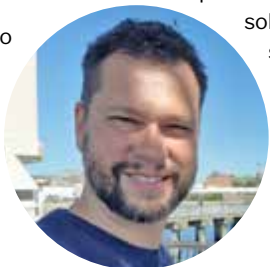
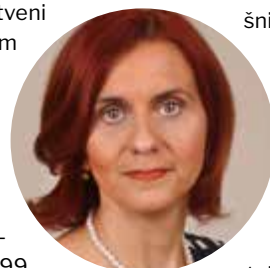
je svojo poklicno pot začela septembra 1983 v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana, na oddelku za nevrokirurgijo, kjer je delala kot pripravnica in nato ostala zaposlena do maja 1988.

A srce jo je kmalu poklicalo domov, na prekmursko ravnico. Maja 1988 se je zaposlila v Splošni bolnišnici Murska Sobota, na kirurškem oddelku, kjer je ostala vse do upokojitve decembra 2025. Svojo poklicno pot je posvetila pacientom, stroki in sodelavcem. Tudi v najzahtevnejših razmerah je vedno delovala strokovno, natančno in z izjemno mero empatije.

Bila je medicinska sestra z veliko začetnico. V 42 letih dela ji nikoli ni bilo težko opraviti nobene izmene. Bila je zakladnica znanja, ki ga je nesebično delila z mlajšimi generacijami. Kot mentorica je drugim predajala tisto najdragocenejše – sposobnosti razumevanja, človečnosti in poslušanja.

Za sodelavce je bila neprecenljiva opora, modra svetovalka in oseba, ki je znala tudi z nasmehom razbremeniti naporne trenutke. Pacienti so jo doživljali kot nekoga, ki posluša in razume. Vedno je naredila korak več, tudi takrat, ko so drugi svoje delo že zaključili.

Aktivno je sodelovala pri razvoju zdravstvene nege, bila članica skupine za oskrbo kroničnih ran ter soustvarjalka prvih pomurskih simpozijev s tega področja. Spremembe je sprejemala kot izziv in s tem zgledom motivirala tudi druge.

Dolga leta je bila tudi predstavnica sindikata za kirurški oddelek ter pomembno prispevala k dobremu timskega duhu. Vedno je verjela v moč prijazne besede in s svojo odprtostjo uspešno povezovala ljudi – tako sodelavce kot paciente in njihove svojce.

S svojim delom, znanjem in osebnostjo je pustila neizbrisni pečat – pri pacientih, sodelavcih in vseh, ki smo jo imeli priložnost spoznati. Njena predanost, strokovnost in človeškost ostajajo trajni zgledi. S tem ji izrekamo iskreno hvaležnost in spoštovanje za vse, kar je dala pacientom, sodelavcem in širši skupnosti.

Predlagatelj: Kirurški/urološki in ortopedski oddelek SB Murska Sobota.

PAVLINA NEMEC je že zgodaj začutila, da želi pomagati ljudem ter jim nuditi toplino in podporo.

Svojo poklicno pot je začela novembra 1982 v Splošni bolnišnici Murska Sobota kot bolničarka na kirurškem oddelku. Želja po znanju jo je vodila v nadaljnje izobraževanje na Srednji zdravstveni šoli v Murski Soboti, kjer je uspešno zaključila šolanje in leta 2005 opravila strokovni izpit.

Po krajšem delu na ORL oddelku je svojo poklicno pot nadaljevala na ginekološko-porodniškem oddelku, kjer je ostala vrsto let. Tam je zrasla v strokovno, natančno in srčno medicinsko sestro, ki je s svojo predanostjo in toplino pomembno zaznamovala delovno okolje. Uživa zaupanje bolnic in sodelavcev ter prispeva k dobrim medsebojnim odnosom.

Delovala je tudi v ginekološki intenzivni negi, kjer je z veliko odgovornostjo skrbela za najzahtevnejše bolnice. Svoje bogate izkušnje je z veseljem prenašala na mlajše generacije in jim bila zgled.

Dolga leta je bila članica skupine za duhovno oskrbo in skupine za preprečevanje padcev v bolnišnici. Tudi po upokojitvi ostaja aktivna – kot pevka vokalne skupine Žarek ter kot prostovoljka v lokalnem okolju.

Leta 2017 je zaključila izobraževanje na Inštitutu Antona Trstenjaka in pridobila naziv voditeljice medgeneracijskih skupin za kakovostno staranje. Vodila je skupine za samopomoč ter pomembno prispevala h kakovosti življenja ljudi v skupnosti. Za svojo predanost in pomoč ljudem v stiski je istega leta prejela posebno zahvalo Škofijske karitas Murska Sobota.

Pavla je oseba, ki ji ljudje zaupajo. Vedno je pripravljena prisluhniti in pomagati. Njeno delo so vsa leta vodile vrednote poštenosti, pravičnosti, delavnosti in srčnosti. Februarja 2026 je zaključila svojo dolgoletno poklicno pot in se upokojila.

Hvala, Pavla, za vse, kar ste dali – stroki, sodelavcem in ljudem, so zapisali sodelavci ginekološko-porodniškega oddelka z Marjeto Nemeš in doc. dr. Luko Roškarjem.

SANJA ANDREJČ je zaposlena v Splošni bolnišnici Murska Sobota od leta 1996.

Svoje delo je med leti nadgradila z izjemnimi strokovnimi in organizacijskimi dosežki. Pomembno je prispevala k razvoju donorskega programa, dolga leta sodelovala pri organizaciji zdravstvene oskrbe na Maratonu treh src ter vzpostavila

zdravstveno nego v radiološki dejavnosti. V času epidemije covid-19 je vodila tudi mobilni tim za testiranja na terenu.

Svojo poklicno pot je začela na ginekološkem oddelku, nadaljevala na področju nege novorojenčkov ter v polintenzivni enoti internističnega oddelka, kjer je pridobila dragocene izkušnje pri obravnavi življenjsko ogroženih bolnikov. Po porodniškem dopustu je delala na oddelku za perioroperativno medicino in se izpopolnjevala na področju intenzivne terapije.

Poseben pečat njenemu delu daje donorska dejavnost. Dolga leta je sodelovala pri oskrbi možnih darovalcev organov ter aktivno prispevala k ozaveščanju javnosti. V Murski Soboti je organizirala dogodke ob evropskem dnevu darovanja organov in s tem pomembno prispevala k razumevanju pomena darovanja.

Leta 2013 je bila imenovana za koordinatorico donorskega programa, to odgovorno nalogo pa je opravljala vse do leta 2024. Ob tem je pomembno prispevala tudi k vključevanju posameznikov v register darovalcev organov.

Svoje znanje je ves čas nadgrajevala, leta 2012 je diplomirala, danes pa nadaljuje magistrski študij zdravstvenih ved. Leta 2015 je prevzela organizacijo zdravstvene nege na področju interventne radiologije, ob tem pa je vedno pripravljena pomagati tudi na drugih oddelkih.

V času epidemije covid-19 je delovala v najzahtevnejših razmerah, tudi v intenzivni terapiji, ter sodelovala pri testiranjih na terenu.

Danes je zaposlena na internem oddelku, kjer opravlja tudi dežurstva.

Pomemben del njenega dela predstavlja tudi dolgoletno sodelovanje pri Maratonu treh src v Radencih, kjer skrbi za organizacijo in koordinacijo zdravstvene oskrbe ter varnost udeležencev.

Sanja Andrejč je medicinska sestra z izjemnim znanjem, bogatimi izkušnjami in veliko predanostjo. Njeno delo zaznamujejo strokovnost, odgovornost in globoka človečnost.

Predlagatelj: prim. asist. Daniel Grabar in Tanja Kukovec

ZAHVALNE LISTINE DMSBZT POMURJA 2026:

Včasih življenje napiše zgodbe, ki nas opomnijo, kaj v resnici šteje. In danes govorimo o eni takšnih zgodb.

Naš sodelavec **MATEJ KOLMANIČ** je julija 2025 storil nekaj izjemnega. S hitrim, odločnim in strokovnim ukrepanjem je rešil življenje svojemu sosedu. V tistem trenutku ni okleval. Ni razmišljal. Preprosto je pomagal.

In prav v tem se skriva največja vrednost – v znanju, ki ga znaš uporabiti, v pogumu, da ukrepaš, in v srčnosti, da stopiš naprej, ko je to najbolj potrebno.

Njegovo dejanje ni ostalo neopaženo. Rešeni gospod se mu je javno zahvalil tudi na RTV Slovenija. A največje priznanje ostaja to, da je bilo življenje rešeno.

Matej danes kot zdravstveni tehnik v Domu Lukavci vsak dan dokazuje svojo predanost, strokovnost in človeškost. S svojim delom in odnosom je zgled sodelavcem in opora stanovalcem.

Zato danes ne izpostavljam le enega dejanja, temveč človeka, ki takšna dejanja nosi v sebi. Spoštovani Matej, hvala.

Z velikim spoštovanjem mu zato SDMSBZT Pomurja podeljuje zahvalno listino.

Predlagatelj: zaposleni v službi zdravstvene nege in oskrbe v Domu Lukavci

MARIO PAL, prejemnik zahvalne listine je človek, ki s svojim znanjem, predanostjo in človečnostjo dokazuje, kako pomembni sta strokovnost in hitra pomoč v trenutkih, ko gre za življenje.

Po končani srednji zdravstveni šoli je svojo pot začel v UKC Ljubljana na travmatologiji, kjer je pridobil prve izkušnje z najtežjimi poškodbami. Kasneje se je vrnil v Prekmurje in v Splošni bolnišnici Murska Sobota na kirurgiji delal približno osem let.

Mario svojo strokovnost ves čas nadgrajuje – predvsem na področjih športnih poškodb, rehabilitacije in nujne medicinske pomoči.

Pomemben del njegovega dela je sodelovanje z nogometnim klubom Nafta 1903, kjer kot član zdravstvene ekipe skrbi za varnost športnikov.

Najbolj pa njegovo delo opredeljuje dogodek na nogometni tekmi v Slovenski Bistrici, ko se je trener domače ekipe zgrudil zaradi zastoja srca. Mario je brez oklevanja začel oživljanje, uporabil AED in skupaj z ekipo vztrajal do prihoda pomoči. Njegovo hitro in odločno ukrepanje je rešilo življenje. Trener je preživel in uspešno okreval – kar je rezultat njegove strokovnosti, zbranosti in poguma v ključnem trenutku.

Za svoje junaško dejanje je prejel priznanje župana Občine Lendava ter priznanje Športne zveze Lendava, njegovo dejanje pa je odmevalo tudi v širši javnosti. Sam pa poudarja pomen znanja, pripravljenosti in dostopnosti defibrilatorjev.

To znanje je Mario pozneje tudi nadgradil z uspešno pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo reševalca, ki mu omogoča strokovno in samozavestno ukrepanje tudi v najzahtevnejših situacijah. Danes dela kot reševalec v Zdravstvenem domu Murska Sobota, kjer svoje delo opravlja predano in odgovorno.

Iskrene čestitke ob prejemu zahvalne listine Strokovnega društva MSBZT Pomurja.

Iskrene čestitke ob prejemu zahvalne listine Strokovnega društva MSBZT Pomurja.

Spoštovani člani,

če še ne prejimate aktualnih e-novic Zbornice – Zveze, se na njih naročite na email: clanarina@zbornica-zveza.si.

Spremljajte nas tudi na Facebooku: www.facebook.com/zbornica.zveza/

Zbornica - Zveza

Občni zbor in strokovno srečanje DMSBZT Novo mesto

KRISTINA NOVAK

Društvo MSBZT Novo mesto je 31. marca letos v prostorih Šolskega centra Novo mesto pripravilo občni zbor društva, ki se je nadaljeval s strokovnim srečanjem z naslovom Motnje dihanja med spanjem. Srečanja se je udeležilo 63 članov in članic društva, še posebej pa smo bili veseli naše gostje, predsednice Zbornice – Zveze gospe Anita Prelec. Gospa Prelec nas je na začetku pozdravila in poročala o delu zbornice, predvsem pa se je dotaknila skupščine Zbornice – Zveze, ki je potekala teden pred našim srečanjem. Po uvodnih pozdravih je svoje delo začelo delovno predsedstvo in občni zbor uspešno pripeljalo do konca.

Strokovni del srečanja so pripravili zaposleni v ambulanti za motnje dihanja v spanju. Žiga Piletič, dr. med., spec. interne medicine in spec. pnevmologije je predstavil vzroke motenj dihanja v spanju in posledice, ki jih motnje lahko povzročajo. V nadaljevanju so predavatelji predstavili načine zdravljenja teh motenj. Najpogosteje se za zdravljenje uporablja CPAP maska, ki jo pacient dobi na dom kot medicinsko-tehnični pripomoček, skupaj z aparatom in vsemi potrebnimi dodatki.

V nadaljevanju se nam je predstavil gospod Stane Pavkovič, pacient, ki se že nekaj let zdravi s CPAP masko in je bil pripravljen svoje izkušnje deliti z nami. Povedal je, kakšne težave je imel pred začetkom zdravljenja, kako je bilo kar težko sprejeti dejstvo, da bo maska njegova stalna spremljevalka med spanjem in kako se mu je življenje spremenilo na bolje, ko je začel masko uporabljati. Danes ne gre več nikamor brez nje – ne na večdnevni izlet, dopust ... Kadarkoli prespi kje drugje in ne doma, je prva stvar, ki si jo pripravi za na pot, kovček z aparatom, masko in cevmi.

Na koncu smo izvedeli, da je ambulant za motnje dihanja v spanju v Sloveniji zelo malo in je čakalna doba zelo dolga (4, 5 let in več), čeprav je potreba po tovrstnem zdravljenju vse več. Po koncu predavanja sta sledili še delavnici, na katerih so

Utrinek iz občnega zbora društva
(Fotografija: arhiv društva)

predavatelji predstavili maske in aparate, slušatelji pa smo lahko tudi preizkusili, kako te maske uporabljati, torej kako pacienti, ki se zdravijo s CPAP masko, s takšno masko spijo.

Zaposlenim v ambulanti za motnje dihanja v spanju se zahvaljujemo za zelo zanimiva predavanja in predstavitev njihovega dela, saj je to tema, ki je bila za marsikoga med poslušalci nekaj novega in neznanega – marsikdo je takšen aparat in masko videl prvič ali si jo prvič nadel.

Enodnevni izlet v počastitev svetovnega dneva zdravja, 17. 4. 2026: Splošna bolnišnica Brežice in gradovi v Posavju

SLAVICA K. NAUMOV

Tudi letos je Društvo MSBZT Novo mesto povabilo upokojene članice na izlet in strokovno ekskurzijo.

Zbrali smo se v zelo lepem številu, kar je razveseljivo. Topli pozdravi, stiski rok, pa tudi objemi so bili odraz zadovoljstva in dejstva, da se radi družimo.

Pot nas je najprej vodila do Brežic. Mesto Brežice leži na stičišču rek Save in Krke, kjer so se že stoletja križale pomembne trgovske in prometne poti. Sprehod skozi mestno jedro je zanimiv, saj je prepleteno z zgodovinskimi stavbami, mestnimi trgi in nekdanjimi obrtnimi ulicami.

Sledil je ogled Bolnišnice Brežice. Prijazno nas je sprejela pomočnica direktorice za zdravstveno nego s sodelavkami. Bolnišnica Brežice je osrednja zdravstvena ustanova v posavski regiji, ki skrbi za zdravstveno oskrbo prebivalcev občin Krško, Brežice, Kostanjevica na Krki, Sevnica, Bistrica ob Sotli in Radeče. Po podatkih iz leta 2021 skrbi za nekaj več kot 75.000 prebivalcev. Sprehodili smo se skozi oddelke kirurgije, interne medicine, pediatrije, porodnega bloka in intenzivne terapije. Prostorji so zelo lepi, nekateri prenovljeni, posodobljeni, kar

omogoča kakovostno delo in boljše počutje pacientom. Pogovor je stekel tudi o kadrih na področju zdravstvene nege. Prijeten klepet smo zaključili z lepo pogostitvijo. V imenu vseh iskrena hvala kolegicam za gostoljubje.

Sledila je krepka malica v gostišču pri Štefaniču. Nato smo si ogledali največjo znamenitost mesta Grad Brežice, v katerem domuje Posavski muzej. V nekoliko manjšem številu smo si ogledali še Vodovodni stolp.

Pot smo nadaljevali proti Sevnici, ki leži ob reki Savi. Nad mestom se mogočno dviga sevniški grad, ki je stoletja nadzoroval rečno dolino in varoval

prebivalce ter trgovske poti. Skozi kratek film, ki so ga posneli domačini, smo spoznali grajsko življenje. Zaključek ne bi bil popoln, če se ne bi posladkali s torticami Melanija v slaščičarni Julija.

Hvala naši predsednici Jožici, kolegici Marti za odlično organizacijo izleta in vodnici gospe Marjanci za uro zemljepisa in zgodovine.

Naredili smo nekaj za svoje zdravje, mogoče malo utrujeni, a bogati z novimi spoznanji, predvsem pa z iskrenimi in toplimi besedami med nekdanjimi sodelavci, kar pogreje dušo in srce. Za naslednje leto pa že zbiramo predloge.

Skupinska fotografija (Fotografija: arhiv društva)

Svečana proslava ob mednarodnem dnevu medicinskih sester (12. maj) in mednarodnem dnevu babic (5. maj) v Narodnem domu Celje

Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Celje

TOMISLAVA KORDIŠ

Na slovesnosti društva, ki je potekala 13. maja 2026 v Narodnem domu, smo se poklonili članicam društva, ki so se v letu 2025 upokojile in s svojim dolgoletnim ter predanim delom pomembno prispevale k razvoju zdravstvene nege v celjski regiji.

Upokojile so se: Marija Hribar, Metka Zagradišnik, Suzana Končan, Marjana Jager, Branka Klinc, Ivanka Kroat, Marinka Kerstain, Martina Klobčar Črep, Magdalena Fajs, Stanka Črep, Apolonija Filipšek, Nada Brezovnik, Patricija Verdel, Maksimiljana Bolarič, Metka Poslek, Marjana Slemenšek, Jasna Balban, Majda Hrastnik, Nada Herbalj, Sonja Gorenjak Nikodijerič, Mojca Škrabl, Brigita Kitek, Brigita Rabuza, Karmen Lazar in Benjamina Hajnšek. Društvo se jim iskreno zahvaljuje za njihovo strokovnost, predanost, človečnost in dragocen prispevek k razvoju zdravstvene nege ter jim v novem življenjskem obdobju želi veliko zdravja, zadovoljstva in lepih trenutkov.

Društvo pa je ob tej priložnosti najzaslužnejšim tudi tokrat podelilo srebrne znake društva, posebno priznanje za delo in naziv častni član za leto 2026.

Srebrni znak DMSBZT Celje je prejela **MATEJA MARTIČ PEKOVŠEK**.

Kolektiv Dispanzerja za šolske otroke in mladino Zdravstvenega doma Celje je gospo Martič Pekovšek predlagal zaradi njenega dolgoletnega delovanja na področju zdravstvene nege otrok in mladostnikov ter pomembnega prispevka k razvoju preventivne zdravstvene dejavnosti v celjski regiji.

Mateja Martič Pekovšek je po končani Srednji zdravstveni šoli v Celju študij nadaljevala na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani, kjer je leta 1997 diplomirala.

Svojo poklicno pot je začela v Zdravstvenem domu Celje, kjer se je leta 1997 zaposlila v patronažni službi. Kmalu je prepoznala veselje do dela z otroki in mladostniki, zato je svojo strokovno pot nadaljevala v Dispanzerju za šolske otroke in mladino. Sprva je delovala kot preventivna medicinska sestra pri sistematskih pregledih otrok in mladostnikov. Leta 2002 je prevzela vodenje zdravstvene nege kot odgovorna medicinska sestra Dispanzerja za šolske otroke in mladino Zdravstvenega doma Celje, kjer svoje delo opravlja še danes. Redno izvaja zdravstveno-vzgojno in preventivna predavanja ter tako pomembno prispeva k večji zdravstveni ozaveščenosti otrok, mladostnikov in njihovih družin.

Od leta 2017 opravlja tudi funkcijo namestnice glavne medicinske sestre Zdravstvenega doma Celje, kjer aktivno sodeluje pri organizaciji dela,

razvoju zdravstvene nege ter zagotavljanju kakovosti zdravstvene obravnave.

Kot vodja spodbuja profesionalnost, medsebojno sodelovanje, empatijo in spoštovanje ter pomembno prispeva k pozitivnemu delovnemu vzdušju in razvoju zdravstvene nege.

Sodelavci jo opisujejo kot izjemno odgovorno, delovno in predano sodelavko, ki je vedno pripravljena deliti svoje znanje, izkušnje in strokovno podporo. Predlagatelj so v obrazložitvi med drugim zapisali: »Draga Mateja, tvoje delo presega meje poklica – je poslanstvo. Tvoja toplina, človečnost in neomajna pripravljenost pomagati puščajo sledi v življenjih otrok, mladostnikov, staršev in sodelavcev. S svojim zgledom dokazuješ, kaj pomeni biti medicinska sestra z velikim srcem – strokovna, sočutna in vedno tam, kjer te najbolj potrebujejo. Hvaležni smo, da te imamo, in ponosni, da lahko delamo ob tebi.«

Srebrni znak DMSBZT Celje je prejela **NADA MAJGER**.

Aktiv namestnic direktorjev za področje zdravstvene nege in oskrbe ter vodij služb celjske regije je Nada Majger za prejemnico srebrnega znaka DMSBZT Celje predlagal zaradi njenih dolgoletnih in vidnih prispevkov na področju strokovnega, razvojnega in organizacijskega delovanja v zdravstveni negi.

Nada Majger je leta 1987 diplomirala na Višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani ter se kot študentka Splošne bolnišnice Celje zaposlila na Internem intenzivnem oddelku. Leta 1995 je svojo poklicno pot nadaljevala v Domu Nine Pokorn Grmovje kot višja medicinska sestra. Leta 2000 je prevzela vodenje zdravstvene nege, leta 2005 pa diplomirala na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani.

V Domu Nine Pokorn Grmovje je svoje strokovno delovanje usmerila predvsem na področje dela z osebami s težavami v duševnem zdravju. Kot vodja zdravstvene nege uspešno vodi tim zaposlenih, spodbuja strokovni razvoj sodelavcev, krepi medsebojno sodelovanje in spoštovanje ter aktivno prispeva k ustvarjanju pozitivne in spodbudne delovne klime.

Pomemben strokovni in razvojni prispevek predstavlja uvedba modela dela »kongruentna odnosna nega« leta 2017, pri katerem je Nada Majger prevzela vlogo vodje projekta. Njegova uvedba je pomembno prispevala k višji kakovosti zdravstvene nege, večjemu zadovoljstvu stanovalcev ter boljši povezanosti, strokovni samozavesti in kompetentnosti zaposlenih.

S svojim dolgoletnim strokovnim delovanjem, vodstveno vlogo ter razvojnimi in inovativnimi pristopi je Nada Majger pomembno prispevala k razvoju zdravstvene nege, večji prepoznavnosti stroke ter dvigu kakovosti zdravstvene obravnave v celjski regiji.

Srebrni znak DMSBZT Celje je prejel **JERNEJ JEROMEL**.

Delo diplomiranega zdravstvenika opravlja od leta 2013. Od leta 2015 je

zaposlen v Urgentnem centru Celje kot diplomirani zdravstvenik v reševalnem vozilu Enote za splošno nujno medicinsko pomoč.

Leta 2020 je magistriral na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru, smer Urgentna stanja v zdravstvu. Poleg kliničnega dela se aktivno posveča pedagoškemu in mentorskemu delu, je habilitiran predavatelj na Fakulteti za zdravstvene vede Celje, kjer predava in vodi kabinetne vaje pri predmetu Nujna medicinska pomoč ter zdravstveno varstvo v izrednih razmerah. Na področju izobraževanja in usposabljanja je licenciran inštruktor temeljnih postopkov oživljanja odraslih ter inštruktor prvih posredovalcev pri oživljanju odraslih ter inštruktor postopkov oživljanja novorojenčkov pri Evropskem reanimacijskem svetu. V okviru Sekcije reševalcev je član izvršilnega odbora ter redno sodeluje pri pripravi in izvedbi strokovnih tečajev in srečanj.

Od leta 2024 opravlja delo sekretarja za zdravje v Sektorju za nujno medicinsko pomoč in izredne razmere. Aktivno sodeluje pri oblikovanju in izboljševanju sistemskih rešitev na področju nujne medicinske pomoči v Sloveniji.

Sodeluje tudi v različnih strokovnih delovnih skupinah, med drugim kot član Delovne skupine za digitalizacijo nujne medicinske dokumentacije ter član delovne skupine za pripravo specializacij s področja urgentnih stanj za zdravstveno nego. Aktivno sodeluje pri implementaciji sistema prvih posredovalcev ter pri razvoju sistema psihosocialne podpore zaposlenim v nujni medicinski pomoči. Je idejni vodja ter član programske-organizacijskega odbora Bivtriate urgentnih stanj in Celjskih dnevov urgence. Pri Zbornici – Zvezi deluje tudi kot član skupine za strokovni nadzor in svetovanje.

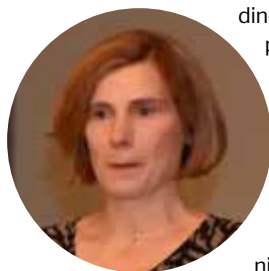
Njegovo delo pomembno vpliva na razvoj stroke in izboljšanje organizacije nujne medicinske pomoči na nacionalni ravni, sta v obrazložitvi zapisala Jure Nežmah, vodja Enote SNMP in Mateja Podergajs, pomočnica direktorja za področje zdravstvene nege v Splošni bolnišnici Celje.

Srebrni znak DMSBZT Celje je prejel **TIM ZDRAVSTVENE NEGE IZ ZDRAVSTVENEGA DOMA SLOVENSKE KONJICE**

Zdravstveni dom Slovenske Konjice ima dolgoletno tradicijo zagotavljanja primarne zdravstvene oskrbe prebivalcem občin Slovenske Konjice, Zreče in Vitanje.

Srednje medicinske sestre, zdravstveni tehniki, diplomirane medicinske sestre in magistri zdravstvene nege predstavljajo temelj delovanja Zdravstvenega doma Slovenske Konjice. Njihovo delo je prisotno na vseh ravneh zdravstvene oskrbe – od preventive do kurative, v ambulantah, na terenu in v lokalni skupnosti.

Na področju patronažne dejavnosti diplomirane medicinske sestre skrbijo za novorojenčke in otročnice, spremljajo kronične bolnike, invalide in starostnike, izvajajo preventivne obiske, zdravstveno-vzgojno delo ter nudijo podporo posameznikom in družinam v domačem okolju.

V ambulantah družinske medicine in referenčnih ambulantah imajo srednje in diplomirane medicinske sestre ter magistri zdravstvene nege osrednjo vlogo pri spremljanju kroničnih bolnikov, izvajanju preventivnih pregledov ter zdravstveno-vzgojnem delu.

Pomembno vlogo ima negovalni kader tudi v pediatrični dejavnosti. Pediatrične medicinske sestre skrbijo za otroke in mladostnike ter njihove družine, izvajajo preventivne preglede, cepljenja in zdravstveno-vzgojno svetovanje ter s tem pomembno prispevajo k zdravemu razvoju najmlajših.

Zdravstvena nega je pomembno vključena tudi v zobozdravstveno dejavnost, kjer medicinske sestre pri zobozdravniku in ortodontu sodelujejo pri preventivnih programih, zdravstveni vzgoji ter asistenci pri posegih. Njihovo delo pomembno prispeva k ohranjanju ustnega zdravja prebivalstva vseh starostnih skupin.

V okviru centra za krepitev zdravja diplomirane medicinske sestre in magistri zdravstvene nege izvajajo številne preventivne programe, delavnice in svetovanja, usmerjene v promocijo zdravega življenjskega sloga, obvladovanje kroničnih bolezni ter krepitev zdravja posameznikov in skupnosti. Pomembno vlogo imajo tudi v centru za duševno zdravje, kjer sodelujejo pri obravnavi oseb z duševnimi stiskami.

Zaposleni na področju reševalne dejavnosti in nujne medicinske pomoči, srednje medicinske sestre, zdravstveni tehniki, diplomirane medicinske sestre in magistri zdravstvene nege so nepogrešljivi člani ekip, ki zagotavljajo hitro, strokovno in varno oskrbo v nujnih situacijah. Reševalna postaja Zdravstvenega doma Slovenske Konjice poleg nujnih intervencij uspešno izvaja tudi onkološke, dializne, sanitetne in nenujne prevoze.

Služba nujne medicinske pomoči že skoraj dvajset let aktivno sodeluje na tekmovanjih ekip nujne medicinske pomoči na Rogli, zaposleni pa so v preteklosti dosegali vidne uspehe tudi na mednarodnih tekmovanjih na Češkem, Hrvaškem in Cipru.

Posebnost Zdravstvenega doma Slovenske Konjice predstavlja tudi visoka stopnja povezanosti med zaposlenimi, saj medosebni odnosi in sodelovanje temeljijo na spoštovanju, strokovnosti in timskem delu.

Negovalni tim Zdravstvenega doma Slovenske Konjice s svojim strokovnim, predanim in humanim delom pomembno prispeva k razvoju zdravstvene oskrbe ter ugledu zdravstvenega doma. Navedeno predstavlja trdno in utemeljeno podlago za podelitev srebrnega znaka. Zapis je pripravil direktor za voda, Dejan Verhovšek.

Priznanje za življenjsko delo je prejela **CVETKA SKALE** na pobudo glavne medicinske sestre Ginekološko-porodniškega oddelka Splošne bolnišnice Celje Irene Sojč ter kolektiva oddelka.

Cvetka Skale se je pokončani Srednji zdravstveni šoli v Celju leta 1986 zaposlila v Splošni bolnišnici Celje na Odseku za neonatalno pediatrijo Ginekološko-porodniškega oddelka, kjer deluje še danes. Leta 2002 je diplomirala na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani in se posvetila področju podpore in pomoči materam pri dojenju. Pri Zvezi avstrijskih društev svetovalcev za dojenje se je leta 2004 v avstrijskem Gröbmingu udeležila pripravljalnega tečaja za opravljanje mednarodnega izpita IBCLC. Kot prva medicinska sestra v Sloveniji, je takrat še v nemškem jeziku uspešno opravila izpit za mednarodno pooblaščen svetovalko za laktacijo – IBCLC. Prevzela je vodenje Skupine za podporo dojenju.

Leta 2016 je zaključila študij na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju ter pridobila naziv univerzitetna diplomirana organizatorica dela. Leta 2006 je bila ena izmed ustanovnih članic Društva svetovalcev za laktacijo in dojenje Slovenije, katerega predsednica je še danes.

Je članica Nacionalnega odbora za spodbujanje dojenja pri UNICEF Slovenija. Marca 2012 je prejela priznanje za večletno uspešno delo na področju spodbujanja dojenja. V okviru nacionalnega odbora ima tudi status zunanje ocenjevalke za pridobitev nazivov »Novorojenčku prijazna porodnišnica« in »Dojenju prijazna zdravstvena ustanova«.

Aktivno sodeluje pri organizaciji strokovnih srečanj »IBCLC svetovalci izboljšujemo znanje«. Kot vabljen predavateljica sodeluje tudi z Medicinsko fakulteto v Splitu, kjer v okviru Katedre za družinsko medicino predava na tečajih o dojenju.

Na Visoki zdravstveni šoli v Celju je kot predavateljica iz prakse izvajala predavanja pri predmetih Humana laktacija in Zdravstvena nega otroka. Leta 2017 je bila izvoljena v naziv predavateljice za področje zdravstvene nege. Deluje tudi kot klinična mentorica študentom ter koordinatorka kliničnega usposabljanja za področje zdravstvene nege otroka.

Pomembno je prispevala tudi k vzpostavitvi projekta »Priprave na porod in starševstvo v Splošni bolnišnici Celje«, ki je na njeno pobudo uspešno začel januarja 2018.

Redno sodeluje tudi z mediji pri pripravi strokovnih vsebin in promocijskih oddaj o dojenju.

Kot predavateljica sodeluje na UNICEF-ovih modularnih tečajih o dojenju za osebje porodnišnic, kjer izvaja tudi praktične vaje s področja dojenja. Od leta 2014 kot strokovna sodelavka sodeluje z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje pri projektih »Skupaj za zdravje« in »MoST«, kjer sodeluje pri razvoju preventivnih programov in strokovnih smernic.

Leta 2019 je postala članica delovne skupine za prenovu Smernic zdravega prehranjevanja otrok, leta 2021 pa članica Stalne delovne skupine za preventivno varstvo novorojenčkov. Od leta 2019 je članica Izvršilnega odbora pediatrične sekcije medicinskih sester pri Zbornici – Zvezi, od leta 2020 pa članica ožje projektne skupine za vzpostavitev Dojenju prijaznih mest pod okriljem Ministrstva za zdravje Republike Slovenije in UNICEF Slovenija.

Njeno obsežno strokovno in raziskovalno delo je usmerjeno predvsem na področje podpore, promocije in svetovanja pri dojenju ter oblikovanja strokovnih smernic za uspešno dojenje in zdravo prehrano doječih mater.

Naziv častni član DMSBZT Celje je prejel **DR. IZTOK ŠTEFANEC**.

Dr. Iztok Štefanec v DMSBZT Celje že več kot deset let predava s področja zakonodaje. V tem času je poglobljeno spoznal specifične zdravstvene in babiške nege ter s svojim strokovnim znanjem pomembno prispeval k pravni ozaveščenosti in strokovni usposobljenosti zaposlenih v zdravstvu. Za njegovo predano sodelovanje, strokovno podporo in dolgoletno povezovanje pravne ter zdravstvene stroke mu društvo podeljuje naziv častnega člana.

Dr. Iztok Štefanec je svetovalec Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Leta 2018 je doktoriral na področju ustavnega prava. Svojo poklicno pot je začel kot raziskovalec in asistent na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani. Kasneje se je zaposlil na Ustavnem sodišču Republike Slovenije, med letoma 2021 in 2025 pa je deloval kot pravni sodelavec na Evropskem sodišču za človekove pravice v Strasbourg. Leta 2021 je izšla njegova znanstvena monografija z naslovom *Kolizija človekovih pravic v ustavnosodni presoji*.

Leta 2010 je na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani zaključil univerzitetni študij prava, leta 2018 pa je pod mentorstvom prof. dr. Saše Zagorca z oceno cum laude uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo z naslovom *Kolizija človekovih pravic v ustavnosodni presoji*.

Prve delovne izkušnje je pridobil pri Varuhu človekovih pravic Republike Slovenije v okviru Pravne klinike za begunce in tužce ter kot pripravnik na Veleposlaništvu Republike Slovenije v Washingtonu. Po pripravništvu na Okrožnem sodišču v Murski Soboti in na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije je deloval kot raziskovalec in asistent na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani. Pedagoško je sodeloval tudi s Fakulteto za upravo Univerze v Ljubljani, Pravno fakulteto Univerze v Mariboru ter Fakulteto za varnostne vede Univerze v Mariboru.

Bil je član raziskovalne skupine ARRS v projektu *Vključevanje pravnega izrazja evropskega prava v slovenski pravni sistem*. Od marca 2019 do aprila 2021 je opravljal delo svetovalca na Ustavnem sodišču Republike Slovenije, med letoma 2021 in 2025 pa delo pravnega sodelavca na Evropskem sodišču za človekove pravice v Strasbourg.

(Fotografije: Peter Tovornik Čepin)

Mednarodni dan higiene rok

KLEMEN VIDOVIČ

Ob mednarodnem dnevu higiene rok, 5. maja, smo Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ptuj-Ormož v sodelovanju z dijaki programa Zdravstvena nega Gimnazije Ormož in Splošno bolnišnico Ptuj v prostorih ptujske bolnišnice na stojnici skupaj ozaveščali o pomenu pravilne higiene rok.

Namen dogodka je bil paciente, zaposlene in obiskovalce spodbuditi k razmišljanju o pomembnosti higiene rok ter poudariti pomen dobro razkuženih rok pri preprečevanju, širjenju okužb in ohranjanju zdravja. Na stojnici smo predstavili pravilno tehniko razkuževanja rok ter pomen dosledne higiene rok v zdravstvenem okolju in vsakdanjem življenju. Posebno zanimanje je pritegnilo praktično preverjanje uspešnosti razkuževanja rok pod UV-lučko, kjer so lahko udeleženci sami preverili, kako temeljito so si razkužili roke. Takšen prikaz je na zelo nazoren in zanimiv način pokazal, kako hitro lahko pri razkuževanju izpustimo posamezne dele rok. Vsi, ki so

bili pri preverjanju uspešni, so prejeli tudi simbolične diplome in promocijska razkužila (KIMI). Dijaki SZŠ Ormož so s svojim znanjem, zavzetostjo in pristopom aktivno sodelovali pri predstavitvah ter ozaveščanju obiskovalcev. Udeleženci so dogodek dobro sprejeli, saj jim je stojnica ponudila priložnost

za aktivno sodelovanje, zanimive praktične prikaze in pridobivanje koristnih informacij, ki jih lahko uporabijo pri svojem delu in v vsakdanjem življenju. S skupnimi močmi tako širimo zavedanje, da so čiste roke eden najpomembnejših korakov k varnejšemu in bolj zdravemu okolju.

Stojnica ob mednarodnem dnevu higiene rok – dijaki programa Zdravstvena nega Gimnazije Ormož in zaposleni iz SB Ptuj (Fotografija: arhiv društva)

Povezani za zdravje: fakulteta, stroka in lokalna skupnost

JANJA PUNGARTNIK

V organizaciji društva je 7. aprila 2026 potekalo spletno strokovno predavanje z naslovom Povezani za zdravje: fakulteta, stroka in lokalna skupnost. Predavanje je znova poudarilo pomen sodelovanja med izobraževalnimi ustanovami, zdravstveno stroko ter lokalnim okoljem pri krepitvi zdravja in preventive.

Teme je predstavljala pred. Tina Vetter, mag. zdr. nege s Fakultete za zdravstvene in socialne vede Slovenj Gradec, ki je udeležence seznanila z aktualnimi vsebinami s področja varnosti in ohranjanja zdravja v domačem okolju. Predavanje je bilo razdeljeno na več tematskih sklopov, v katerih je predavateljica predstavila preprečevanje padcev v domačem okolju, preprečevanje okužb ter pravilno uporabo in shranjevanje zdravil doma.

Vsebina predavanja je bila usmerjena predvsem v praktične ukrepe, s katerimi lahko posamezniki zmanjšajo tveganje za poškodbe, okužbe in nepravilno uporabo zdravil. Posebej je bilo poudarjeno,

da so prav preventivne aktivnosti eden ključnih dejavnikov za ohranjanje kakovosti življenja, samostojnosti in varnosti posameznika, predvsem pri starejših in kronično bolnih osebah. Udeleženci so skozi podane primere in uporabne nasvete pridobili številna znanja, ki jih lahko uporabijo tako pri svojem delu kot tudi v vsakodnevnem življenju.

Udeleženci so pohvalili aktualnost izbranih tem, razumljivo predstavitev vsebin ter kakovost predavanja. Dogodek je znova pokazal, kako pomembno je povezovanje različnih področij – fakultete, zdravstvene stroke in lokalnega okolja – pri promociji zdravja in preventivnem delovanju. Prav sodelovanje med izobraževalnimi institucijami in strokovnimi društvi omogoča prenos sodobnih znanj v prakso ter prispeva k večji zdravstveni pismenosti prebivalstva.

(Vir: Lastni arhiv)

Aurikuloterapija – moč ušesa za boljše počutje, manj stresa in več energije

23. aprila 2026 smo organizirali spletno predavanje z naslovom *Aurikuloterapija – moč ušesa za boljše počutje, manj stresa in več energije*. Predavanje je bilo namenjeno članom društva, ki jih zanimajo sodobni ter dopolnilni pristopi za izboljšanje dobrega počutja in ohranjanje zdravja.

(Vir: Lastni arhiv)

Aurikuloterapija temelji na stimulaciji posameznih točk na ušesu, ki naj bi bile povezane z različnimi deli telesa in človekovim počutjem. Udeleženci so spoznali osnovna načela metode, možnosti njene uporabe pri zmanjševanju stresa, sproščanju, izboljšanju počutja ter podpori pri različnih vsakodnevnih težavah.

Udeleženci so predavanje opisali kot »zelo zanimivo«, »poučno«, »odlično predstavljeno« in »uporabno tudi v domačem okolju«. Več jih je poudarilo, da so prvič slišali za aurikuloterapijo in da jih je tema spodbudila k dodatnemu raziskovanju literature ter praktični uporabi posameznih tehnik. Med odzivi so udeleženci zapisali tudi, da si želijo več podobnih vsebin, saj menijo, da so teme, povezane s skrbjo za dobro počutje, preprečevanjem stresa in samozdravljenjem, danes še posebej pomembne.

Tovrstna strokovna dokazujejo, da zdravstveni delavci prepoznavajo pomen celostnega pristopa k človeku ter vse bolj vključujejo vsebine, ki podpirajo ravnovesje med telesnim in duševnim zdravjem.

Mednarodni dan babic 2026 – »Milijon babic več«

Ob mednarodnem dnevu babic, ki ga vsako leto obeležujemo 5. maja, je strokovno društvo organiziralo spletno strokovno srečanje z naslovom »Milijon babic več«. Dogodek je potekal 5. maja 2026 in je bil namenjen prazniku, strokovnemu povezovanju, izmenjavi znanja ter poudarjanju pomembne vloge babic v sodobni družbi.

(Vir: Lastni arhiv)

Letošnji mednarodni dan babic je potekal pod sloganom »Milijon babic več«, ki opozarja na globalno potrebo po večjem številu babic ter na pomembnost njihove vloge pri zagotavljanju kakovostne in varne obravnave žensk, novorojenčkov in družin. Babice s svojim strokovnim znanjem, podporo in spremljanjem pomembno prispevajo k zdravju žensk skozi celotno življenjsko obdobje ter k zdravemu začetku življenja novorojenčka.

Udeležence sta v uvodu pozdravili Sonja Harnik, dipl. babica, mag. zdr. nege, ter Anita Prelec, predsednica Zbornice - Zveze. Ob tej priložnosti je poudarila pomen poklica babice in njihove nenadomestljive vloge v družbi. V svojem nagovoru je izpostavila: »Babice niso prisotne le ob rojstvu novega življenja, temveč ženskam in družinam stojijo ob strani v trenutkih, ki jih zaznamujejo za vse življenje. Njihovo delo temelji na strokovnosti, zaupanju, toplini in srčnosti.«

V strokovnem delu srečanja je Klara Prause, dipl. babica, predstavila predavanje *Dojenje – najboljši začetek življenja*. Predavateljica je poudarila pomen dojenja za zdrav razvoj otroka, vpliv na zdravje matere ter pomembno podporo babice pri začetku in vzpostavljanju dojenja. Poudarila je, da imajo strokovna pomoč, razumevanje in spodbuda pomembno vlogo pri samozavesti mater in uspešnem dojenju.

V nadaljevanju je Karmen Širnik, dipl. babica, predstavila delo v enoti za neonatologijo ter vlogo diplomirane babice pri obravnavi novorojenčkov in njihovih družin. Predavanje je osvetlilo zahtevno, odgovorno in izjemno pomembno področje

delo, kjer babice s svojim znanjem, strokovnostjo in empatijo pomembno prispevajo k celostni obravnavi novorojenčka ter podpiri staršem v prvih dneh življenja otroka.

Srečanje je znova pokazalo, kako pomembna je vloga babic, saj niso prisotne le ob rojstvu otroka, temveč pomembno spremljajo žensko, otroka in družino skozi različna življenjska obdobja. Njihovo delo temelji na strokovnosti, zaupanju, podpori in skrbi za človeka.

Strokovno društvo se ob tej priložnosti vsem babicam zahvaljuje za njihovo predano delo, strokovnost in človečnost ter jim ob mednarodnem dnevu iskreno čestita.

Gibanje je zabava – ob mednarodnem dnevu medicinskih sester

12. maja 2026 smo obeležili mednarodni dan medicinskih sester nekoliko drugače – aktivno, sproščeno in v dobri družbi. Dogodek **Gibanje je zabava**, ki je bil namenjen spodbujanju zdravega življenjskega sloga, medsebojnemu povezovanju in prijetnemu druženju, je bil, zaradi deževno-sneženega vremena, iz športnega dvorišča v Starem trgu pri Slovenj Gradcu, prestavljen v malo dvorano MKC Centra Slovenj Gradec.

Udeleženke in udeleženci smo se prepustili polurni zabavni vadbi, ki jo je vodila predstavnica Centra za krepitev zdravja Dravograd. Vadba je bila prilagojena vsem udeležencem, zato je dogodek potekal v sproščeni in pozitivni vzdušju. S seboj smo prinesli dobro voljo in pripravljenost, da tudi sami naredimo nekaj za svoje zdravje in počutje.

Dogodek je bil lepa priložnost, da smo ob svojem prazniku poudarili pomen gibanja, skrbi zase in ohranjanja dobrega počutja. Zdravstveni delavci pri svojem delu pogosto skrbimo za druge, zato je pomembno, da znamo poskrbeti tudi zase. Gibanje, druženje in sproščen pogovor so preprosti, a pomembni načini za krepitev zdravja, dobrih odnosov in povezanosti med nami.

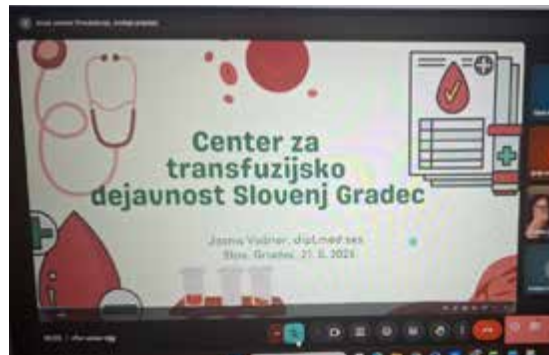
Po vadbi je sledilo kratko druženje s pogostitvijo, kjer smo si izmenjali vtise, se nasmejali in v prijetnem vzdušju tudi zaplesali. Dogodek je znova pokazal, da se strokovna pripadnost gradi tudi skozi neformalna srečanja, sproščene trenutke in skupne aktivnosti.

(Vir: Lastni arhiv)

Transfuzijska dejavnost v praksi zdravstvene nege

1. maja 2026 smo organizirali spletno predavanje z naslovom **Transfuzijska dejavnost v praksi zdravstvene nege**. Predavanje je potekalo preko spletne platforme Google Meet in je bilo namenjeno članicam in članom društva. Udeležilo se ga je **59 članic**. Predavateljica je bila **Jasna Vošner, dipl. m. s.**, zaposlena na Zavodu Republike Slovenije za transfuzijsko medicino, v Centru za transfuzijsko dejavnost Slovenj Gradec. Udeležencem je predstavila delovanje Centra za transfuzijsko dejavnost Slovenj Gradec ter zgodovinski razvoj transfuzijske dejavnosti na Koroškem. Poseben poudarek je namenila praktičnim vidikom transfuzijske dejavnosti, ki so neposredno povezani z delom medicinskih sester na posameznih oddelkih.

(Vir: Lastni arhiv)

V nadaljevanju predavanja je bila predstavljena pot vzorca od sprejema do izdaje krvnih komponent. Poudarjena je bila vloga medicinske sestre pri pravilnem naročanju, odvzemu, označevanju in pošiljanju vzorcev ter pri zagotavljanju varnosti pacienta v celotnem transfuzijskem procesu. Predavanje je opozorilo, da je natančno, odgovorno in strokovno delo zdravstvene nege ključnega pomena za preprečevanje napak ter za varno in kakovostno transfuzijsko obravnavo.

Strokovno srečanje je bilo pomembna priložnost za osvežitev znanja, izmenjavo izkušenj in razmislek o vsakodnevni praksi zdravstvene nege na področju transfuzijske dejavnosti. Udeleženci so lahko v razpravi zastavili vprašanja ter pridobili dodatna pojasnila, ki jim bodo v pomoč pri delu na kliničnih oddelkih.

S predavanjem smo znova poudarili pomen stalnega strokovnega izpopolnjevanja medicinskih sester in drugih zdravstvenih delavcev. Transfuzijska dejavnost je področje, kjer so znanje, doslednost in medpoklicno sodelovanje izjemno pomembni, saj neposredno vplivajo na varnost pacienta in kakovost zdravstvene obravnave.

Ergonomija v negovalnem timu – strokovno srečanje v DMSBZT Celje

TOMISLAVA KORDIŠ

V prostorih DMSBZT Celje je 8. aprila 2026 potekalo strokovno izobraževanje z naslovom Ergonomija v negovalnem timu, ki ga je vodila profesorica športne vzgoje Jasmina Mauko Dimovski. Dogodka se je udeležilo več zdravstvenih delavcev, ki se pri svojem delu vsakodnevno srečujejo z različnimi telesnimi in psihičnimi obremenitvami.

Uvodoma je predavateljica predstavila temeljne pojme ergonomije ter poudarila njen pomen v zdravstveni negi. Poudarila je, da so zdravstveni delavci zaradi narave dela pogosto izpostavljeni obremenitvam hrbtenice, nepravilnim gibalnim vzorcem ter ponavljajočim se gibom, kar lahko vodi v kronične bolečine in poškodbe. Posebej je opozorila na pomen pravilnega ročnega upravljanja z bremenom ter na nujnost zavedanja lastne telesne drža pri izvajanju negovalnih postopkov. Poleg fizičnih obremenitev je izpostavila tudi psihične obremenitve, ki pomembno vplivajo na splošno dobro počutje zaposlenih.

Teoretičnemu delu je sledila kratka razprava, v kateri so udeleženci delili svoje izkušnje in izzive iz kliničnega okolja, nato pa je sledil osrednji praktični del srečanja.

V okviru delavnice so udeleženci aktivno izvajali različne vrste vaj, usmerjene v preprečevanje in zmanjševanje telesnih obremenitev. Poseben

poudarek je bil na korektivnih vajah za najbolj obremenjene mišične skupine, krepilnih vajah za stabilizacijo hrbta, ramen in nog ter razteznih vajah za sproščanje mišične napetosti. Predavateljica je predstavila tudi enostavne vaje, ki jih je mogoče izvajati neposredno na delovnem mestu, tudi s pomočjo stola ali v omejenem prostoru, kar je udeležencem omogočilo lažjo prenosljivost znanja v vsakodnevno prakso.

Ob zaključku je sledil povzetek ključnih sporočil, kjer je bilo poudarjeno, da lahko z upoštevanjem osnovnih ergonomskih načel ter rednim izvajanjem ustreznih vaj pomembno zmanjšamo tveganje za

nastanek poškodb in izboljšamo kakovost dela. Udeleženci so imeli možnost zastaviti dodatna vprašanja ter pridobiti individualne nasvete za prilagoditev vaj svojim potrebam. Za izvedbo vaj smo od profesorice prejeli tudi žogice, ki smo jih lahko obdržali, seveda v upanju, da se naučenih vaj lotimo tudi doma.

Strokovno srečanje je bilo zelo dobro sprejeto, saj je ponudilo konkretna in uporabna znanja za ohranjanje zdravja zaposlenih v negovalnem timu ter spodbudilo razmislek o pomenu skrbi zase kot pomembnem delu profesionalne odgovornosti v zdravstveni negi.

Med srečanjem (Fotografija: arhiv društva)

Kompetenčni center: Življenjska aktivnost dihanje, dihalne kanile, strokovno izpopolnjevanje z učno delavnico

DUNJA GORNJAK, PETRA KOLBL

Na DMSBZT Maribor je aprila potekalo strokovno izpopolnjevanje z učno delavnico Dihalne kanile – vloga medicinske sestre pri zdravstveni vzgoji pacienta s traheostomo. Udeleženci so osvežili in poglobili znanje o oskrbi pacienta s traheostomo, pravilnem ravnanju in rokovanju s traheostomskimi kanilami ter se seznanili z ukrepi, s katerimi lahko učinkovito preprečujemo morebitne zaplete.

Opredelili smo dihalne kanile, postopke menjave dihalne kanile (brez tesnilke, s tesnilko), menjave dihalne kanile pri formirani oziroma dolgotrajni stomi, namestitvev in čiščenje govorne kanile, odstranitev dihalne kanile, prevezo/pritrnitev dihalne kanile, opazovanje dihanja, dokumentiranje opazovanj, odstopanj in intervencij ter zdravstveno vzgojo v zvezi z aktivnostjo.

V praktičnem delu na učni delavnici so udeleženci pod strokovnim vodenjem utrjevali postopke nege in čiščenja trahealne kanile, menjavo trahealne kanile in pravilno aspiracijo dihalnih poti skozi traheostomo. Spoznali so tudi različne vrste trahealnih kanil.

Poseben poudarek je bil namenjen zdravstveno-vzgojnemu delu medicinskih sester tako v kliničnih

okoljih kot tudi v pacientovem domačem okolju, saj sta pravilna edukacija in podpora pacientu in svojem ključnega pomena za varno in kakovostno oskrbo pacientov s traheostomo.

Udeleženci so prišli iz različnih delovnih sredin, največ jih je bilo iz različnih zavodov, domov starejših, UKC Maribor in patronažnega varstva. Udeleženci so med delavnicami izmenjali dragocene izkušnje iz vsakodnevne prakse.

Dogodka se je ponovno udeležilo veliko zaposlenih s področja zdravstvene nege, prav zato je prispeval k nadgradnji strokovnega znanja in kakovostnejši nadaljnji zdravstveni obravnavi pacientov s traheostomo v kliničnem in tudi domačem okolju.

Po končani učni delavnici (Fotografija: DMSBZT Maribor)

Pravila zdravega življenja Vpliv pravilnega dihanja na odpravo bolečine

DUŠAN ČELAN, JADRANKA STRIČEVIČ

V DMSBZT Maribor smo 21. maja prisluhnili in aktivno sodelovali na strokovnem srečanju, posvečenem ohranjanju in izboljševanju zdravja.

Prva tema je imela naslov PRAVILA ZDRAVEGA ŽIVLJENJA. Na žalost je to področje popolnoma izpuščeno v pedagoških programih šol na vseh ravneh, čeprav podaja za življenje in zdravje posameznika zelo pomembne informacije.

Pravila zdravega življenja vsebujejo tri področja:

1. ZDRAVA PREHRANA

Veliko je različnih nasvetov in diet, ki bi naj izboljševale počutje in zdravje posameznika. V knjigi PREHRANSKI KOMPAS sta pisec in zdravnik natančno preverila in opisala zelo različne diete in podala zaključke o najbolj zdravi prehrani. Beli kristalni

sladkor je zdravju najbolj škodljiva snov, ki se zelo hitro resorbira in zelo dvigne nivo inzulina, kar v telesu povzroči povečano odlaganje strupenega visceralnega maščevja, povzroča vnetje in deluje celo kancerogeno. Priporočena je raznovrstna prehrana, ki vsebuje nenasičene maščobe in proteine, še posebej rastlinskega izvora. V knjigi je prikazana raziskava, v kateri so preiskovance z arterijskimi pretočnimi motnjami preusmerili na vegetarijansko prehrano. V treh letih so bile arterije teh preiskovancev popolnoma očiščene in prehodne.

2. SPANJE

Človeško telo potrebuje približno 8 ur spalnega počitka, ki pa je zelo aktivno. V telesu potekajo številni anabolni procesi (na primer gradnja novih mišičnih vlaken) in regeneracija možganskega tkiva (čiščenje vstopnega spominskega centra hipokampusa in selitev pomembnih informacij v možgansko skorjo).

3. POMEN GIBANJA ZA ZDRAVJE

Telesna vadba ima neverjetno pozitiven učinek na delovanje in zdravje naših teles. V raziskavi so našli 40 bolezenskih stanj, ki nastanejo, če nismo telesno aktivni. Redna telesna aktivnost je praktič-

no zdravilna. V različnih strokah medicine jo uvajajo kot zdravilno sredstvo (kardiologija, onkologija, psihiatrija, fizikalna in rehabilitacijska medicina ...). Po telesni vadbi se v telesu sproščajo endorfini (najmočnejši protibolečinski hormoni), kortizol (najmočnejši protivnetni hormon), serotonin in dopamin (nerotransmitterja dobrega počutja).

Nujno potrebno bi bilo, da se pravila zdravega življenja vključijo v vse pedagoške procese in da družba organizira in finančno podpre vse pozitivne ukrepe za zdravo prehrano in telesno aktivnost. Vsak posameznik mora poznati ta pravila in jih upoštevati. Počutje in zdravje posameznikov bo boljše in stroški potrebnih zdravstvenih ukrepov bodo krepko nižji.

Druga teme predavanja je bila **ERGONOMIJA DELOVNEGA MESTA V ZDRAVSTVU**. Ergonomija je strokovna veda, ki proučuje in daje navodila za zdravo okolje, v katerem živimo in delamo. Delavci v zdravstvu smo izpostavljeni številnim negativnim silam, obremenitvam in tudi nevarnemu okolju, ki lahko povzroča bolezni in nezmožnost za delo. Posledice dvigovanja in prenašanja bremen so lahko resna okvara in bolezen telesa, predvsem v predelu

Med učenjem pravilnega dihanja in koristnih telesnih vaj (Fotografiji: Milena Frankič)

hrbtenice. To dejstvo je dokazano, zato je v Sloveniji zakonsko opredeljena največja dovoljena teža, ki jo lahko na delu dvigujemo (glede na starost in spol delavca). Dvigovanje in prenašanje gibalno oviranih bolnikov je zelo problematično. Obstajajo rešitve, predvsem različna dvigala, ki bi te preobremenitve preprečila. Nujno potrebna je opremljenost zdravstvenih ustanov s temi ergonomsko tehničnimi pripomočki in šolanje zdravstvenega osebja za uporabo le teh. Na Fakulteti za zdravstvene vede v Mariboru je v programu šolanja predmet ERGONOMIJA, kar bi bilo nujno potrebno uvesti v vse pedagoške zdravstvene programe. Delavci v zdravstvu skrbno skrbimo za naše bolnike, vendar to nikakor ne sme povzročati poškodb in bolezni zaposlenih v zdravstvenih ustanovah.

Vpliv pravilnega dihanja na odpravo bolečine

Predavanje je celostno osvetlilo pomen zavestnega in pravilnega dihanja za človeško telo in duha. Glavni namen je bil udeležencem predstaviti fiziološke mehanizme dihanja ter uporabne tehnike,

s katerimi lahko izboljšamo splošno zdravstveno stanje, zmanjšamo raven stresa ter povečamo svojo življenjsko energijo in odpornost ter omilimo ali odpravimo bolečino.

Strokovne ugotovitve

Predavatelj(ica) je izpostavil(a) naslednje ključne točke:

- **Fiziologija dihanja:** Poudarjen je bil pomen pravilnega delovanja trebušne prepone. Plitvo prsno dihanje pogosto vodi v kronično utrujenost, medtem ko globoko trebušno dihanje aktivira parasimpatični živčni sistem in sproži odziv sprostitve.
- **Vpliv na živčni sistem:** Z zavestnim nadzorom ritma in globine dihanja lahko neposredno vplivamo na srčni utrip, krvni tlak in zmanjšamo izločanje stresnega hormona kortizola.
- **Celična raven:** Predstavljen je bil pomen optimalne ravni kisika in ogljikovega dioksida v krvi ter njen vpliv na celično presnovo in splošno vitalnost telesa.

Praktične tehnike in uporabnost

V drugem delu predavanja so bile predstavljene preproste, a visoko učinkovite dihalne vaje za vsakodnevno rabo:

- **Tehnika 4-7-8:** Dihanje, ki dokazano pomaga pri nespečnosti in umirjanju tesnobe.
- **Uravnano dihanje (Box Breathing):** Metoda, ki jo uporabljajo vrhunski športniki in reševalci za takojšnjo mentalno osredotočenost in stabilizacijo pod stresom.
- **Polno jogijsko dihanje:** Vaja, namenjena povečanju kapacitete pljuč in boljši oskrbi tkiv s kisikom.

4. ZAKLJUČEK

Predavanje je potrdilo, da je dihanje eno najmočnejših in hkrati najbolj podcenjenih orodij za uravnavanje našega fizičnega in mentalnega zdravja. Ker je dihanje avtonomna, a hkrati zavestno nadzorljiva funkcija, predstavlja ključen element preventivne medicine in obvladovanja sodobnih življenjskih izzivov.

Izlet upokojenih medicinskih sester DMSBZT Gorenjske v glavno mesto Ljubljana

MARTA SMODIŠ

Sekcija upokojenih medicinskih sester Gorenjske je 9. aprila organizirala izlet v naše glavno mesto Ljubljana. Pot nas je vodila v Muzej novejšje in sodobne zgodovine Slovenije, kjer smo si ogledali razstavo Zdravje naše največje bogastvo, Izbrane zgodbe slovenske zdravstvene in medicinske dediščine od začetka 20. stoletja.

Kratka zgodovina razvoja sistema Nujne medicinske pomoči v Sloveniji in delovanje zdravstvenih domov je predstavil mag. Mitja Mohor, dr. med. Prav tako smo z velikim zanimanjem poslušali predavanje z naslovom Nujna stanja, ki nam ga je predstavil Matjaž Livk, dipl. zdr., kjer smo si osvežili znanja s tega področja. Sledil je vodeni ogled muzeja, kjer smo si ogledali delovna oblačila v zdravstvu, pripomočke iz številnih slovenskih muzejev, zdravstvenih in sorodnih institucij, ki izpostavljajo delovanje inštituta za zgodovino medicine. Razstava je predstavljala zgodbe iz zgodovine zdravstvenih ustanov ter delovanje zdravstvenega osebja v mirnodobnih in izrednih razmerah, kot so vojne, naravne nesreče in epidemije.

Po ogledu smo se podružili na kosilu v Pivnici Union in se nato odpravili do vzpenjače na Ljubljanski

grad, kjer smo ob čudovitem vremenu uživali v lepem razgledu po Ljubljani z različnih razglednih točk gradu. Druženje smo nadaljevali ob kavici v grajski kavarni.

Na izlet smo se odpravili z avtobusom, dobro vzdušje nas je ob pogovoru in druženju spremljalo tudi na poti domov. Izleta se je udeležilo 40 upokojenih medicinskih sester.

V Muzeju novejšje in sodobne zgodovine Slovenije

Skupinska fotografija na dvorišču Ljubljanskega gradu (Fotografiji: Marta Smodiš)

Trubarjeva domačija in Rokodelski center Ribnica, 9. aprila 2026

LJUBA STEBLOVNIK

Upokojene medicinske sestre se vedno rade odzovemo vabilu na srečanja, ki jih organizira Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana pod vodstvom Đurđe Sima ter sekcije upokojenih, ki jo vodita Olga in Jana. Tudi v soboto, 9. aprila 2026, smo se z veseljem zbrale, da bi se družile ter skupaj odkrivale in doživele kaj novega. Srečanje je obetalo zanimiv dan.

Iz Tivolija smo se v lepem pomladnem jutru odpeljale proti Trubarjevi domačiji na Rašici pri Velikih Laščah. Tam sta nas prijazno sprejela Jana in njen mož, ki je bil naš vodič. Že na začetku vasi smo se ustavili pri Trubarjevem spominskem obeležju, postavljenem ob štiristoletnici prve Trubarjeve knjige leta 1951. Na njem so zapisane njegove besede, namenjene slovenskemu ljudstvu in narodni zavesti.

Pot smo nadaljevale do mesta, kjer naj bi stala prvotna Trubarjeva hiša z mlinom in žago venecijanko. Danes so v obnovljenih prostorih urejene galerija, čitalnica in gostilna. Sprejela nas je odlična lokalna vodička, ki je del svojega življenja preživela v Nemčiji, v Tübingenu, kjer je študirala protestantsko vero ter se poglobljeno ukvarjala s Trubarjevim življenjem in delom. Njena pripoved nas je zares popeljala v čas reformacije. Z zanimanjem bi jo poslušale še dlje, a nas je že čakala topla Janina ocvirkovka, ki je z jutranjo kavico teknila še posebej.

Vožnjo smo nadaljevale po slikoviti Dolenjski, pod Veliko, Malo in Travno goro, v »dolino suhe robe« proti Novi Štifti. Tam smo si ogledale baročno romarsko cerkev, zgrajeno med letoma 1641 in 1671, z mogočno 27 metrov visoko kupolo. Navdušile so nas bogate lesene oltarne rezbarije in veličastna stoletna lipa ob cerkvi.

Pot nas je nato vodila v Ribnico. Med vožnjo smo poslušale zanimivo razlago o Ribničanih, tako imenovanih »Urbanih«, ter o tem, kako danes ohranjajo tradicijo suhe robe predvsem kot del kulturne dediščine. Sicer pa kraj danes zaznamujejo tudi uspešna podjetja, kot so Inles, Riko, Inoterm in dejavnosti podjetnika Škrabca.

V Ribnici smo se sprehodile po parku, kjer med potkami stojijo kipi znanih domačinov, med njimi tudi Jakoba Galusa Petelina, Trubarjevega sodobnika, zborovodje, organista in skladatelja.

Posebno doživetje je bil obisk Rokodelskega centra, kjer smo si ogledale prikaz izdelave »viter« za košare in prisluhnile razlagi v pristnem ribniškem narečju. Kot pravijo domačini: »Lajska je zakon!« Čeprav uporabljajo različne vrste lesa, ostaja resnica, da je »leska zakon«.

Tradicija suhe robe sega v leto 1492, ko je cesar Ribničanom dovolil prodajo lesenih izdelkov brez davka. Svoje izdelke – rešeta, žlice, grablje, posode in škafe – so nosili vse do Dunaja. Če je bilo še leta 1965 na tem območju okoli 400 izdelovalcev, sta danes ostala le še dva, predvsem zaradi ohranjanja dediščine. Podmladka skoraj ni več.

V prodajalni smo si z veseljem privoščile nekaj spominkov in uporabnih lesenih izdelkov za dom.

Dan smo sklenile zokusnim kosilom v Gostilni pri Cenetu, ki nam je dalo energijo še za naslednji dan.

Iskrena hvala društvu in organizatorjem za lepo preživet dan, poln novih spoznanj in prijetnega druženja.

Sopotnicam pa – na svidenje ob naslednji priložnosti!

Dajte svoji karieri nov zagon!

Magistrski študij

Napredna zdravstvena nega

30 mest za izredni študij v Ljubljani

Magistrski študij

Promocija zdravja

30 mest za izredni študij v Ljubljani

Magistrski študij

Management zdravstvenih organizacij

30 mest za izredni študij v Ljubljani

Doktorski študij

Zdravstvene vede

30 mest za izredni študij v Ljubljani

Informativni dnevi:

Magistrski študiji:
3. september 2026

Doktorski študij:
4. september 2026

Prvi prijavni rok:
do 31. avgusta 2026

www.fzab.si

Fakulteta za zdravstvo
Angele Boškin

Odkloni v zdravstvu: od zaznave do preprečevanja in sistemskih izboljšav

DEJAN BRANC, VESNA OSOJNIK

V sodobnem zdravstvenem sistemu vprašanje varnosti pacientov in obvladovanje odklonov postaja eden ključnih stebrov kakovosti. Z namenom kritične osvetlitve te tematike je na Zdravstveni fakulteti 23. aprila 2026 v virtualnem okolju potekalo odmevno strokovno srečanje z naslovom *Odkloni in napake v zdravstvu: Zagotavljanje varne oskrbe in preprečevanje napak v praksi*. Dogodek je bil zasnovan kot interaktivna delavnica, ki je privabila okrog 50 strokovnjakov z različnih področij zdravstva, med katerimi so pomemben del predstavljali prav izvajalci zdravstvene nege.

Glavni namen izobraževanja je bil prenos uveljavljenih dobrih praks iz tujine ter slovenski klinični praksi nastaviti kritično ogledalo. S primerjavo naprednih pristopov, ki jih že vrsto let uspešno izvajajo v Veliki Britaniji, je delavnica udeležencem ponudila več kot le teoretična izhodišča. Vzpostavila je namreč odprto platformo za izmenjavo neposrednih izkušenj o izzivih, s katerimi se zaposleni vsakodnevno srečajo ob zaznavi odklonov v domačem okolju.

O predavatelju

Strokovno srečanje je vodil **Dejan Branc, dipl. zn., specialist intenzivne nege in terapije**, ki je izkušnje kalil v slovenskem zdravstvu, danes pa kot namestnik vodje Centralne intenzivne enote v **Musgrove Park Hospital, v NHS v Veliki Britaniji** deluje na stičišču dveh različnih sistemov. Ker oba zdravstvena sistema pozna iz lastne klinične prakse, ima neposreden in realističen uvid v razlike med slovensko in britansko organizacijsko kulturo ter timsko komunikacijo, kar je predavanju dalo praktično vrednost. Svoje mednarodno znanje je prepletel s slovensko realnostjo in ključna sporočila podkrepil s primeri iz vsakodnevne kliničnega okolja.

Slovenska realnost obvladovanja odklonov: Med sistemskim strahom in željo po napredku

Predizvedbena anonimna anketa med prijavljenimi udeleženci je nastavila ogledalo realnemu stanju v slovenskem zdravstvenem prostoru. Rezultati so razkrili globoko zakoreninjeno dvojnost: ob zaznavi napaki zaposleni najpogosteje občutijo **stres, nelagodje in strah**, a hkrati v istem dogodku prepoznajo predvsem priložnost za učenje. Kot glavna

generatorja odklonov so anketirani na prvo mesto postavili **slabo komunikacijo in utrujenost zdravstvenega tima**, šele nato **pomanjkanje ustrezne strokovnega znanja posameznika**. Čeprav je termin »**kultura varnosti**« večini teoretično znan, anketa razgalja praktično vrzel – nemalo udeležencev priznava, da v vsakodnevni praksi ne vedo natančno, kako ta koncept sploh udejaniti.

Posebej zgovorno področje je transparentnost. Večina udeležencev bi napako pacientu ali svojcem razkrila brez zadržkov, vendar izključno pod pogojem, da imajo pri tem **brezpogojno podporo vodstva in jasno določene protokole**. Prav ta podatek neizprosno razkriva največjo sistemsko ranljivost: izvajalci zdravstvene nege so pripravljene na popolno odkritost, vendar le v okolju, ki jim zagotavlja **varnost, ne pa kaznovanja**. Ob vprašanju, kaj bi spremenili s »čarobno palico«, pa so bili odgovori enotni: **zdravstvo nujno potrebuje več kadra, pospešeno digitalizacijo in redne, odkrite pogovore o varnosti**.

Vsebinski poudarki strokovnega srečanja

Teoretične osnove varnosti v zdravstvu so se hitro pretopile v praktična orodja. Predavatelj je skozi uveljavljeni **model švicarskega sira** nazorno prikazal, kako se več manjših, na videz nepovezanih sistemskih pomanjkljivosti poravnava in privede do resnega odklona. Primerjava slovenske in britanske prakse na podlagi realnih kliničnih primerov je udeležencem jasno razkrila, kje v slovenskem okolju še obstajajo neizkoriščeni potenciali za izboljšanje varnostnih protokolov.

Posebno ogledalo je interaktivna delavnica nastavila pravnim in etičnim vidikom obravnave napak in odklonov ter dolžnosti njihovega razkritja. Izpostavljena je bila ključna ločnica med dvema organizacijskima modeloma:

- **Kaznovalna kultura** energijo usmerja v mrzlično iskanje in sankcioniranje posameznika.
- **Pravična kultura** analizira sistemske vzroke, ki so do napake, odklona sploh privedli.

Kot primer dobre prakse iz tujine je bilo predstavljeno **Martino pravilo (Martha's Rule)**, ki pacientom in svojcem daje formalno pravico do hitrega drugega mnenja ob nenadnem poslabšanju stanja, kar dokazano preprečuje usodne zaplete. Predavatelj je poudaril tudi ključno strokovno resnico: iskreno opravičilo pacientu ni pravno priznanje krivde, temveč osnovna profesionalna dolžnost, ki krepi medsebojno zaupanje in dolgoročno varnost.

Zadnji sklop delavnice se je osredotočil na oprijemljive ukrepe za obvladovanje tveganj: od izboljšanja timske komunikacije, prenosa varnostnih smernic v vsakodnevno rutino, do zagotavljanja **psihološke varnosti in dobrega počutja zaposlenih v zdravstvu**. Interaktivna analiza realnih primerov je udeležence pripeljala do enotnega zaključka – varnost

pacienta je primarno odvisna od kulture sistema, v katerem delujemo in ne le od ravnanja posameznika na koncu verige.

Odzivi udeležencev in pridobljeno znanje

Po strokovnem srečanju je bila izvedena evalvacijska anketa. Udeleženci so celovito izvedbo in predavateljev nastop ocenili **zelo dobro**. Poudarili, da so bili analitični prikazi realnih incidentov relevantni in izjemno poučni, pridobljene informacije pa neposredno uporabne v njihovem vsakodnevnem delovnem okolju.

Ključni uspeh izobraževanja se zrcali v dvigu profesionalne samozavesti: **večina anketiranih se po delavnici počuti bistveno bolj suverene pri prepoznavanju in doslednem poročanju napak in odklonov ter kliničnih incidentov**. Interaktivna delavnica je premaknila tudi meje razmišljanja o odkriti komunikaciji – skoraj vsi sodelujoči so potrdili, da bi napako pacientu ali svojcem priznali brez oklevanja.

Med koncepti, ki so pustili najmočnejši vtis in so se najbolj vtisnili v spomin, so udeleženci največkrat navedli:

- **konkretne študije primerov iz klinične prakse,**
- **dinamiko modela švicarskega sira,**
- **britansko Martino pravilo (Martha's Rule) ter pravilo 16P pri dajanju zdravil.**

Kar pa je najpomembnejše – strokovno srečanje ni ostalo le na ravni teorije. Med ukrepi, ki jih bodo izvajalci zdravstvene nege vpeljali v svoja delovna okolja »**že naslednji dan**«, so prevladovali aktivno spodbujanje odprte komunikacije znotraj tima, uvedba kratkih in ciljnih pogovorov o varnosti na jutranjih raportih (predajah službe) ter natančnejše preverjanje in posodabljanje obstoječih varnostnih protokolov.

Ključna sporočila strokovnega srečanja: Kaj si bodo udeleženci najbolj zapomnili?

V evalvacijskem vprašalniku so udeleženci skozi proste odgovore poudarili tri ključna sporočila, ki bodo pomembno vplivala na njihovo prihodnje delo:

- **Od iskanja krivca k priložnostim za učenje in sistemskim rešitvam**

Napaka v zdravstveni negi ne sme biti razlog za stigmatizacijo posameznika, temveč priložnost za učenje in izboljšavo procesov. Udeleženci so poudarili, da premik od kaznovanja k analizi sistemskih pomanjkljivosti daje zaposlenim potreben pogum za dosledno prijavljanje odklonov brez strahu pred sankcijami.

- **Opravičilo kot profesionalna dolžnost in ne priznanje krivde**

Poštenost in iskrenost do pacienta ter njegovih svojcev po incidentu sta temelj pravične kultu-

re. Iskreno opravičilo ne pomeni pravnega priznanja krivde, temveč izraz visoke profesionalne odgovornosti, ki krepi medsebojno zaupanje in omogoča učenje iz napak.

- **Psihološka varnost je primarni pogoj za varno oskrbo pacientov, ne postranska izbira**

Brez varnega delovnega okolja, v katerem zaposleni lahko odprto spregovorijo o tveganjih, sistemske izboljšave sploh niso mogoče. Psihološka varnost je namreč temeljna komponenta klinične varnosti. Več udeležencev je ob tem opozorilo, da bi morala biti izobraževanja o kulturi varnosti v prvi vrsti namenjena prav vodstvenemu kadru, ki te pogoje soustvarja.

Sklep

Uspešno izvedeno spletno srečanje je potrdilo, da je sistemsko obravnavanje odklonov v slovenskem zdravstvenem prostoru izjemno aktualno. Visoka udeležba in spodbudni odzivi dokazujejo, da zaposleni nujno potrebujejo varen prostor za odprt dialog, ki ga vsakodnevna rutina in strah pred sankcijami prepogosto utišata. Z nenehnim izobraževanjem, uvajanjem pravične kulture ter krepitevijo psihološke varnosti lahko izvajalci zdravstvene nege ključno prispevamo k varnejšemu, sočutnejšemu in učinkovitejšemu sistemu – v dobro pacientov in zaposlenih samih. Na Zdravstveni fakulteti bomo zaradi izjemnega interesa in jasnih potreb stroke z obravnavo kulture varnosti in obvladovanja odklonov aktivno nadaljevali tudi v prihodnje.

Univerza v Novem mestu Fakulteta za *zdravstvene vede*

Vabljeni k vpisu!

Visokošolski strokovni študijski programi

- *Zdravstvena nega*
- *Fizioterapija*
- *Fitoterapija*

Magistrski študijski programi

- *Zdravstvena nega*
- *Fizioterapija*
- *Integrirana zdravstvena in socialna oskrba*
- *Vzgoja in menedžment v zdravstvu*

Doktorski študijski program

- *Zdravstvene vede*
 - študijske smeri: *Zdravstvena nega, Fizioterapija, Edukacija v zdravstvu, Menedžment v zdravstvu in Preventiva v zdravstvu*

Informativni dnevi za 2. in 3. stopnjo:
10. 6. 2026 in 10. 9. 2026 ob 16.30

www.uni-nm.si / 07 393 00 17 / Na Loko 2, Novo mesto

Živeti do konca ob podpori paliativne oskrbe

TINA GOGOVA, VESNA OSOJNIK

Na Zdravstveni fakulteti Univerze v Ljubljani smo 5. 5. 2026 izvedli že drugo srečanje o paliativni oskrbi (prvo je potekalo februarja letos).

Namen obeh srečanj je bil ozaveščanje javnosti, zdravstvenih delavcev in študentov zdravstvenih smeri o pomenu paliativne oskrbe ter spodbujanje odprtega in spoštljivega dialoga o bolezni, umiranju, smrti in žalovanju. Prav tako smo želeli prispevati k boljšemu razumevanju in podpori bolnikom in njihovim svojcem ter zmanjšati tabuje o umiranju in smrti. S temi dogodki želimo krepiti sočutje, solidarnost in skupnostno skrb za bolj povezano in empatično družbo.

Dogodek smo v okviru Centra za vseživljenjsko učenje Zdravstvene fakultete izvedli v sodelovanju s Slovenskim društvom Hospic. Program smo začeli s predavanjem pred. Lucije Matič, ki je predstavila, kaj paliativna oskrba je, ter opozorila na nekatere mite, ki so v družbi še vedno prisotni. Podrobno je opisala celostno obravnavo bolnikov, pri kateri je poudarila pomen lajšanja telesnih, psiholoških in socialnih stisk ter nujnost vključevanja duhovne podpore. Poudarila je, da celostne obravnave ni

Med srečanjem (Fotografija: vir organizatorja)

mogoče časovno strogo ločiti, temveč se ta odvija ves čas dela z bolnikom, z obravnavo njegovega celostnega doživljanja ter z doslednim in pravočasnim odzivanjem na njegove najpomembnejše potrebe.

Sledilo je predavanje Martine Piskar, strokovne delavke Slovenskega društva Hospic, ki deluje v programu spremljanja umirajočih bolnikov in njihovih svojcev na domu. Predstavila je delovanje društva ter pojasnila razliko med paliativno in hospic oskrbo, pri čemer je poudarila, da hospic ne predstavlja alternative paliativni oskrbi, ampak njeno pomembno dopolnitev. Udeleženci so se seznanili z osnovnimi programi društva, ki zagotavljajo sočutno podporo umirajočim in njihovim bližnjim. Programi temeljijo na prostovoljstvu; trenutno 193 prostovoljcev letno opravi več kot 20.000 prostovoljskih ur. Društvo namenja pomemben del svojih dejavnosti tudi podpori pri žalovanju, tako pri

odraslih kot pri otrocih in mladostnikih, ter aktivno deluje na področju detabuizacije smrti.

Obe predavateljici sta svoja predavanja obogatili z osebnimi izkušnjami iz prakse, kar je dodatno prispevalo k razumevanju obravnavane tematike. Sledila je razprava, v kateri so se udeleženci osredotočili predvsem na etične dileme v klinični praksi. Udeleženci so poudarili, da se družbeni odnosi in navade spreminjajo, kar vpliva tudi na odnos družin do bolnikov v paliativni oskrbi. Poudarili so, da svojci pogosto težje sprejemajo neizogibnost smrti in se bolj osredotočajo na možnost ozdravitve, medtem ko se želje bolnikov, na primer želja po umiranju doma v krogu svojih bližnjih, vse manj upoštevajo. Poudarili so tudi razlike v zmožnosti in razumevanju svojcev pri upoštevanju bolnikovih želja ter v procesu njihovega kasnejšega žalovanja glede na vključenost ali ne vključenost v paliativno

oskrbo. Udeleženci so kot najbolj nepozabne vtise srečanja poudarili srčnost in iskrenost predavateljic, uporabne primere iz prakse ter jasno razlago razlike med paliativno oskrbo in hospicem. Želeli so tudi več časa za primere iz prakse ter podobnega, vendar daljšega dogodka.

Zato jeseni 2026 pripravljamo tretje srečanje v razširjenem obsegu, na katerem bodo sodelovali različni strokovnjaki (delovni terapevti, fizioterapevti, zdravniki), ki sodelujejo pri paliativni oskrbi. Z vključitvijo širšega interdisciplinarnega tima želimo celostno predstaviti, kako lahko vsaka od teh strok z vidika lajšanja telesnih, psihičnih in socialnih stisk izboljša kakovost življenja bolnikov in njihovih svojcev. Vabimo, da spremljate objave Centra za vseživljenjsko učenje Zdravstvene fakultete UL in se nam pridružite.

Izobraževanje medicinskih sester o duševnem zdravju posameznika na domu in v institucionalnem varstvu – projekt EDU-MENT

DOMINIKA VRBNJAK, KASANDRA MUSOVIČ,
MAJDA PAJNKIHAR

Na Univerzi v Mariboru, Fakulteti za zdravstvene vede (UM FZV), v okviru Erasmus+ projekta EDU-MENT – Education in Mental Health for Nurses in Home and Residential Care izvajamo izobraževalni program za medicinske sestre, ki delujejo na področju oskrbe starejših odraslih na domu in v institucionalnem varstvu. Program je namenjen podpori medicinskim sestram pri prepoznavanju psihosocialnih potreb pri starejših odraslih ter načrtovanju celostne, na posameznika usmerjene oskrbe, ki temelji na empatiji, spoštovanju dostojanstva ter vzpostavljanju zaupljivega skrbnega medosebnega odnosa.

Izobraževalni program temelji na teoriji skrbi Jean Watson ter vključuje ključne karitas procese, kot so razvijanje sočutja in prijaznosti, vzpostavljanje zaupanja, dostojanstvo, pristna prisotnost, spodbujanje izražanja čustev ter podpora celostnemu zdravju klienta. Program je zasnovan po načelih kombiniranega učenja. Udeležencem izobraževanja omogoča samostojno spletno učenje, praktične vaje pod vodstvom izvajalcev izobraževanja ter uporabo znanja na primerih iz prakse. Vsebine obsegajo

psihosocialne potrebe starejših odraslih, uporabo presejalnega orodja EDU-MENT, vključevanje celostnih strategij oskrbe, obravnavo osamljenosti in socialne izolacije, medpoklicno sodelovanje ter krepitev skrbi zase, čuječnosti in samoorganizacije medicinskih sester. Izobraževanje je ovrednoteno s 5 kreditnimi točkami ECTS.

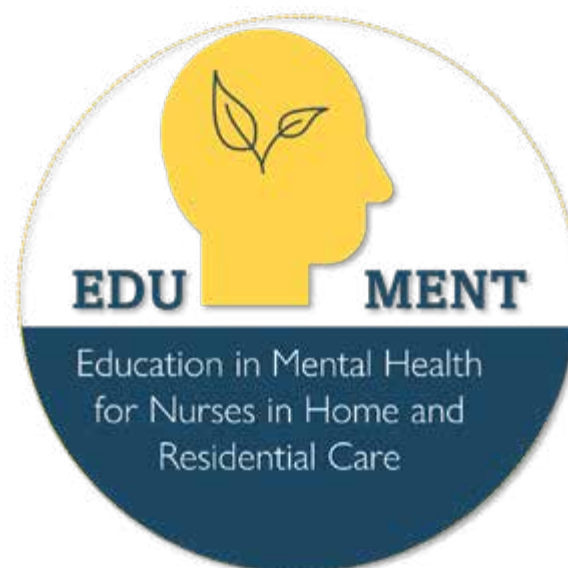
Posebna vrednost programa je uporaba interaktivnih pristopov v kombiniranem učenju. Učna gradiva so dostopna v različnih oblikah, kar omogoča večjo dostopnost in prilagajanje različnim učnim navadam. Program hkrati krepi digitalne kompetence ter vključuje praktične aktivnosti z uporabo orodja EDU-MENT in strukturirane komunikacije po okviru SBAR, pri čemer se poudarja jasna, spoštljiva in odgovorna komunikacija kot pomemben element kakovostne skrbi.

Koordinatorica triletnega projekta je prof. dr. Eva Schulz z univerze UMIT TIROL. V projektu sodelujejo partnerji iz Avstrije, Cipra in Slovenije: University of Cyprus, SEIT Laboratory, Matera, UMIT TIROL, Hafelekar in UM FZV. Na Fakulteti za zdravstvene vede projekt vodita izr. prof. dr. Dominika Vrbnjak in prof. Dr. Majda Pajnkihar.

V okviru projekta so bila pripravljena e-učna gradiva, praktične aktivnosti in drugi podporni materiali za izvedbo izobraževanja. EDU-MENT prispeva k razvoju sodobnega, dostopnega in na teoriji skrbi ter dokazih utemeljenega izobraževanja na področju zdravstvene nege. Spodbuja celostno skrbno obravnavo, medpoklicno sodelovanje, etično in moralno občutljivost ter smiselno vključevanje digitalnih rešitev v prakso zdravstvene nege, pri čemer ohranja v ospredju človeka in odnos kot

temelj skrbi, kjer poseben poudarek namenjamo skrbni, spoštljivi in celostni obravnavi starejših odraslih oseb v domači oskrbi in v institucionalnem varstvu. S tem pomembno krepimo znanje in kompetence na področju duševnega zdravja pri obravnavi starejših odraslih oseb.

Več informacij o projektu in dostopnosti gradiv je na voljo na spletni strani projekta EDU-MENT: <https://edu-ment.eu/sl/home-page-slovenscina/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Strokovna ekskurzija študentov zdravstvene nege: povezovanje teorije in prakse v socialnovarstvenem okolju

ALEŠ JELENC

Študenti 3. letnika rednega in izrednega študija zdravstvene nege Fakultete za zdravstvene vede v Celju smo se v okviru študijskega procesa udeležili strokovne ekskurzije, katere namen je bil poglobiti razumevanje organizacije dela, timskega sodelovanja ter celostne obravnave uporabnikov v socialnovarstvenih ustanovah. Obiskali smo Center za usposabljanje, delo in varstvo (CUDV) Dobrna in Dom Nine Pokorn Grmovje, kjer smo pridobili vpogled v različne pristope dela z ranljivimi skupinami.

V CUDV Dobrna smo se seznanili z organizacijo življenja in dela oseb z motnjami v duševnem in telesnem razvoju. Zavod izvaja celostno obravnavo, ki vključuje institucionalno varstvo, vzgojo in izobraževanje ter vključevanje uporabnikov v varstveno-delovne procese. Poseben poudarek je namenjen spodbujanju samostojnosti, ohranjanju funkcionalnih sposobnosti ter aktivnemu vključevanju uporabnikov v vsakodnevne aktivnosti. Pri tem imajo pomembno vlogo različni strokovni profili, ki sodelujejo v interdisciplinarnih timih in skupaj načrtujejo ter izvajajo obravnavo posameznika. Med ogledom smo lahko opazovali tudi praktične vidike dela, kot so organizacija delavnic, prilagojene aktivnosti ter skrb za kakovost bivanja uporabnikov. Poudarek na individualnem pristopu in spoštovanju dostojanstva posameznika predstavlja pomembno vrednoto, ki se jasno odraža v vsakodnevni praksi zavoda.

V drugem delu ekskurzije smo obiskali Dom Nine Pokorn Grmovje, kjer smo se podrobneje seznanili

z organizacijo zdravstvene nege in oskrbe starejših s posebnimi potrebami. Dom izstopa po uvedbi sodobnega modela organizacije dela, ki temelji na sistemu kongruentne oskrbe in ADT timov (osnovnih delovnih timov). Gre za manjše, stalne skupine zaposlenih, ki celostno skrbijo za določeno skupino stanovalcev. Takšna organizacija omogoča večjo kontinuiteto dela, boljše poznavanje stanovalcev ter vzpostavljanje zaupanja in občutka varnosti. ADT timi so sestavljeni interdisciplinarno, kar pomeni, da vključujejo različne strokovne profile, kot so diplomirane medicinske sestre, zdravstveni tehniki, bolničarji-negovalci ter drugi strokovni sodelavci. Delo znotraj timov temelji na sodelovanju, delitvi odgovornosti in skupnem načrtovanju oskrbe, kar prispeva k bolj učinkoviti in kakovostni obravnavi stanovalcev. Pomemben vidik organizacije dela v domu predstavlja tudi participativni način vodenja. Vodje timov delujejo predvsem kot koordinatorji in mentorji, ki spodbujajo aktivno vključevanje zaposlenih v proces odločanja. Takšen pristop krepi občutek odgovornosti, povečuje motivacijo zaposlenih ter prispeva k boljši organizacijski klimi. Posebno pozornost v domu namenjajo tudi modelu kulture medsebojno usklajenih odnosov. Ta temelji na odprtih, spoštljivi komunikaciji, medsebojnem

zaupanju in sodelovanju med zaposlenimi. Zaposleni si redno izmenjujejo informacije, se podpirajo ter skupaj iščejo rešitve pri vsakodnevnih izzivih. Usklajeni odnosi se odražajo tudi v odnosu do stanovalcev, saj omogočajo bolj stabilno, varno in podporno okolje. Takšna kultura dela pomembno prispeva k večjemu zadovoljstvu zaposlenih in višji kakovosti oskrbe.

Strokovna ekskurzija nam je omogočila dragoce- no povezovanje teoretičnega znanja s praktičnimi izkušnjami. Spoznali smo pomen interdisciplinarnega sodelovanja, učinkovite komunikacije ter sodobnih pristopov k organizaciji dela v zdravstveni negi in socialnem varstvu. Ob tem smo se zavedli tudi kadrovskih izzivov, s katerimi se danes sooča področje zdravstvene nege. Kljub temu pa smo na primeru Doma Nine Pokorn Grmovje lahko videli, da je s pravilnim pristopom, ustrezno organizacijo dela ter razvito kulturo odnosov mogoče ustvariti okolje, v katerem zaposleni radi ostajajo. Po besedah direktorja v domu skorajda ne beležijo odhodov kadra, razen ob upokojitvah, kar kaže na to, da lahko kakovostno vodenje in skrb za dobre medsebojne odnose pomembno prispevata k stabilnosti in zadovoljstvu zaposlenih.

Študenti na strokovni ekskurziji v Domu Nine Pokorn Grmovje

Študenti na strokovni ekskurziji v CUDV Dobrna (Fotografiji: arhiv fakultete)

Sistematični pristop k nenadno obolelemu pacientu, naše izkušnje z izvedbo tečajev AMLS

JAKOB RENKO, IGOR KARNJUŠ

Univerza na Primorskem, Fakulteta za vede o zdravju (UP FVZ) je v letu 2024 s pridobitvijo akreditacije združenja National Association of Emergency Medical Technicians (NAEMT) stopila na pot izvajanja certificiranih tečajev na področju nujne medicinske pomoči (NMP) in obravnave kritično obolelih.

NAEMT je bil ustanovljen leta 1975, v osemdesetih letih pa se je usmeril v ciljno usposabljanje zaposlenih v NMP. Danes se v sklopu organizacije izvaja petnajst vsebinsko različnih tečajev v več prilagojenih različicah v vseh zveznih državah ZDA ter v več kot devetdesetih državah po svetu. Slovenija je ob vključitvi v to organizacijo postala 91. država.

Na UP FVZ smo od začetka projekta pa do letos izvedli že tretji tečaj Advanced Medical Life Support (AMLS), na katerem so sodelovali zdravstveni delavci s primarne in sekundarne ravni, ki se pri svojem delu srečujejo z obravnavo pacientov v NMP. Tečaj temelji na ocenjevalnem protokolu AMLS (angl. AMLS Assessment Pathway), ki tečajnike vodi skozi sistematični pristop k pacientu. Začetna ocena sledi korakom XABCDE, pri čemer X predstavlja življenjsko ogrožajočo krvavitev, ki je lahko prisotna tudi pri nenadno obolelem pacientu. Sledijo podrobna ocena, določanje stanja in oskrba ter stalna ponovna ocena. Pristop po protokolu AMLS vključuje tudi uporabo strukturiranih orodij za pridobivanje anamneze OPQRST in SAMPLER.

Udeleženci so na evalvaciji tečaja po zaključku poudarili predvsem uporabnost vsebin pri vsakodnevnem kliničnem delu ter vrednost strukturiranega pristopa, ki ga omogoča ocenjevalni protokol AMLS. Program po njihovem mnenju smiselno dopolnjuje obstoječe oblike izobraževanja na

področju NMP v Sloveniji. Izkušnja po udeležbi je bila ocenjena kot strokovno bogata in hkrati zahtevna, saj tečaj temelji na aktivnem sodelovanju in izvajanju simulacijskih scenarijev. Visoko ocenjene so bile tako vsebine kot tudi izvedba simulacij, udeleženci pa so posebej poudarili strokovnost in predanost inštruktorjev. Med izpostavljenimi predlogi za izboljšavo se pojavlja predvsem želja po večjem obsegu simulacij, daljšem trajanju tečaja ter dostopnosti učnih gradiv v slovenskem jeziku. V odzivih udeležencev se odraža tudi prepoznana potreba po dodatnih izobraževanjih na področju obravnave nujnih bolezenskih stanj, ki v klinični praksi predstavljajo pomemben delež intervencij.

Povratne informacije so za nas izjemno pomembne, zato si bomo tudi v prihodnje prizadevali slediti predlogom udeležencev v okviru časovnih in organizacijskih zmožnosti. Tečaj je zasnovan tako, da udeležence vodi skozi obnovo znanja in praktične simulacije pristopa k nenadno obolelemu ali življenjsko ogroženemu bolniku. Obravnava zajema najpogostejša nujna stanja, kot so prsna bolečina,

dihalna stiska, nevrološke in abdominalne težave ter druga. Poseben poudarek je prav tako namenjen obravnavi šoka, nujnih stanj zaradi okoljskih dejavnikov, endokrinih in presnovnih motenj ter nalezljivih bolezni. Spremembe v sistemu NMP, razvoj urgentnih centrov in satelitskih urgentnih centrov ter vse večja odgovornost, ki se prenaša na zaposlene v zdravstveni negi, narekujejo potrebo po nenehnem strokovnem izpopolnjevanju. Tečaj AMLS predstavlja pomemben del tega trajnega strokovnega usposabljanja na primarni in sekundarni ravni.

Za nami so tri intenzivna leta, v katerih smo vsebine prilagodili slovenskemu prostoru v okviru možnosti, ki jih dopušča licenca organizacije NAEMT. Prvotno skupino inštruktorjev, sestavljeno iz kolegic in kolegov z različnih področij in zdravnikov različnih specialnosti, smo razširili z novimi inštruktorji in kandidati za inštruktorje. Letos načrtujemo prehod na novo izdajo tečaja ter uvedbo dodatnih izboljšav na podlagi predlogov udeležencev.

Utrinki s tečajev (Fotografiji: Maja Plahutnik)

Toplina na Srednji šoli Izola osvetlila dan 29. državnega tekmovanja srednjih zdravstvenih šol za priznanja Angele Boškin

ORJANA ZONTA BAJEC, LILJANA ČAČIČ

V petek, 27. 3. 2026, je na Srednji šoli Izola potekalo 29. državno tekmovanje srednjih zdravstvenih šol za priznanje Angele Boškin. Udeleženci 14 šol, tekmovalci, mentorji, pomočniki ravnateljev, ravnateljji ... so se zbrali ob dogodku, ki združuje znanje, strokovnost in vrednote, na katerih temelji zdravstveni poklic. V okviru te prireditve je v Kraški dvorani Izola sočasno potekalo športno srečanje v dvoranski mešani odbojki.

Po prisrčni dobrodošlici, registraciji in spodbudnemu nagovoru gostiteljice ravnateljice Adelije Perne so se tekmovalci razporedili po prostorih in začeli reševati pole. Za priznanja se je potegovalo 93 dijakov in dijakinj, 66 iz programa Zdravstvena nega, 23 iz programa Bolničar-negovalec.

Tekmovalci iz programa Zdravstvena nega so se pomerili iz znanja na temo **Paliativna zdravstvena nega kot podpora kakovostnemu življenju**, tekmovalci iz programa Bolničar-negovalec pa na temo **Starostnik – paliativna oskrba in umiranje**.

Po tekmovanju so se udeleženci sprehodili po vetrovni Izoli, si ogledali mestne znamenitosti, muzej Izolana - hiša morja in predstavitveni video v Art kinu Odeon.

Živahen dan se je zaključil s prireditvijo, na kateri so razglasili rezultate in najboljšim podelili priznanja.

Nekaj toplih besed so na njej navzočim namenili ravnateljica, predsednica Skupnosti zdravstva, farmacije, kemije in kozmetike Slovenije in gostiteljica tekmovanja **Adelija Perne**, župan Občine Izola **Milan Bogatič**, tajnica Strokovnega društva medicinskih

sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koper **Andrejka Presl**. V imenu Centra Republike Slovenije za poklicno izobraževanje je na prireditvi spregovoril tudi mag. **Metod Češarek**. Sledila sta pester kulturni program, povezan z istrsko tematiko in občutkom topline, ter svečana razglasitev rezultatov.

Najprej so bili razglašeni rezultati likovnega in literarnega natečaja, ki je potekal v sklopu tega tekmovanja. Tema letošnjega likovnega in literarnega ustvarjanja je bila dolgotrajna oskrba, naslov pa **»Toplina osvetli težke dni«**. Priznanja za najboljše prispevke sta podelila župan **Milan Bogatič** in ravnateljica **Adelija Perne**.

Bronasto priznanje za likovni natečaj je dobila **Lamija Fejzić** s Srednje zdravstvene šole Ljubljana pod mentorstvom Jane Jakša, srebrno priznanje **Teja Lugar** s Srednje zdravstvene in kozmetične šole Celje pod mentorstvom Petre Pižmoht, zlato priznanje pa je osvojila **Zoja Kržičnik** s ŠC Novo mesto, Srednja zdravstvena in kemijska šola, pod mentorstvom Bojane Cvejič Zagorc.

Bronasto priznanje za literarni natečaj je osvojila **Klavdija Bukovšek** s Srednje šole Zagorje pod mentorstvom Urške Kuhar, srebrno priznanje **Ita Žabkar** s ŠC Novo mesto, Srednja zdravstvena in kemijska šola pod mentorstvom Denisa Škofiča, zlato priznanje za literarni natečaj pa je osvojila **Dženita Kovačević** s Srednje zdravstvene šole Slovenj Gradec pod mentorstvom Darje Skutnik.

Zatem je sledila razglasitev nagrajencev tekmovanja s programa Bolničar-negovalec.

Bronasti priznanji sta osvojili **Nina Bajuk** in **Džeja Ljuljič** s ŠC Novo mesto, Srednja zdravstvena in kemijska šola pod mentorstvom Uroša Frankoviča, srebrno priznanje je prejela **Arijana Skenderović** s Srednje zdravstvene šole Ljubljana pod mentorstvom Romane Gnatič.

Potem je nastopil trenutek razglasitve nagrajencev tekmovanja s področja zdravstvene nege.

Bronasto priznanje so si prislužile:

- **Ela Bele** s ŠC Nova Gorica – Gimnazija in zdravstvena šola pod mentorstvom Manuele Morvai,
- **Enea Ivanež** s Srednje šole Izola pod mentorstvom Cecilije Žižek Đerič,
- **Zoja Marič** s Srednje šole Izola pod mentorstvom Cecilije Žižek Đerič,
- **Leja Parkelj** s Srednje zdravstvene šole Ljubljana pod mentorstvom Katarine Kastelic,
- **Milica Popovič** s Srednje šole Izola pod mentorstvom Cecilije Žižek Đerič in
- **Nikita Štos** s Srednje zdravstvene in kozmetične šole Celje pod mentorstvom Urške Fidler.

Srebrno priznanje sta prejeli **Lara Starc** s Srednješolskega izobraževalnega centra Brežice pod mentorstvom Katje Simonič in **Manca Trlep** s ŠC Novo mesto, Srednja zdravstvena in kemijska šola pod mentorstvom Lee Mede.

Dobitnica zlatega priznanja je bila Tina Bajič s Srednje zdravstvene in kozmetične šole Maribor pod mentorstvom Anite Bežjak.

Priznanja najuspešnejšim tekmovalcem sta podelili Andrejka Presl, tajnica Strokovnega društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koper, in ravnateljica Adelija Perne.

Na koncu so bili razglašeni še rezultat športnega srečanja v dvoranski mešani odbojki

Priznanje za tretjeuvrščeno ekipo je prejela ekipa s **Srednje zdravstvene šole Maribor** z vodjo Martino Živko, priznanje za drugo uvrščeno ekipo ekipa s **Srednje zdravstvene šole Ljubljana** z vodjo Miho Kačarjem in pokal za prvo mesto ekipa s **ŠC Novo mesto – Srednja zdravstvena in kemijska šola** z vodjo Simonom Šlajkovcem.

Priznanja športnim ekipam sta podelila mag. **Metod Češarek** in ravnateljica **Adelija Perne**.

Vsem udeležencem tekmovanja, njihovim mentorjem še enkrat iskreno čestitamo za izjemne dosežke in sodelovanje.

Iskreno se zahvaljujemo tudi vsem pokroviteljem, ki so omogočili izvedbo tekmovanja, vsem sodelujočim pri organizaciji tekmovanja in zaključne prireditve ter vsem gostom, ki so s svojo prisotnostjo počastili ta dogodek.

Organizatorji Srednja šola Izola: **Adelija Perne, Liljana Čačič** ter ostali soorganizatorji.

Prejemnica zlatega priznanja Tina Bajič, mentorica Anita Bežjak, ravnateljica Adelija Perne, tajnica strokovnega društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koper Andrejka Presl

Tekmovalci Srednje šole Izola, program Zdravstvena nega pod vodstvom mentorice Cecilije Đerič Žižek (Fotografiji: Maja Nanut)

Mednarodno sodelovanje kot dokaz konkurenčnosti domačega znanja na področju zdravstvene nege

TATJANA HROVAT AHAC, HELENA BOŽIČ JANEŽIČ,
MOJCA KOTNIK

Septembra 2023 sva se Tatjana Hrovat Ahac in Mojca Kotnik udeležili tekmovanja EuroSkills v poljskem mestu Gdansk. S tekmovanja sva se vrnili navdušeni in prepričani, da bodo tudi dijaki na področju zdravstvene nege v prihodnje lahko dobili priložnost, da svoje znanje predstavijo na tako pomembnem mednarodnem tekmovanju. Tekmovanje sva predstavili tudi v Utripu (februar in marec 2024).

Gospa Sara Gošnak, koordinatorka Središča za mednarodno sodelovanje pri Centru RS za poklicno izobraževanje (CPI) nam je v začetku letošnjega leta sporočila, da pripravljajo vključitev dijakov zdravstvenih šol v tekmovanje SloSkills, ki bo januarja prihodnje leto potekalo v okviru Informativne na Gospodarskem razstavišču. Da bi tekmovanje še bolj spoznali, so nas organizatorji iz Zagreba povabili kot goste na ogled tekmovanja. Dijakinja 4. letnika Patricija Vukotić se je tekmovanja udeležila kot gostujoča tekmovalka. Skupaj s profesorico Heleno Božič Janežič, ki je imela priložnost spoznati tudi sistem ocenjevanja, sta v Zagrebu preživeli tri dni, od 5. do 7. maja.

Čeprav Patricija ni tekmovala uradno, je bilo tekmovanje zanjo precej stresno. Po zaključku je povedala: »Na tekmovanje sem prišla brez posebnih pričakovanj, saj v resnici nisem vedela, kaj pričakovati. Vse pa je bilo precej lažje zaradi prijaznih ljudi in zelo dobre organizacije. Domov odhajam z novimi izkušnjami in spoznanjem o novem načinu tekmovanja. Hvaležna sem za to izkušnjo.«

Profesorica Helena Božič Janežič pa je svoje vtise strnila takole: »Že ob vstopu v dvorano začutiš, da gre za nekaj velikega in pomembnega. Vsak tekmovalci in mentor sta v svojem »mehurčku«, popolnoma osredotočena na nalogo, ki je pred njima. Pri vsakem posamezniku se vidi trud, znanje ter številne ure učenja in treninga, vložene v pripravo na tekmovanje. Ob opazovanju tekmovalcev človek še bolj spozna, kako pomemben, zahteven in poseben je vsak poklic na svoj način. Ob tem začutiš veliko spoštovanje do vseh sodelujočih in njihovega dela. Pri naši tekmovalki, dijakinji Patriciji, me je poleg njenega znanja najbolj navdušilo, da se je znala v trenutku prilagoditi dani situaciji, videti širšo sliko ter ohraniti mirnost in profesionalnost. Poleg tega je skozi tekmovanje pridobila tudi več samozavesti, kar je v našem poklicu izjemnega pomena.«

V sredo, 6. maja, sva se avtorici prispevka skupaj s predstavnikoma CPI in štirimi dijaki tretjih letnikov udeležili ogleda tekmovanja. Dijaki so ob tem pokazali veliko zanimanja za morebitno sodelovanje na prihodnjih tekmovanjih. Po vrnitvi domov so zapisali: »Imeli smo možnost videti tudi različne druge

poklice, ki mogoče drugje niso cenjeni oz. jih sploh nismo poznali. Takšno tekmovanje je tudi dobra priložnost, da mladim, sploh osnovnošolcem pokažemo, kaj vse lahko postanejo v življenju.« Tekmovalci morajo poleg dobrega strokovnega znanja, komunikacijskih spretnosti in iznajdljivosti dobro obvladati tudi angleški jezik, saj je ta za sodelovanje na evropski ravni nujen.

Podrobneje o tekmovanju s področja zdravstvene nege lahko preberete na spletni strani:

<https://worldskillscroatia.hr/zdravstvena-njega/>

Treningi in priprave na tekmovanje predstavljajo zahteven izziv, hkrati pa nadarjenim in radovednim mladim omogočajo pridobivanje novih izkušenj, referenc za poklicno pot ter širjenje obzorij. S tem prispevamo k večji prepoznavnosti in privlačnosti poklica zdravstvene nege. Velik izziv bo organizacija tovrstnega tekmovanja v Sloveniji, saj gre za nov koncept tekmovanja na področju zdravstvene nege. Prepričani sva, da bo leta 2027 na tekmovanju EuroSkills v Düsseldorfu za medaljo na tem področju tekmovala tudi Slovenija.

Avtorice prispevka z dijakinjo Patricijo
(Fotografiji: osebni arhiv avtoric prispevka)

Dijakinja Patricija Vukotić in
profesorica Helena Božič Janežič

Strokovno srečanje z zdravstvenimi delavci UKC Ljubljana

DRAGANA ŠPANOVIĆ,
MARJANCA TRONTELJ ZAVRATNIK

Na Srednji zdravstveni šoli Ljubljana smo z veseljem gostili zdravstvene delavce iz UKC Ljubljana, s Kliničnega oddelka za gastroenterologijo, ti so dijakom približali delo medicinske sestre na področju zdravstvene nege prebavil.

Srečanje je bilo za dijake dragocena izkušnja, saj so lahko strokovne vsebine povezali z resničnimi primeri iz kliničnega okolja ter iz prve roke spoznali, kako zahtevno, odgovorno in hkrati izjemno pomembno je delo zdravstvenih delavcev v praksi.

Gostujoči predavatelji so dijakom predstavili zdravstveno nego na področju prebavil, kjer so natančnost, strokovno znanje, opazovanje pacienta in pravočasno ukrepanje izjemno pomembni. Dijaki so ob tem dobili tudi širši vpogled v vlogo medicinske sestre pri vsakodnevni obravnavi pacienta – ne le pri izvajanju strokovnih postopkov, temveč tudi pri podpori, spremljanju in ustvarjanju občutka varnosti v času bolezni.

Poseben poudarek srečanja je bil namenjen pripravi pacienta na transplantacijo jeter. Dijaki so spoznali, da transplantacija ni le zahteven medicinski poseg, ampak dolgotrajen in zelo občutljiv proces, v katerem ima medicinska sestra pomembno vlogo. S svojo strokovnostjo, natančnostjo in človeškim pristopom pomembno prispeva k pripravi pacienta, spremljanju njegovega stanja, zdravstveni vzgoji in podpori tako pacientu kot njegovim bližnjim. Prav ta del predavanja je dijakom še posebej približal, kako močno se v zdravstveni negi prepletata znanje in človečnost.

Poseben vtis je na prisotne naredila predstavitev primera pacienta z Wilsonovo boleznijo,

redko dedno presnovno motnjo, ki lahko vodi v hudo okvaro jeter in potrebo po transplantaciji. S konkretnim kliničnim primerom so gostujoči strokovnjaki dijakom na zelo nazoren način približali resničnost bolnišnične obravnave. Takšni trenutki so za dijake še posebej dragoceni, saj ob njih lažje razumejo, da za vsako diagnozo stoji človek s svojo zgodbo, stiskami in upanjem.

Srečanje je bilo zato mnogo več kot le strokovno predavanje. Bilo je tudi pomemben opomnik, da zdravstvena nega ni samo niz postopkov in nalog, ampak poklic, ki zahteva veliko odgovornosti, empatije, notranje zrelosti in spoštovanja do človeka.

Dijaki so skozi predstavitev začutili, kako pomembno je, da zdravstveni delavec pacienta ne vidi le skozi bolezen, ampak kot celovito osebnost, ki potrebuje strokovno, varno in sočutno obravnavo.

Takšna srečanja pomembno bogatijo šolski prostor, saj dijakom omogočajo neposreden stik s stroko in jim pomagajo oblikovati realnejšo predstavo o poklicu, za katerega se izobražujejo. Obisk zdravstvenih delavcev iz UKC Ljubljana je bil za naše dijake ne le strokovno poučen, temveč tudi navdihujoč, saj jim je še dodatno približal pomen znanja, predanosti in empatije v zdravstveni negi.

Utrinki s predavanja gostujočih zdravstvenih delavcev, Ljubljana 9. 4. 2026
(Fotografiji: Marjanca Trontelj Zavrtnik)

Izobraževanje za mentorje dijakom na praktičnem usposabljanju pri delodajalcu

MIRJAM MARGUČ, POLONA PODLESNIK

Srečanja, ki smo ga organizirali v torek, 7. aprila 2026, se je udeležilo 50 mentorjev iz 20 zdravstvenih in socialnovarstvenih ustanov.

Organizatorici srečanja
(Fotografija: Mirjam Marguč in Polona Podlesnik)

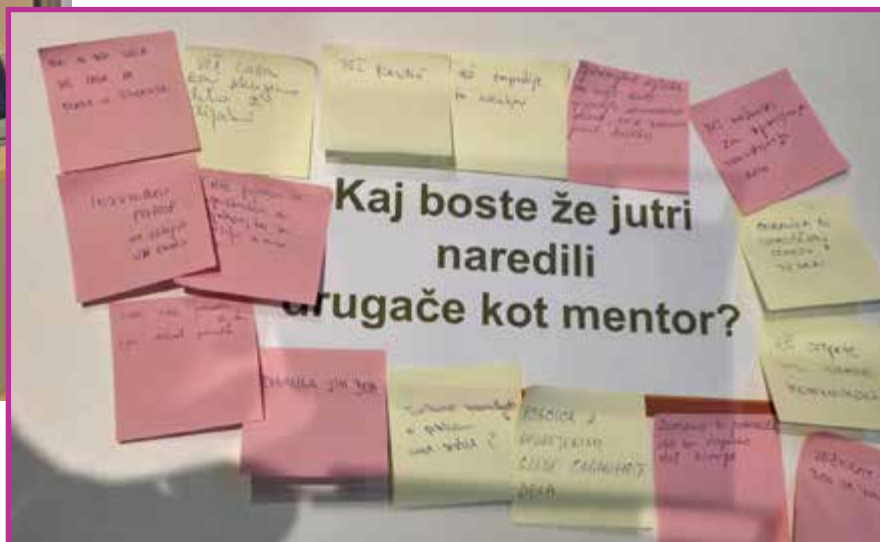
V uvodnem delu nas je pozdravila ravnateljica Katja Pogelšek Žilavec, nato je sledila predstavitev poteka delovnega popoldneva.

Začetni del seminarja je otvorila Judita Bendelja, ki je spregovorila o vlogi mentorja in poklicni identiteti, pri čemer je udeležence spodbudila k aktivnemu sodelovanju in razmišljanju.

Organizatorici praktičnega usposabljanja Polona Podlesnik in Mirjam Marguč sva spregovorili o komunikaciji in sodelovanju v okviru usposabljanja ter o izkušnjah in povratnih informacijah dijakov. Po diskusiji z mentorji smo tudi odmor izkoristili za izmenjavo mnenj in izkušenj.

V osrednjem delu je Andreja Grobelšek predstavila razvojno obdobje mladostništva. Seznanila nas je s psihološkimi posebnostmi mladostnikov in njihovo značilno povezanostjo s potekom procesa učenja in pridobivanja spretnosti in veščin pri opravljanju usposabljanja. Nadalje nas je Polona Brvar popeljala skozi poklicne kompetence zdravstvenega tehnika in bolničarja-negovalca ter njihovim usvajanjem z vidika dijaka ob podpornem pristopu mentorja.

Ob dejstvu, da je srečanje potekalo ob svetovnem dnevu zdravja, nas je v zaključnem delu Mateja Rebernak prijazno opomnila na skrb zase in nam dala koristne napotke za ohranitev in krepitev zdravja. Vsem udeležencem smo ponudili tudi merjenje analize telesne sestave.

Ob koncu smo se mentorjem in delodajalcem zahvalili za dolgoletno sodelovanje ter za uspešno povezovanje v prihodnosti. Udeleženci so pohvalili prijetno počutje pri nas, predvsem pa so teme predavanj označili za aktualne in koristne za dvig kakovosti mentorstva ter uspešno vključitev dijakov v delovno okolje.

Aktivnost udeležencev – vloga mentorja
(Fotografija: Judita Bendelja)

Naravno mazilo

Vivamel skin barrier – ko koža potrebuje pomoč

Mazilo Vivamel skin barrier je izvrstno za zaščito občutljive, tanke kože, za njeno pomiritev po prekomernem sončenju ali izpostavljenosti sevanju. Odlično zaščiti okolico rane in prepreči maceracijo. Nepogrešljivo je za nego ob inkontinenci, po pikih žuželk, depilaciji, za masažo brazgotin ter za kožo, ki kaže znake dehidracije ali izsušenosti. Mazilo je narejeno iz popolnoma naravnih sestavin: kostanjevega medu, čebeljega voska in olja jobobe.

Pravilne rešitve - geslo nagradne križanke nam posredujte do 20. julija na naslov Zbornica – Zveza, Ob železnici 30 A, 1000 Ljubljana ali po e-pošti na naslov clanarina@zbornica-zveza.si in izžrebali bomo 6 nagrajencev. Med pravilnimi rešitvami bomo izžrebali 6 nagrad, ki jih prispeva Tosama d. o. o. Vrednost dveh prvih nagrad predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 30,00 evrov za posamezno nagrado, vrednost dveh drugih nagrad predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 20,00 evrov za posamezno nagrado, vrednost tretje nagrade pa predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 10,00 evrov.

										REVILJA UTRIP	TEKAČ NA STO METROV	OPERA Z ZABAVNO, VESELO VSEBINO	MODNI OBLIKOVALEC CASSINI	UTOPIČNA DRAMA KARLA ČAPKA	ČLOVEK NA KONJU, JAHAC	JUPITROV NARAVNI SATELIT			
										ZUNANJA, TRŠA PLAST KRUHA									
										VNETLJIVA TEKOČINA ZA EKSPLOZIVE	10								
										NAŠ PUBLICIST (IGOR)					9				
										GIB, MIGLJAJ		8			DAVID NIVEN RAVNINA BREZ DREVJA				
										ERVIN ČURLIČ					ŽIVILSKI POKLIC ALJOŠA ŽORGA				
										MANJŠA KLADA ZA SEKANJE									
										RIBA ROMBOIDNE OBLIKE PEVKA BARUCA							ENAKO-NOČJE	ŽENIN ALI MOŽEV OČE	
ZDRAVILNA RASTLINA Z ROŽNATIMI CVETI, KI RASTE NA VLAŽNIH TLEH									7	INTERNET (ZARG.) GRENAK ZELIŠČNI LIKER									
ZIVAL Z VRETNOSTI HRBTENICO			15							KRAJ V BLIŽINI JERUZALEMA TAJENJE	14			12					
DRUGI NAJVEČJI GRŠKI OTOK							ČEŠKI KAMION POKOJNI HR. IGRAL. (ZVONKO)					IVAN TAVČAR PAS PRI KIMONU							
VRHNJE OBLAČILO MUSLI-MANK		13			MADZ. PESNIK (KAROLY) TROPSKA OVJALKA			ORNA ZEMLJA	FILM. PRODUCENT SPELLING AMERIŠKA DRŽAVA	4				SILOVIT NAPAD, NASKOK					
KRAJ OB ARALSKEM JEZERU						REDKA KOVINA STRM SPUST LETALA							11						
NACE SIMONČIČ						NAŠ NEKDANJI POPEVKAR OČARLJIVOST								METRIČNI POUČILSKO MADŽAR. MESTO					
POKOJNI PREVAJALEC CRNI-LOGAR											6			SIMBOL ZA ZA KALCIJ SREDINA KONICE					
SVINJSKO MESO																			
DESERTNO VINO IZ OKOLICE TOKAJA																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15				

avtor: Marko Dreščak

KUPON UGODNOSTI

10 % POPUSTA NA CELOTEN NAKUP

15 % POPUSTA NA VSE TOSAMINE BLAGOVNE ZNAMKE

Kupon ugodnosti velja do 31. 12. 2026 ob predložitvi ID kartice Zbornice - Zveze. Popusti se ne seštevajo in ne veljajo na izdelke na naročilnico, ki jo predpiše zdravnik, na izdelke v akciji, darilne bone in izdelke z zaklenjeno ceno.

KUPON 10%

3 838985 899213

KUPON 15%

3 838985 899220

Specializirana prodajalna z medicinskimi pripomočki

POSLOVALNICE

VIR
Šaranovičeva cesta 35, Domžale, ob tovarni

LJUBLJANA
Ameriška ulica 13, BTC City, Dvorana A - visoko pritličje

MARIBOR
Jezdarska ulica 4, 2000 Maribor, na Taboru

KOPER
Pristaniška ulica 19, 6000 Koper, nasproti tržnice

IZOLA
Ljubljanska ulica 1, 6310 Izola, na tržnici

Pomoč po telefonu: **01 77 77 380**
www.tosamashop.si

Nagrajenci nagradne križanke Tosame d. o. o. aprilske in majske številke Utripa so:

- Petra Lamovšek, 1282 Sava
- Marjana Jager, 3230 Šentjur
- Klaudija Gjerek, 9222 Bogojina
- Barbara Mrkša, 2327 Rače
- Maja Vrhovnik, 3000 Celje
- Marjeta Brce, 4207 Cerklje na Gorenjskem

Geslo oziroma pravilna rešitev nagradne križanke se glasi:

OBLIŽI VIVACARE.

Stalna delovna skupina za paliativno zdravstveno nego in oskrbo pri Zbornici – Zvezi

IZOBRAŽEVANJE ZA PRIDOBITEV SPECIALNIH ZNANJ IZ PALIATIVNE OSKRBE ZA IZVAJALCE ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE

Stalna delovna skupina za paliativno zdravstveno nego in oskrbo pri Zbornici – Zvezi organizira izobraževanje za pridobitev **specialnih znanj iz paliativne oskrbe za izvajalce zdravstvene in babiške nege**.

Namen strukturiranega izobraževalnega programa za izvajalce zdravstvene in babiške nege iz specialnih znanj v paliativni oskrbi je usposobiti izvajalce zdravstvene in babiške nege za poglobljeno profesionalno delo na področju paliativne oskrbe. Paliativna oskrba mora biti zagotovljena za vse, ki jo potrebujejo, ne glede na starost, spol, raso, versko prepričanje ali vrsto/stadij neozdravljive bolezni.

Cilji izobraževanja:

- spoznati usmeritve razvoja, pomen, organizacijo in cilje organizirane paliativne oskrbe;
- uporabljati paliativni pristop – temeljne sestavine paliativne oskrbe v okolju, kjer so neozdravljivo bolni, družinski člani/bližnji;
- povečati fizično udobje bolnikov v celotnem procesu njihove bolezni;
- prepoznati psihološke potrebe bolnikov;
- prepoznati socialne potrebe bolnikov;
- prepoznati duhovne potrebe bolnikov;
- odzivati se na potrebe družinskih oskrbovalcev glede na kratko-, srednje- in dolgoročne cilje oskrbe bolnika;
- odzivati se na izzive kliničnega in etičnega odločanja v paliativni oskrbi;
- voditi celovito koordinacijo oskrbe in interdisciplinarno timsko delo v vseh okoljih, kjer se izvaja paliativna oskrba;
- razviti medosebne in komunikacijske sposobnosti, ustrezne za paliativno oskrbo;
- spoznati tehnike in mehanizme za preprečevanje in lajšanje stresa ter lastne izgorelosti.

Ciljni udeleženci izobraževanja: diplomirane medicinske sestre/zdravstveniki in diplomirane babice/babičarji, tehniki zdravstvene nege, ki izvajajo zdravstveno in babiško nego na vseh ravneh izvajanja zdravstvene dejavnosti.

Lokacija, obseg izobraževanja in pogoji za pridobitev priznanja o specialnih znanjih: izobraževanje bo potekalo v prostorih Zbornice – Zveze, online in v učnih bazah; obsega 152 ur, od tega je 21 ur usposabljanja v učnih bazah. Pogoji za pridobitev priznanja o specialnih znanjih v paliativni oskrbi za izvajalce zdravstvene in babiške nege: 80-% prisotnost na predavanjih, 100-% prisotnost na kliničnih vajah; pozitivna ocena pri preverjanju znanja in pri pisnem izdelku z ustno predstavitvijo. Sistematizacija delovnega mesta po uspešno opravljenem izobraževanju je opredeljena v Kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi.

Čas izobraževanja: izobraževanje bo potekalo ob sobotah: 26. 9., 3. 10., 17. 10., 7. 11., 21. 11., 5. 12., 19. 12. 2026 in 9. 1., 23. 1. in 6. 2. 2027; od 8. do 17. ure. Pridržujemo si pravico do spremembe datumov izobraževanja v primeru potrebe po dogovoru z udeleženci izobraževanja. Praktično usposabljanje bo potekalo februarja in marca 2026 po dogovoru z udeleženci in učnimi bazami.

Program:

- Splošni vidiki in zgodovinski pregled paliativne oskrbe, evropske usmeritve paliativne oskrbe, smeri razvoja in organiziranosti paliativne oskrbe v Sloveniji, izvajanje paliativne oskrbe na različnih ravneh zdravstvene dejavnosti in opredelitev osnovne in specialistične paliativne oskrbe, koordinacija paliativne oskrbe, timi paliativne oskrbe (osnovni in specialistični), mreža mobilne paliativne oskrbe.
- Paliativna oskrba na primarni ravni, mobilni timi v paliativni oskrbi.
- Na osebo osredotočen pristop v paliativni oskrbi.
- Ocenjevanje, preprečevanje in lajšanje bolečine, simptomov prebavnega trakta, težav z dihanjem, kronično utrujenostjo, nemiro in delirijem, ocenjevanje, preprečevanje in lajšanje psihičnih simptomov.
- Urgentna stanja v paliativni oskrbi; kompresija hrbtenjače, sindrom zgornje vene kave, hiperkalcemija.
- Oskrba hranilne, dihalne in izločalne stome ter perifernih centralnih katetrov za parenteralno prehrano na domu.
- Maligna rana – zdravstvena nega in oskrba.
- Aromaterapija – uporabnost aromaterapije – tudi v zdravstveni negi.
- Celostna paliativna oskrba umirajočega v zadnjih 48 urah, zagotavljanje zasebnosti in prisotnost ob umirajočem bolniku, komunikacija z umirajočim bolnikom in njegovimi svojci, opora svojcem in bližnjim ob umirajočem bolniku, proces umiranja, oskrba umrlega, posebnosti obravnave umrlega pri posameznih kulturah in verah, poznavanje in posredovanje informacij svojcem/bližnjim o potrebnih postopkih.
- Komunikacija v paliativni oskrbi, komunikacija v interdisciplinarnem paliativnem timu, komunikacija z bolnikom in bolnikovimi svojci, družinski sestanek, koordinacija odpusta.

- Kakovost življenja – dejavniki, ki vplivajo na kakovost življenja, holistična oskrba, večšine medicinskih sester pri oceni stanja, koncept celostne bolečine, timski pristop k potrebam bolnika in svojcev/bližnjih.
- Psihološka podpora bolnikom in svojcem v paliativni oskrbi, načrtovanje oskrbe ob koncu življenja in aktualne smrti, medosebni odnosi, čustvovanje, kognitivno funkcioniranje, zmožnost obvladovanja stresnih situacij, ocena socialnega stanja.
- Duhovna oskrba; ocenjevanje duhovnosti, dimenzije duhovnosti, intervencije duhovne oskrbe, smisel bolezni.
- Prehrana pri bolniku v paliativni oskrbi.
- Etične dileme ob koncu življenja; vrednote, ki se nanašajo na življenje, umiranje in smrt, etična načela, etične dileme.
- Večkulturnost v paliativni oskrbi; pojasni vpliv kulturne raznolikosti na razvoj terapevtskih odnosov in komunikacije s pacienti v paliativni oskrbi iz različnih kulturnih okolij.
- Zakonodaja v paliativni oskrbi.
- Žalovanje; soočanje in odzivanje ljudi na izgube, teorije in sociološki modeli žalovanja, sistem individualne in skupinske podpore v času žalovanja.
- Osebjem v skrbi zase; prepoznavanje, preprečevanje in lajšanje stresa pri osebjem v paliativni oskrbi, strokovna podpora in mehanizmi za soočanje s stresom. Supervizija, čuječnost.
- Vloga družine pri podpori neozdravljivo bolnih, potrebe skrbnikov, osnove dobre prakse: pomen, vloga in organizacija patronažnega varstva in dolgotrajne oskrbe pri podpori neozdravljivo bolnih in njihovih bližnjih, paliativna oskrba na primarni ravni zdravstvenega varstva.
- Značilnosti pediatrične paliativne oskrbe; stanje v svetu in pri nas, psihološki vidiki paliativne oskrbe, vloga zdravstvene nege v pediatrični paliativni oskrbi, žalovanje otrok.
- Klinično usposabljanje iz paliativne zdravstvene nege in oskrbe v kliničnem okolju, hospiciju, domu starejših občanov, na domu.

Število udeležencev: do 25 udeležencev v skupini, minimalno 20 udeležencev v skupini.

Cena: 1600 EUR z vključenim DDV; v ceno so vključena predavanja, usposabljanje v učnih bazah, gradivo, potrdilo o opravljenih specialnih znanjih in pogostitev.

Prijave sprejemamo do 14. septembra 2026 oziroma do zapolnitve razpoložljivih mest na spletni strani Zbornice – Zveze: www.zbornica-zveza.si pod E-PRIJAVNICA.

Dodatne informacije na e-naslovu: sergej.kmetec1@um.si

Sergej Kmetec,
predsednik Stalne delovne skupine za
paliativno zdravstveno nego in oskrbo

Anita Prelec,
predsednica Zbornice – Zveze

ORGANIZATOR	TEMA SREČANJA	DATUM, KRAJ, LOKACIJA DOGODKA IN REGISTRACIJA	PROGRAM IZOBRAŽEVANJA
 DMSBZT Maribor	OBVEZNE VSEBINE: TPO Z AED	Petek, 5. junij 2026, prostori DMSBZT Maribor (Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor), registracija ob 8.00 Ponedeljek, 28. september 2026, prostori DMSBZT Maribor (Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor), registracija ob 8.00	Enodnevno strokovno izpopolnjevanje je namenjeno zaposlenim v zdravstveni in babiški negi ter oskrbi. Več o programu preberite na spletni strani društva: www.dmsbzt-mb.si
 Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti	KO URINIRANJE POSTANE IZZIV: SODOBNA ZDRAVSTVENA NEGA PACIENTA – strokovno izobraževanje za obnovitev in podaljšanje veljavnosti že pridobljenih specialnih znanj iz področja ZN pacienta z motnjami uriniranja	Petek, 4. september 2026 Dvorana Panorama - Mlečna Marjanca - Terme Dobrna Registracija udeležencev 8.00 - 8.45.	Program izobraževanja bo objavljen na spletni strani Zbornice – Zveze.
 DMSBZT Maribor	AKTUALNA CEPLJENJA V JESENSKEM IN ZIMSKEM ČASU , Saša Fras NIJZ DEBELOST – VEČ KOT TELESNA TEŽA – VPLIV NA HORMONE, SRCE IN LEDVICA , Tatjana Šopinger Lipovnik	Četrtek, 17. september 2026, od 16.00 do 19.00, prostori DMSBZT Maribor (Ul. Heroja Jevtiča 5, 2000 Maribor)	Program je v celoti objavljen na spletni strani društva: www.dmsbzt-mb.si
 Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti	POSEBNOSTI V REHABILITACIJI PACIENTA PO OKVARI HRBTENJAČE	Četrtek, 24. september 2026 ONLINE - ZOOM Registracija udeležencev 16.00 - 16.10	Program izobraževanja je objavljen na spletni strani Zbornice – Zveze.
 DMSBZT Maribor	OBVEZNE VSEBINE: KAKOVOST IN VARNOST V ZDRAVSTVU	Petek, 25. september 2026 (prostori DMSBZT Maribor (Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor), registracija ob 8.00.	Enodnevno strokovno izpopolnjevanje je namenjeno zaposlenim v zdravstveni in babiški negi ter oskrbi. Več o programu preberite na spletni strani društva: www.dmsbzt-mb.si

Še več informacij o izobraževanju najdete na naši spletni strani www.zbornica-zveza.si/izobrazevanja/, do katere pridete tudi s QR kodo.

A C E N D I O

THE ASSOCIATION FOR COMMON EUROPEAN NURSING DIAGNOSES, INTERVENTIONS AND OUTCOMES

FIRST ANNOUNCEMENT & CALL FOR ABSTRACTS 16th European Biennial Conference of ACENDIO

FROM VISIBILITY TO IMPACT Advancing Nursing Through Standardized Nursing Languages, Artificial Intelligence, and Interoperability.

Ljubljana, Slovenia
18 – 20 March, 2027

Conference Theme

The 16th European Conference of ACENDIO explores how Artificial Intelligence (AI), Standardized Nursing Languages (SNLs), digital health technologies, and interoperable data systems can strengthen nursing leadership, clinical reasoning, research, and education to improve patient outcomes. With experienced keynote speakers, we will address AI in person-centred care, research and education development, and healthcare education, particularly nursing informatics. The conference also highlights AI-driven applications, Big Data analytics, nursing-sensitive outcomes, and the effectiveness of nursing interventions, alongside person-centred digital care, patient participation, and standardized documentation within Electronic Health Records. Special emphasis is given to innovation, learning health systems, research methodologies, competency development, and education in the era of AI, including curriculum integration, evaluation models, and funding opportunities through the ACENDIO Grant.

Conference Subthemes

- AI in Nursing Leadership and Decision-Making
- AI-Driven Healthcare Applications in Nursing
- Big Data Analytics in Nursing
- Data Interoperability, Quality, and Usability
- E-Health and Digital Health Systems
- Learning Health Systems and Continuous Improvement
- Innovation in Healthcare Systems and Services
- Digital Transformation in Clinical Practice
- Clinical Reasoning in Practice and Education
- Person-Centered Digital Care
- Accuracy and Prevalence of Nursing Diagnoses
- Nursing-Sensitive Patient Outcomes
- Effectiveness of Nursing Interventions
- Patient Participation and Empowerment
- Documentation and Standardization of Nursing Care;
- Education in the Era of AI Implementation examples of SNLs, eHealth and AI into Curricula, Educational Methods, Models and Evaluations;
- Competency Development for Nursing in the Era of AI
- ACENDIO Grant; including Grant Writing and Research Funding Opportunities
- Research Methodologies in Digital Health

The official language of the conference is English.

Since ACENDIO is, in essence, a network organization the possibility to engage with colleagues in an easy and accessible manner is always highly appreciated. Therefore, ACENDIO chose not to offer a hybrid event and the conference will be onsite only.

Submission of abstracts

We invite you to submit abstracts for the conference according to the following guidelines: Abstracts must be submitted electronically by 12.00 CET on October 20, 2026, via the ACENDIO abstracts link (<https://app.oxfordabstracts.com/stages/82298/submitter>)

1. All submissions will be acknowledged upon receipt.
2. Submissions may report **original research, project development/evaluation, practice applications or position papers**, and should always relate to the conference theme/subthemes; and must be named accordingly.
3. **Abstracts must be submitted in English** and the following information is required by the abstract management system:
 - Type of presentation must be indicated: **oral or poster**;
 - Title (max 20 words);
 - The first name(s) and last name(s) of author(s) and their main affiliation (Institution, City, and Country) should be included for each author. Professional titles, degrees, etc. should not be included. The presenting author needs to be indicated using the appropriate box;
 - Choose and indicate conference subtheme which best describes your abstract (see list at page 2).
4. The **abstract** should be structured as follows:
 - The abstract, which **should not exceed 500 words**.
 - The abstract should contain: **Introduction, study/project Aim/s, Methods, Results** (if any) **and Conclusions**. Tables and footnotes should be avoided.
 - **Keywords** that identify your study/project (minimum 2 keywords to a maximum 5 keywords).
5. Permission to publish should be indicated if the submission is accepted for presentation.
6. The scientific committee will consider all abstracts and recommend those for acceptance either as oral/poster presentation to the board of ACENDIO who will make the final decision on the nature of the presentation.
7. Authors will be notified by email, on or before December 20, 2026 of the outcome of their submission. No further correspondence will be entered into this regard.
8. Successful authors are required to register before January 15, 2027 (early bird fee).
9. Authors, whose abstracts have been selected for presentation, will be notified of the time, date, method and allocation of presentation in February 2027.
10. Schedule:

• Submission deadline	October 20, 2026
• Notification of acceptance	December 20, 2026
• Early registration open (early bird fee)	September 30, 2026
• Early registration ends/late registration open	January 15, 2027
• Late registration ends	March 10, 2027

More information on conference programme and practical information will be available in due course on the ACENDIO website: www.acendio.net